

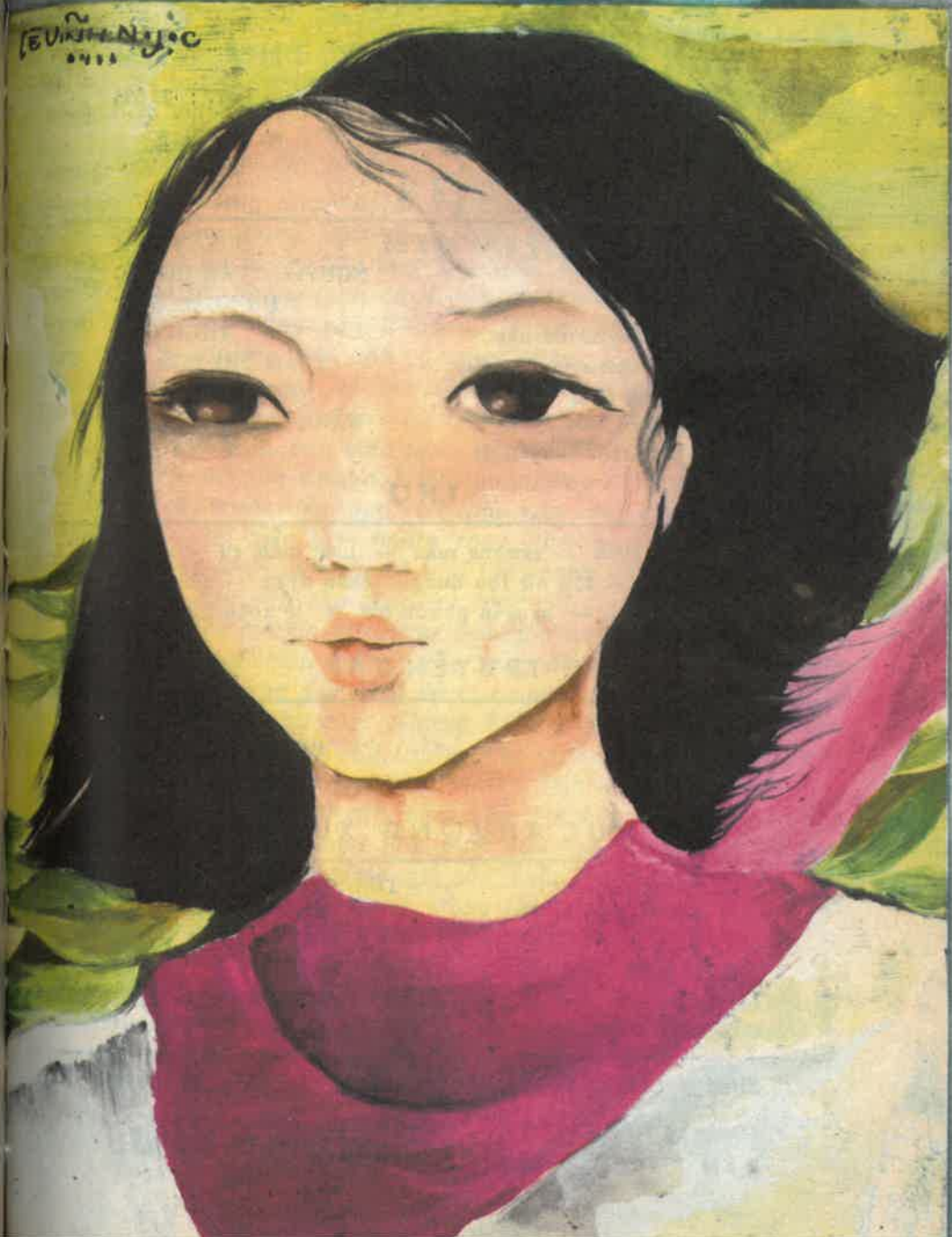
PERSON
NO 215
9247

Ồi ngọc

62

tuần báo của yêu thương

TRẦN VĂN NGỌC
1944

CHỦ NHIỆM : VŨ MỘNG LONG
 CHỦ BÚT : ĐINH TIẾN LUYỆN
 THƯ KÝ : PHẠM ĐÌNH THỐNG
 QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Sài Gòn — Đ.T. : 23 595

VĂN

nguyên xuân hoàng, ý nghĩ trên cỏ
 thành phố
 mối tình
 cơn mưa buổi chiều nào
 buổi chiều cho một dấu nhớ
 khoảng hồng ngày cũ
 lá thư gửi về trời
 cũng gọi là một chuyến đi

DUYÊN ANH
 NGUYỄN XUÂN HOÀNG
 HỒ NGẠC NGŨ
 THỰC QUỲ
 TRẦN THỊ PHỔ HẠ
 NGUYỄN THÚY ÁI
 ĐẶNG DIỄM TIÊU MAI
 DUYÊN ANH

THƠ

hoàng anh tuần — mừng mán — hoài diễm từ — hoàng
 thị cảm hà — tôn nữ thu dung — châu uyên — phạm chi
 nghệ viết long — nguyên phước hải — lê xuân huy

TRUYỆN DÀI

thư tình trên cát
 vương cổ hện
 tình mộng

DUYÊN ANH
 ĐINH TIẾN LUYỆN
 HOÀNG HẢI THỦY

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
 biết một biết mười
 chap phô
 ngọc thân ái
 bệnh mới lớn
 tuổi ngọc và bạn ngọc

TÒA SOẠN VÀ BAN NGỌC
 NGUYỄN THỂ
 KIẾN VÀNG
 NGỌC
 NGUYỄN TUẤN ANH
 DUYÊN ANH

BIÊN LAI SỐ 579/BPT/NBT NGÀY 24-4-1971

TUẦN LỄ TỪ 3-8-72 ĐẾN 10-8-1972 | số 62 | BỘ MŌI | giá 60đ.

thư tòa soạn

tuần báo của yêu thương

Kính gửi anh chủ nhiệm,

... Nếu tôi còn nhớ rõ thì ngoài bia những tờ Tuổi Ngọc bỏ cũ có mang hàng chữ Tuần báo của yêu thương và bia của những tờ mới Tuần báo của tuổi vừa lớn. Theo đó, nếu nhận xét của tôi không lầm, có lẽ anh và các bạn đã muốn hướng dẫn tuổi mới lớn bằng Yêu Thương. Những câu trả lời của mục Ngọc thân ái, những bài văn của mục Bông hồng cho tình đầu, phần lớn các truyện dài và bao nhiêu những giòng chữ hiện diện trên Tuổi Ngọc đều thiết tha biện hộ cho Yêu Thương và nói lên hoài bão của anh và ban biên tập. Trước khi trình bày cùng anh những ý kiến đã nảy sinh nơi tôi qua những số Tuổi Ngọc được phát hành từ trước đến nay, tôi thấy cần xác định là chữ Yêu Thương được tôi hiểu theo nghĩa rộng, theo như chủ trương của anh, và như vậy bao gồm tất cả mọi khía cạnh của Tình Yêu. Tình yêu tuyệt đối. Nếu anh cho phép tôi dùng vài danh từ Pháp văn thì tôi hiểu Tình Yêu như là altruisme hoặc amour universel. Trong ý nghĩa đó, và trong chiều hướng ước vọng của anh, tất cả mọi khía cạnh của Yêu Thương đều phải được ca ngợi và đề cao. Tuần báo Tuổi Ngọc đã làm như vậy. Những Tuổi Ngọc đã làm thiếu sót. Tuổi Ngọc vì muốn nhắm đối tượng tuổi mới lớn đã vô tình hoặc cố ý — điều này tôi không rõ nên không dám quyết đoán — nâng khía cạnh ái tình nam nữ của Tình Yêu lên hàng đầu và gán cho nó một giá trị cũng như một tầm mức quá cao. Và ái tình đã làm lu mờ các tình yêu khác. Độc giả của Tuổi Ngọc phần đông đều thuộc lứa tuổi mới lớn, họ đang trong thời kỳ làm quen với Tình Yêu, tràn trề Yêu Thương và dễ bị Yêu Thương lôi cuốn. Do đó, trong khi ca ngợi Tình Yêu một cách thiếu sót, Tuổi Ngọc đã gieo vào tâm hồn họ một ấn tượng huy hoàng về ái tình. Mà ái tình thì dễ khiến họ ủy mị, yếu đuối, nhất là ái tình lãng mạn mơ màng — lãng mạn đây là romanesque chứ không hẳn là romantique — Anh cũng biết Tự Lực Văn đoàn đã cố gắng hướng ái tình ủy mị, hậu quả của sự du nhập các tiểu thuyết lãng mạn Tây phương sang một thể trạng lạnh mạnh hơn là tình yêu lý tưởng. Có thể nói trường

hợp của Tuổi Ngọc cũng tương tự như vậy chăng? Phải nhận là Tuổi Ngọc đã không hoàn toàn không biết đến những khía cạnh khác. Điền hình là những số có chủ đề « Bóng hồng cho mẹ », « Bóng hồng cho cha », hoặc truyện dài « Ngựa chững trong sân trường »... Nhưng những mục ấy quá ít so với những trang, những giòng dành cho tình yêu trai gái ở tuổi mới lớn. Nét cuối cùng này nổi bật nhất khi ta mở tuần báo Tuổi Ngọc ra. Và nó có thể khiến cho đường hướng của tờ báo bị sai lệch đi chăng? Hoặc nó có thể gây một ảnh hưởng khác với ảnh hưởng mà Tuổi Ngọc dự tính? Biết rằng khuynh hướng tự nhiên của tuổi mới lớn là thích viết về những tình cảm mới lạ vừa phát sinh trong tâm hồn. Nhưng đó chỉ là một phần của thứ tình cảm thiêng liêng nhất là Tình Yêu. Và nhiệm vụ cao cả mà Tuổi Ngọc đã tự trao cho mình là phát huy Tình Yêu đó. Một tuần báo đứng đắn như Tuổi Ngọc không thể là một tờ báo chiều theo thị hiếu của độc giả mà phải là một tờ báo giữ nhiệm vụ hướng dẫn độc giả một cách xây dựng. Tuổi Ngọc đã cố gắng theo đúng như vậy, mong rằng Tuổi Ngọc sẽ theo như vậy mãi mãi, Tuổi Ngọc sẽ vẫn nhớ đến nhiệm vụ của mình. Đề tóm tắt, Tuổi Ngọc đã quá chú trọng đến tình yêu, thứ tình cảm gây ủy mị và yếu đuối cho tâm hồn, mà quên đi phần nào Tình Yêu, thứ tình cảm đích thực, cần thiết cho tuổi mới lớn cũng như cho tất cả. Và nhiệm vụ của Tuổi Ngọc là hướng dẫn độc giả phát huy cùng duy trì Tình Yêu đó. Nhưng tôi nhận thấy rằng ngoài Tuổi Ngọc, một bán nguyệt san khác đứng đắn và xây dựng, cũng có khuynh hướng tương tự. Thanh thiếu niên thời nay đã sớm biết chán ngán và muốn tìm lối thoát bằng mơ màng viễn vọng chăng? Mong Tuổi Ngọc phát huy được tinh thần hăng hái xây dựng quốc gia và xã hội, và tinh thần vui vẻ tranh đua, bên cạnh những tình cảm yêu thương nhẹ nhàng.

Thân kính

MỘT ĐỘC GIẢ CỦA TUỔI NGỌC

Bài mở đầu cho số 62 thay đổi, Tuổi Ngọc hân hạnh đăng nguyên văn bức thư của một độc giả (chắc hẳn đã không còn ở tuổi vừa lớn) thân yêu của Tuổi Ngọc. Cho đăng bức thư này có nghĩa là Tuổi Ngọc quyết định bước sang một giai đoạn khác sau khi đã biết mình có thể đứng vững. Hãy bước vào lúc ta đủ sức bước. Đó là tâm niệm của con sen Tuổi Ngọc. Giai đoạn khác (nay giai đoạn mới) khởi sự bằng trở về với tuần báo của gia đình. Rồi ra sao nữa, những số báo liên tiếp sẽ trả lời. Câu cuối cùng với tài năng có hạn Tuổi Ngọc chỉ xin gởi « tinh thần vui vẻ tranh đua, bên cạnh những tình cảm yêu thương nhẹ nhàng » và trả lại sự « phát huy tinh thần hăng hái xây dựng quốc gia và xã hội » cho Quốc Hội, Nhà Nước, Đảng Đảng và Tôn Giáo ở Việt Nam.

T.B. : Thành thật cáo lỗi cùng tác giả bức thư nòng nài ưu ái vì đã không đăng đoạn thư đầu (quá khen Tuổi Ngọc và người chủ trương) và xóa bỏ tên một tờ bán nguyệt san vì sợ bị ngộ nhận.

triển lãm văn nghệ

cứu trợ nạn nhân chiến cuộc

Hồi 9 giờ sáng ngày 30-7-1972, tại Trung tâm Sinh hoạt Thanh niên, số 4 Duy Tân Saigon, Hội đoàn Văn nghệ Sĩ Phật tử đã khai mạc « Triển lãm Văn Mỹ Nghệ » để lấy tiền cứu trợ nạn nhân chiến cuộc. Cuộc triển lãm sẽ kết thúc vào ngày 5-8-72. Đây là một cuộc triển lãm khá đặc biệt từ trước tới nay vì, những nghệ phẩm được trình bày không thuần túy một bộ môn văn nghệ nào mà gồm cả những tác phẩm về thơ, văn, nhạc của các tác giả đồng ý bày bán với giá đặc biệt. Số tiền thu được sẽ góp vào công cuộc cứu trợ rộng lớn mà mọi giới đồng bào đã và đang thực hiện nhằm xoa dịu phần nào vết thương tinh thần cũng như và vật chất của đồng bào nạn nhân chiến cuộc. Trong lúc đồng bào ruột thịt chúng ta đang phải chịu nhiều thiếu thốn về mọi phương diện trong thời gian phải rời bỏ quê hương với hai bàn tay trắng, việc làm trên của Hội đoàn Văn Nghệ Sĩ Phật Tử đã thể hiện được ý nghĩa câu ca dao đã

thuộc lòng từ thuở ấu thơ « Nhiều điều phủ lấy giá gương. Người trong một nước phải thương nhau cùng ». (Phạm Đình)

**chấm dứt tệ trạng
đăng số đề trên báo chí**

Nha Báo Chí vừa gửi cho làng báo Việt Nam một văn thư cấm chỉ việc đăng tải hay bàn tán bày vẽ về số đề số đuôi trên báo chí. Từ lâu tệ trạng này (cũng như khá nhiều tệ trạng khác) đã được các báo thương mại khai thác thành một đề tài hấp dẫn độc giả mà không để ý nghĩ đến tai hại của nó. Ban đầu người ta đăng dọ dẫm. Dần dà thành một phong trào bành trướng khắp nước. Từ thành thị đến thôn quê đâu đâu cũng thấy bóng dáng số đề số đuôi. Rồi báo chí dọ dẫm khai thác. Đăng tải, giải điem chiêm bao mộng mị, bàn tán, đoán số... có nhiều báo khai thác như là một đề tài chính. Và ảnh hưởng tai hại không ngờ. Hình thức cờ bạc trá hình này hầu như được nhiều ông lớn bảo trợ. Nhất là ở các tỉnh. Lắm người giàu to. Và cũng lắm người tan gia bại sản vì số đề. Mới đây một vị linh mục ở vùng II đã lên tiếng về việc này. Ông than phiền nhà nước đã không có biện pháp thích đáng. Ngay cả xô số kiến thiết cũng là một hình thức cờ bạc công khai cần được hạn chế bớt. Từ nay hy vọng tệ trạng khai thác số đề đuôi trên báo sẽ chấm dứt. Hoan hô ông nhà nước một phát. Nhưng cũng cần lưu ý không những chỉ cấm chỉ đăng tải trên báo thôi, mà còn cần phải diệt tận gốc các tay « chuyện đề » gộc, nhất là các huyện đề có ông lớn bảo trợ. (Kiến Cao Cảnh)

LÂM VĂN NGHỆ

nguyễn xuân hoàng ý nghĩ trên cỏ

Nhà văn Nguyễn Xuân Hoàng, dưới mắt một số các nhà phê bình ở đây, được mô tả như một người có khuynh hướng muốn làm mới tiểu thuyết. Những nhân vật của ông giống như Lưu Nguyễn lạc Thiên Thai trở về mảnh đất quê hương cũ (mảnh đất của tình yêu, hiện thực, tâm lý, xã hội...) hải lòng vì không phải nhìn lại những gì quen thuộc ngày xưa. Nguyễn Xuân Hoàng cũng nói đến tình yêu, nhân vật của ông cũng bị ngợp trong cái không khí gấp gáp của tuổi trẻ, thở cái hơi thở nóng bỏng của đời sống được nung nấu và nguội lạnh do ngọn lửa đam mê, nhưng ở trong đó tất cả đều là mới mẻ, khám phá, dọ dẫm, tìm kiếm. Mới lạ là ở cách kể chuyện của ông có thể làm người đọc ngỡ ngàng, khựng lại. Những câu chuyện với những ý tưởng đứt rời, những câu chuyện có và không có. Với tiểu thuyết của Nguyễn Xuân Hoàng thời đại của những nhân vật có cá tính đã mất. Hình như một nhà phê bình ở đây có viết như vậy đâu đó trong tập san Nghiên Cứu và Phê Bình Văn Học. Được biết Nguyễn Xuân Hoàng trước khi cho in tập truyện ngắn đầu tay của mình, tập truyện ngắn được ra đời với sự giúp đỡ tận tình của nhà văn Võ Phiến, ông đã từng là người có thơ được thi sĩ Nguyễn Sa giới thiệu trên tạp chí Hiện Đại cùng lúc với Viên Linh. Đó là bài lục bát Mang Mang, ký dưới tên Hoang Vu. Những tờ báo văn nghệ như Mai, Văn Học, Văn, Văn Đẻ, Hiện Tượng, và gần đây nhất tờ tuần báo Tuổi Ngọc của chúng ta, là những tạp chí mà ông đã cộng tác.

D.A. : Anh Nguyễn Xuân Hoàng, anh có thể cho chúng tôi biết anh bắt đầu viết văn từ hồi nào ?

NXH : Để nhớ lại coi. Hình như đầu vào năm 1954. Nhưng đó chỉ là những bài văn ngắn chép trên một tờ bích báo dán trong một lớp học. Đó có thể được coi như là mở đầu cho công việc viết lách không, anh Duyên Anh ?

D.A. : Cứ giả sử cho là như thế đi. Nhưng còn bài văn nào đăng trên báo đầu tiên ký dưới tên Nguyễn Xuân Hoàng ?

NXH : Tôi ít khi tin vào trí nhớ kém cỏi của tôi. Và lại tôi là người rất kỵ những con số. Dù sao, anh cứ tạm tin tôi là cái truyện được in ký dưới tên Nguyễn Xuân Hoàng đầu tiên là truyện *Cỏ Cây* trên tạp chí Văn Học. Đầu như vào năm 63 hay 64 gì đó.

D.A. : Tôi có đọc các tập truyện ngắn đã xuất bản của anh, không thấy có truyện nào mang tên là *Cỏ Cây*. Có phải anh đã loại bỏ nó vì không còn ưa thích nó nữa ?

NXH : Truyện ngắn đó đúng ra tôi đã không loại bỏ, tôi thay thế bằng cách khai thác thành truyện vừa vừa có tựa là *Khu Rừng Hực Lửa* do nhà Đêm Trắng xuất bản sau khi đã in từng kỳ trên tạp chí Văn.

D.A. : Anh vừa mới nói là anh viết từ năm 54, vậy mà mãi đến 63 hay 64 gì mới có cái truyện in trên báo ? Tại sao có cái khoảng thời gian dài đặc ấy ?

NXH : Sở dĩ có cái quãng thời gian xa cách dài đặc đó là vì anh hỏi bài văn nào đăng báo đầu tiên ký dưới tên Nguyễn Xuân Hoàng. Nếu anh hỏi bài văn được đăng báo do tôi viết mặc dù ký dưới bút hiệu nào thì có thể nói trong khoảng thời gian này tôi đã có một đôi bài được đăng ký dưới một vài bút hiệu khác nhau.

D.A. : Anh có thể cho biết bút hiệu gì và tờ báo nào đã cho in những bài của anh ?

NXH : Đừng hỏi kỹ thế, Duyên Anh. Bạ không nghĩ là người đọc sẽ chết cười vì mấy cái bút hiệu quái đản của tôi sao ?

D.A. : Yên trí. Tôi tin là những bạn trẻ của Tuổi Ngọc sẽ yêu mến sự thành thật của anh. Kinh nghiệm này quý báu mà bất cứ một người đọc nào yêu mến văn chương cũng đều muốn biết những gì xảy ra trước, phía trước, đằng trước nhà văn mình ưa chuộng.

NXH : Hồi đó tôi ký tên là Hoàng Xuân Nguyễn (cứ làm như mình thuộc giòng họ của nhà thực sĩ Hoàng Xuân Hãn không bằng). Mấy bài thơ và văn được đăng rải rác trên tờ Tân Phong do Nhất Linh chủ trương, Gió

NGUYỄN XUÂN HOÀNG : Sinh ngày 7 tháng 7 năm 1937 tại Khánh Hòa, Trung phần. Hiện nay ngoài việc đảm nhận thư ký tòa soạn tạp chí VĂN, ông còn là giáo sư môn Triết Học của trường Pétrus Trương Vĩnh Ký, Saigon.

Sách đã in của ông gồm :

- Mù Sương, tập truyện, Thời mới, 1966
- Sinh Nhật, tập truyện, Văn Uyên, 1968
- Khu Rừng Hực Lửa, truyện dài, Đêm Trắng, 1970
- Ý Nghĩ Trên Cỏ, tùy bút, Nguyễn Đình Vượng, 1972

Mới do Nguyễn Sa hay Đinh Từ Thức trông nom, tạp chí *Mai* do ông Hoàng Minh Tuynh điều khiển. Tôi nhớ rõ một bài thơ khác có tựa là *Mang Mang* ký dưới tên Hoang Vu (khiếp quá thấy chưa bạn Duyên Anh) được Nguyễn Sa giới thiệu trong tạp chí *Hiện Đại* số 2 tháng 5-1960 cùng lúc với bài thơ của Viên Linh. Ngoài ra còn một vài bài hiệu khác đăng rải rác trên một vài tạp chí mà vì một vài lý lẽ có tính cách riêng tư tôi thấy không tiện khai ra.

D.A. : Anh có còn nhớ nguyên vẹn bài thơ đó không? Xin anh cho phép Tuổi Ngọc đăng lại bài thơ này?

NXH : Để tôi nhớ lại. Rồi, tôi đọc cho anh nghe :

*Từ xa phố chợ đến giờ
Chân quen bỏ lệ gõ bờ lộ quen
Hoang vu chín đến độ thềm
Lạnh tàn nhân rớt vào đêm lên đường
Mùa sương phố núi mù sương
Nhịp buồn hút gió hồn nương sao rìng
Chuyện linh hồn với bản thân
Bàn tay thương để mộ phần chiêm bao
Đôi thông xanh tóc nghẹn ngào
Ngập ngừng lạnh xuống từ bao lâu rồi
Còn tôi, còn chỉ mình tôi
Mây bay đầu núi kéo trời lên xa
Bàn tay thoáng nổi da gà
Thăm sâu lòng đất nhà ga luân hồi*

D.A. : Còn bài văn đầu tiên của anh, anh có còn cất để giữ để làm kỷ niệm không?

NXH : Bài văn đầu tiên của tôi hả? Tôi vẫn còn giữ nó. Bây giờ đọc lại thấy nó không giống ai, không ra gì hết. Tôi hiểu lý do tại sao những người trông coi bài vở cho các tạp chí mà tôi có gửi bài đến đã tàn nhẫn từ chối. Dù sao nhờ nó mà tôi đã khám phá ra sự ngoan cố kỳ cục và lòng kiêu hãnh vô lối của chính tôi. Một sự khám phá hơi chậm trễ, quá chậm trễ.

D.A. : Anh có thể nói rõ hơn nữa cái ý tưởng mà anh vừa phát biểu được không anh Nguyễn Xuân Hoàng?

NXH : Chắc chắn là phải được. Truyện này thoát đầu tôi chép tay thật sạch, thật đẹp làm hai bản (cộng phụ lấm nghe!) gửi một bản cho tờ báo mình ưa thích, một bản giữ lại. Báo trả lời « rất tiếc xin bạn gửi cho sáng tác khác ». Giận lắm, nản lòng nữa. Tôi đọc mấy cái truyện và mấy bài thơ trong tạp chí đó thấy chúng có hơn gì mình đâu, một đôi bài còn có vẻ kém một cách thâm thúy nữa là khác. Tôi nhờ người đánh máy làm nhiều bản gửi nhiều tạp chí khác nhau. Ở chỗ nào cũng trả lời « bài đã nhận được, đang đọc ». Và họ cứ đang đọc hoài hoài. Tôi nghĩ

là họ cố tình dìm mình đây. Mình không quen ai trong tờ báo làm sao họ nâng đỡ mình được. Cũng có thể họ sợ mình vì bài của mình quá hay. (*Ghê quá!*) Cũng có thể họ không có *goût*. Bài ấy không bao giờ được người nào khác cho đăng ngoài chính tôi, ngoài cái ngoan cố, lòng tự ái của chính tôi. Khi tôi nghĩ ý muốn góp mấy cái truyện để in thành tập, anh Hoàng Ngọc Biên, bạn tôi, đề nghị nhà văn Võ Phiến đứng ra in giúp. Hồi này anh Võ Phiến đang chủ trương nhà xuất bản Thời Mới, nhận lời in (xin phép các bạn đọc cho tôi được công nhiên tỏ lòng biết ơn anh Võ Phiến ở đây) tôi đã góp những truyện đã cho đăng rải rác đây đó đã được ký dưới tên Nguyễn Xuân Hoàng và một truyện chẳng ma nào thêm đăng vào. Tập truyện ngắn này có tên là MÙ SƯƠNG và truyện ngắn ghé góm đầu tiên đó tên là THÀNH PHỐ.

D.A. : Anh có thể cho phép Tuổi Ngọc đăng lại truyện ngắn này không?

NXH : Tôi thấy không có trở ngại gì trong việc đăng lại cái truyện này. Tôi chỉ sợ các bạn trẻ nhìn thấy rõ lòng tự phụ ngu xuẩn của tôi hồi đó, khi đọc lại cái truyện *dở ể* sợ nhưng đây kỷ niệm này của tôi.

D.A. : Với truyện ngắn đầu tay này, anh đã gặp những trở ngại nào về kỹ thuật, nghệ thuật?

NXH : Tôi viết khó khăn vì thấy trong đầu có quá nhiều điều phải nói, đáng nói, cần nói, nhưng không biết phải mở đầu cách nào, sắp xếp những ý tưởng ra sao cho được cái này mất cái kia. Tôi bời xóa lung tung, chép đi chép lại hàng chục bản. Và xé nữa. Tôi tưởng đâu một câu chuyện hay phải là một câu chuyện có nhiều tình tiết. Tôi xếp đặt những tình tiết này liền với tình tiết kia, tôi thấy phải dùng những chữ mà các nhà văn đang dùng và đã dùng là một điều bắt buộc. Làm như nếu thiếu những chữ đó, truyện ngắn này sẽ không còn là một truyện ngắn nữa. Tôi tìm đọc một vài truyện của các nhà văn mà tôi ưa thích, xem họ đã viết ra sao, họ dàn xếp câu chuyện như thế nào bút pháp của họ, và hình như tôi không khám phá được gì, những tình tiết vừa có ở trang thứ nhất đã biến mất và trái ngược mâu thuẫn ở trang sau, nhân vật có cái tật ở đoạn cuối mà trước đó ở đoạn mở đầu chưa bao giờ hẳn biểu lộ. Thôi, không tình tiết nữa, ta sẽ viết một câu chuyện không tình tiết, không éo le. Đó là câu chuyện mà không một tờ báo nào thêm đăng. Nhưng viết một câu chuyện không tình tiết, không éo le cũng tùy, mà có quá nhiều tình tiết cũng tùy. Tôi chỉ biết là tôi khổ sở, vất vả, lo lắng vì nó. Rốt cuộc, chẳng là cái gì cả. Nó làm tôi bỏ học nhiều đêm, và nhiều ngày. Nó trở thành một câu chuyện buồn cười.

D.A. : Khi gửi đăng báo anh có bao nhiêu phần trăm hy vọng được đăng bài của mình?

NXH : Khi chưa gửi tôi có 100%, khi đã gửi đi rồi tôi còn 50% và một tuần sau tôi còn lại 0,09%. Anh có biết tại sao không? Tại vì tôi nghĩ là

mấy cha trông coi tờ báo không hiểu cái gì hết, phe đảng, bè cánh, và chèn ép thiên tài.

D. A. : Theo anh, viết văn và làm thơ có cần là thiên tài không ?

NXH : Dĩ nhiên, bây giờ tôi biết là không ? Người ta không phải m i sinh ra đã là nhà văn hay nhà thơ. Làm văn, làm thơ hay làm bất cứ công việc gì cho đến tận cùng của nó trước hết là phải yêu thích nó. Nhưng thích viết văn cũng không hẳn sẽ trở thành một nhà văn, ưa thích mới chỉ là một yếu tố, người làm văn còn phải sống cái đời sống cần có thêm một năng khiếu riêng biệt nữa, chẳng hạn một trí tưởng tượng phong phú, một óc sáng tạo dồi dào, một tình cảm bén nhạy, sự rung động, cái nhìn sắc bén thấy được xuyên qua cái hỗn độn, đa tạp, đầy dẫy những rối ren, cái luận lý nối kết gắn liền cái nọ với cái kia. Anh Hoàng Hải Thủy nói đúng, nếu ta không thích viết văn thì cho dù có lấp cánh tay của Hemingway vào tay ta, ta vẫn chẳng thể nào viết nổi, ta thích viết ta sẽ viết được. Tôi thấy cần bổ túc thêm vào câu nói của anh Hoàng Hải Thủy, (tôi mà tôi đã phát biểu mới đây, trong một bàn tròn do bán nguyệt san Văn tổ chức, rằng tài năng là một yếu tố gần như quyết định cho bất cứ một khuynh hướng nghệ thuật nào, sự cần cù, chăm chỉ, kiến thức, bầu không khí, môi trường địa lý... là những yếu tố đóng góp vào cái tài năng ấy để hình thành tác phẩm. Tài năng không phải là thiên tài, trừ những kẻ võ ngược tự xưng mình là thiên tài. Đó chỉ là những thiên tài tội nghiệp ! Một đôi chút bệnh tật, một tâm hồn kiêu căng giống hệt như những cơn mồi gặp mùa mưa rụng cánh bò lúc nhúc dưới nền nhà.

D. A. : Anh có nghĩ là anh đang còn phải cố gắng nhiều và kiên nhẫn nhiều dù anh đã là nhà văn ?

NXH : Tôi chẳng bao giờ thấy hài lòng về những gì tôi đã viết và đã cho in. Tôi tự nói với mình là lần tới phải viết khác hơn nữa, làm mới hơn nữa. Tại sao ta lại có thể viết được một điều như thế ? Tôi không phủ nhận những điều tôi đã viết, tôi nghĩ mình còn kiên nhẫn nhiều, cố gắng nhiều để viết khác những gì đã viết.

D. A. : Anh có đọc hết những bài của các bạn trẻ gửi đăng ở Tuổi Ngọc ?

NXH : Tôi có đọc các bài trên Tuổi Ngọc, nhưng tôi không đọc hết.

D. A. : Anh thấy thế nào ?

NXH : Tôi nghĩ là họ viết rất hay, ở cái tuổi đó, ít ra là so với cái truyện ngắn ngoạn cổ mà tôi đã viết hồi đó của tôi. Nhưng hình như họ đã viết giống nhau quá. Từ một hai truyện đầu, họ cứ tiếp tục như thế cho các truyện sau. Giống như thuốc lá Mỹ, điều nào cũng như điều nào.

D. A. : Nhiều anh em văn nghệ tỉnh nhỏ phàn nàn về cách chọn bài của những người có trách nhiệm trong các tạp chí lớn ở Saigon. Với tư cách là thư ký tòa soạn Văn, anh có thể cho biết anh đã chọn bài như thế nào ?

NXH : Tôi nghĩ thái độ của các bạn đó là một thái độ hết sức hợp lý. Như bất cứ một người làm văn nào một khi bài đã được gửi đi mà lại không mong được thấy nó nằm trên trang báo mình ưa thích. Sự từ chối không đăng tải hơn là một điều làm mình thất vọng, nó còn là một phủ nhận những gì mình khổ nhọc và tin tưởng và quyết tâm khi gửi nó đi. Riêng tôi, với tư cách thư ký tòa soạn tạp chí Văn, công việc chọn bài của chúng tôi đặt trên tiêu chuẩn căn bản là trước hết bài phải HAY (dĩ nhiên điều này hết sức chủ quan, bởi vì không phải ai cũng nghĩ như mình nghĩ). Trường hợp anh Phạm Quang Phước trong một truyện đăng ở số VĂN đặc biệt Giáng Sinh 71 là một. Tôi chỉ được biết anh vào quãng tháng 5 năm 1972 (hình như thế). Tác giả của bài văn, thực tình mà nói khi đã xuất hiện nhiều lần trên các tạp chí văn nghệ, không phải là không có ảnh hưởng trên việc chọn bài, nhưng điều này không bao giờ được xem là tiêu chuẩn căn bản trong việc chọn bài của chúng tôi. Mặt khác vì bài vở do các bạn trẻ gửi đến với một số lượng quá phong phú mà trang báo lại có hạn, đôi khi số báo còn phải thực hiện theo chủ đề của họ phải gác lại và dồn lên mãi. Sự chờ đợi quá lâu khiến họ trở nên khó chịu. Và chúng tôi đã không phải là không áy náy. Những tuyển tập thơ văn tuy có giải quyết được nạn ú bài của các người viết nhưng lại làm cho người đọc nhàm chán. Nhiều lúc tôi đã rất tiếc phải viết câu rất tiếc. Cũng chẳng hề có sự kỳ thị chút nào giữa văn nghệ Saigon và văn nghệ tỉnh nhỏ. Nguyệt san Tân Văn trong một vài số tới sẽ cho phát hành tập truyện của anh Mang Viên Long, một nhà văn miền Trung có nhiều bài đi trên Văn mà cho đến nay tôi chưa hề biết mặt, dù thỉnh thoảng có đọc một vài cái thư của anh. Trường hợp anh Thánh Thu, Hồ Ngọc Ngự, Võ Chân Cửu, Trần Văn Sơn, Phạm Ngọc Lư... là những trường hợp điển hình.

D. A. : Ngày nay, anh thấy viết có còn là một công việc khó khăn như trước nữa không ? Anh có hài lòng về những gì anh đã cho in ?

NXH : Ngày nay, đối với tôi, viết văn là một công việc khó khăn. Tôi không biết mình sẽ phải bắt đầu câu truyện như thế nào. Tôi khởi sự bằng cách ghi cái tựa, tôi đi tôi lại mấy chữ cái, nhìn ngắm, nghĩ ngợi và xếp vào ngăn kéo. Mấy bữa sau mở ra nhìn ngắm rồi cất lại. Tôi làm việc chậm rãi như một lão già. Đôi khi tôi cũng khởi sự bằng cách đọc lại những gì mình đã cho in. Tôi tức cười và tự hỏi tại sao mình lại có thể viết được những điều kỳ quái dị hợm như vậy. Tôi không bao giờ hài lòng về những gì tôi đã viết. Truyện ngắn THÀNH PHỐ mà tôi đã rất cao đảm cho in lại trong tờ báo này là một trường hợp rõ rệt nhất. Tôi sợ phải đọc lại nó, mặc dù tôi không ngừng biện minh cho sự thất bại của nó.

THÀNH PHỐ

NGUYỄN XUÂN HOÀNG

Bài giảng của giáo sư Alexis Cras chấm dứt cùng lúc với tiếng chuông hết giờ. Trên chiếc đầu hói tròn bóng nhẵn của Cha, tôi nhìn thấy những sợi tóc hai bên mép tai Cha trắng như chiếc áo linh mục Cha đang mặc. Tôi lách qua những hàng ghế, đi thật nhanh ra cửa lớp, chạy băng trên dốc, không buồn nhìn những chùm hoa đỏ đang nở rộ trước cửa nhà của Linh Mục Viện Trưởng. Đến nhà người gác đàn tôi nhìn thấy Kim đang đứng chờ tôi. Nàng mặc chiếc áo choàng màu đỏ, cầm trên tay một bông cúc trắng cọng dài. Chúng tôi không nói gì với nhau, cả hai cùng thả bộ xuống dốc đồi. Như thường lệ, chúng tôi tề sang tay trái, chọn con đường vắng người nhất, mát nhất và đẹp nhất để lên chợ. Kim hỏi con đường này tên gì vậy Vĩnh? Nàng không gọi tôi bằng anh, nàng gọi thẳng tên tôi như những thằng bạn trai? Tôi nói không biết đâu nó mới làm xong chưa đây một tháng mà, tên với tuổi gì. Kim không chịu. Nàng nói nhưng chắc là nó phải có một tên để gọi chứ? Tôi chặc lưỡi: Ờ, chắc là phải có một tên để

gọi chứ. Gió đã bắt đầu thấy lạnh. Tôi đưa mấy quyển sách nhờ Kim cầm. Đường vắng tanh. Mặt nhựa bóng, nhưng hai bên lề còn lộn cợn những viên sỏi xanh đỏ. Những ngọn đồi thấp, đỉnh tròn, mượt cỏ xanh ngút dài thật mát mắt đến lạnh ngắt. Ngọn Lanbiang cao và nhọn in hình một người đàn bà đang nằm khuôn mặt hơi ngược lên như chờ đợi một cái hôn dài. Tôi choàng áo lạnh lên ngoài áo len và bẻ cao cổ cho ấm. Kim hát khẽ một bài nhạc quen thuộc.

Nàng trao sách lại cho tôi rồi ngậm cọng hoa trong miệng đầy từ đầu môi này sang đầu môi kia. Kim hơi thấp một chút, đầu nàng ngang vai tôi, và những sợi tóc bay dạt về một phía. Tôi nói thầm gần ba năm rồi, còn gì. Nàng hỏi tôi nói cái gì vậy, Vĩnh? Tôi cười, không có gì hết, còn hai tháng nữa tôi sẽ ra trường và tôi đang nghĩ về những ngày sắp đến của mình. Rồi tôi sẽ mãi mãi xa thành phố lạnh lẽo này, con đường này, lớp học này, mặt hồ này sao? Ồi những ngày tháng ở đây trôi qua thực là lạ lùng và kỳ thú. Gần ba năm với sách vở và lưỡi biếng, thầy học và bạn bè, con đường Hoa hồng và những cuộc dạo chơi quanh hồ buổi chiều, ngọn đồi chín cây và tiếng gió hú vào mùa lạnh. Còn nhớ hôm đầu tiên mới đến thành phố này và quen Liêm một cách tình cờ trong dãy 28 B. Đêm thứ nhất trong cư xá sinh viên lạnh buốt, bỗng thấy thêm cái nóng bức Sài Gòn. Hành lý tôi mang theo không có gì ngoài mấy quyển sách đã cũ, cái bít đánh răng, khăn lau mặt và bộ quần áo độc nhất trên người. Liêm cho tôi nằm chung với hắn trên một chiếc giường nhỏ với nệm, màn và chăn êm. Từ cái ngày đó nay đã ba năm. Ngôi Liêm ra tôi có thêm bạn mới là Lễ, Sang, Hiệp, Thảo... Còn có thầy học với những giờ kéo dài mà tôi không hiểu người đứng trên bục gỗ kia nói gì, thuyết giảng điều chi. Khung cảnh với đồi núi và khí lạnh. Những con đường rất đẹp dẫn đến những nơi không người. Tiếng gió hú từng đêm đập vào khung cửa kính tưởng chừng như có người khách nào xin qua đêm. Những trận mưa đá. Và tình yêu của tôi là Kim. Chúng tôi quen nhau không biết từ hồi nào. Nhưng khi tôi bỏ nội trú ra ngoài thuê một căn phòng nhỏ thì Kim đã có mặt ở đó. Nàng là cháu của người đàn bà chủ nhà. Nàng cho biết gia đình nàng ở một tỉnh miền biển. Thành phố bãi cát trắng mịn trải dài tới một nơi có tên là Cầu Đá. Một ngôi tháp rất thiêng và Hòn Chông tên gọi của một tảng đá to in một bàn tay lớn mà mỗi ngón tay có thể chứa một người. Nước biển trong xanh và mát rượi. Rừng dương rậm và những con sóng cao to như một ngôi nhà bửa ập lên đường lộ trong những mùa biển động. Mỗi năm một lần, vào vụ hè, Kim lên sống ba tháng với người di ở cái thành phố lạnh lẽo này. Ngôi nhà của di nàng — nơi tôi ở trọ — nằm trên một ngọn đồi thấp, hàng rào là những cây hồng dại mọc lan đầy. Vườn đồi phía sau oằn những quả. Một luống ớt xiêm với những trái thật nhỏ và thật cay. Mỗi buổi sáng, khi ngọn đèn của trụ điện trước nhà còn cháy, mù sương bu quanh ánh nến, các cô nữ sinh của một trường nữ trung học gần đó đã cười đùa hí hửng đi qua. Màu áo xanh in

(Xem tiếp trang 48)

truyện dài DUYÊN ANH

Không bao giờ tôi nghĩ mình có chuyến đi xa như thế, dù nơi tôi sắp đến là một thành phố tôi đã quen thuộc ở những bài hát, trong những cuốn tiểu thuyết. Nhìn bản đồ, Nha Trang thật gần Saigon. Bốn mươi phút bay của Boeing, tám mươi phút DC6 và quá nửa buổi chạy của xe đò. Xa xa chỉ mà tôi cứ thấy nó xa với vợ. Xa và trở thành mộng tưởng như mộng tưởng của nhà thơ thêm dịu tình nhân vào « quán rượu có một chút Paris để làm thi sĩ ». Tuổi trẻ hôm nay cơ hồ xa lạ ngay với cả quê hương mình. Chiến tranh vực thẳm, đời sống leo dốc là chướng ngại vật ngăn cản những chuyến đi.

- Nghĩ gì đó, Nhị ?
- Về Nha Trang.
- Buồn ối không ?
- Không.

Phượng vỗ vai tôi :

— Trưa nay chúng ta đã nằm dài trên bãi cát phơi nắng.

Tôi hỏi :

— Gần tới chưa ?

Phượng nheo mắt. Lặng thinh. Chiếc Being êm ái lướt, Phượng là bạn thân của tôi từ dạo chúng tôi còn học dưới trung học. Lên Đại học, tình cờ, chúng tôi lại chung một trường, một lớp. Ba Phượng, một thương gia khá giả, mùa hè nào ông cũng đưa gia đình đi nghỉ mát xa Sài Gòn. Năm ngoái, Phượng theo ba sang Pháp, hưởng những ngày hạ tuyệt vời ở Côte d'Azur. Phượng đã ra Huế, đã « nhai kẹo mạch nha mỗi cả miệng » ở Quảng Ngãi, đã thích câu ca dao « Mẹ già như chuối ba hương, như xôi nếp một như đường mía lau ». Đà Nẵng, Hội An, Qui Nhơn, Tuy Hòa... những thành phố,

những tỉnh lỵ miền Trung, Phượng đều đã đặt dấu chân kỷ niệm ; mỗi nơi Phượng ghé thăm Phượng không quên mua một kỷ vật. Và cái tủ kính to tướng của Phượng đầy nhóc kỷ niệm mà tôi thường gọi đùa « kỷ niệm giang hồ vật của... vợ chú để mèn ». Phượng nói về Huế đẹp hơn thơ Hàn Mặc Tử tả thôn Vỹ Dạ. Huế trên đầu ta, mùa hè phượng nở đỏ rợp Thành Nội. Huế trên đầu ta, mùa thu heo may mơn trớn Hương Giang. Huế âm nhạc. Huế thi ca. Và, Nhị ơi, Kiều Nhị ơi, nếu mi ngang qua một ngôi trường con gái — trường Đồng Khánh, chẳng hạn — mi sẽ muốn làm con trai, mi sẽ muốn tự tử dưới dòng suối tóc. Nghe Phượng ca ngợi Huế, tôi thêm cần Huế một miếng. Chắc Huế ngọt tợ kẹo mè xừng. Phượng ca ngợi Nha Trang ghé góm lằm. Con nhỏ bảo tôi : Rất tiếc mi « làm thân con gái ». Rồi bỗng cách đây vài hôm, Phượng rủ tôi ra Nha Trang. Phượng xin phép bố mẹ tôi. Bố mẹ tôi bằng lòng. Ba Phượng có cái biệt thự ngoài Nha Trang, mùa hè năm nay tôi được nghỉ mát một nơi tôi hằng mơ ước. Cám ơn Phượng.

- Nhị !
- Hở ?
- Nhớ phim *Where the boys are* chứ ?
- Nhớ.
- Đọc truyện đó nữa ?
- Chưa.

— Ông bố tác giả Mỹ « chịu chơi » ra phết, ông ta để tặng con gái cuốn *Where the boys are* coi như như thể lời chúc con gái hưởng mùa hè tuyệt diệu.

Phượng khe khẽ hát *Where the boys are...* Con nhỏ tưởng mình là Connie Francis trong phim. Tôi nheo Phượng :

- They are in Nha Trang !
- Mi đoán vậy ?
- Ừ.
- Mi « xí » vai nào ?
- Luna Pattern.

— À, mi khôn lỏi, mi sẽ gặp kếp đẹp giai Georges Hamilton, còn ta, ta đóng vai đào lùn Connie Francis cặp với anh chàng nhạc sĩ cận thị nặng.

Phượng bóc thanh kẹo cao su, bỏ vô miệng, nhai tộp tộp. Con nhỏ hồn nhiên kinh khủng. Tôi nghĩ Phượng là đưa con gái sung sướng. Nếu ý nghĩa của hạnh phúc nằm trong sự đau khổ thì Phượng không bao giờ có hạnh phúc. Con nhỏ chỉ biết cười đùa, hưởng thụ và nói chuyện tình yêu. Xong rồi Phượng có thể quên ngay. Đề cười nụ cười khác, hưởng thụ sự hưởng thụ khác, yêu mối tình yêu khác. Phượng gần gũi những nhân vật nữ của tiểu thuyết mang tính chất hiện sinh. Con nhỏ yêu dễ dàng và quên dễ dàng. Phượng đồng bạn trai. Con nhỏ chia thời khóa biểu hẹn hò. Phượng không từ chối lời mời của bất cứ anh chàng nào đã coi như bạn. Nghĩa là những anh chàng được nó phê trên điểm trung bình về... hình thức.

Anh chàng nào ưa xúc động, tưởng lang thang với Phượng trên con đường thơ mộng nhất của Sài Gòn là đã lang thang trên con đường tim của Phượng, sẽ ngã đau. Và sẽ trở thành thi sĩ hoặc tình nguyện làm kẻ chán đời. Phượng thích chơi ú tim tình ái. Rốt cuộc, nó vẫn chưa yêu ai. Phải chăng đó là nỗi buồn trời phạt Trần Thị Hồng Phượng, người bạn gái thân nhất của tôi. Một ngày kia, Phượng hiểu thấu mấy câu nhạc của Phạm Duy, nó mới chịu chấm dứt trò chơi ú tim tai ác của nó. Nó sẽ thấy tình yêu của tuổi trẻ ngọt ngào và rục rục ở những chiều « chủ nhật yên ương » cậu trai « uống ly chanh đường » đắm đuối nhìn cô gái mà ngỡ « uống môi em ngọt ».

— Mi lại vẫn vợ chuyện gì thế, Kiều Nhị ?

— Nha Trang.

— Yên chí, Nha Trang sẽ đông đầy con trai. Mi sẽ gặp một kếp tới tấp. Ít ra, nó cũng có cái « o bo » đưa mi thăm viếng các bãi quaoah hải đảo và chiếc Honda chở mi leo đèo Rù Rì nếu mi ham lên cao rù rì chuyện tình cao thượng.

— Tao nói trước là tao sẽ chỉ đến Nha Trang rồi về nhớ Nha Trang.

— Nhất định không yêu con trai Nha Trang ?

— Yêu biển thôi.

— Tại con trai Nha Trang cù lần ?

— Chẳng tại chi hết. Tình yêu nó đến, khỏi mất công tìm.

— Mi ngu.

— Có lẽ thế.

— Yêu là mở cuộc thi tuyển lựa. Sơ kết, bán kết, chung kết. Ta chọn hai tên vào chung kết, một kếp chính, một làm kếp phụ.

— Nhớ cả hai kếp đều lăn đùng ra chết ?

— Mi e ngại hai đứa đấu súng ?

— Tao lo chúng nó chết dịch !

Phượng cười ngật nghẻo. Con nhỏ nhún vai :

— Thì chờ *Giờ ra chơi** khác. Một đời học trò bao nhiêu lần ra chơi.

Tôi nói :

— Nhưng một đời người chỉ có một lần ra chơi làm thành kỷ niệm.

Phượng bĩu môi :

— Mi cứ khư khư cái luận lý mộng tưởng.

Tôi lắng chuyện :

— Giá chúng mình được đi xe hơi, Phượng nhỉ ?

Phượng tròn xoe mắt :

* La Récréation, một truyện ngắn của Françoise Sagan đã được đưa lên phim, Jean Seberg đóng vai chính. Đại ý của phim là tình yêu và sự mất mát của nó cũng giống giờ ra chơi, chẳng đáng gì để hối tiếc.

— Xe hơi của tụi con trai ? Mi mơ mộng cái vụ đeo túi hành lý đứng đường vẫy xe nhờ tụi nó chở mi đi du lịch ? Đừng ham, Kiều Nhị. Tụi nó sẽ chở mi đến một chỗ...

Tôi xoa tay :

— Thôi, tao sợ lắm.

Phượng khôn quá, thực tế quá. Ít khi nó thơ mộng hóa một vấn đề. Chuyện của Phượng luôn luôn dẫn dắt về một kết luận tàn nhẫn hay trào lộng. Chuyện thơ mộng, cho là chuyện tình thơ mộng, với Phượng, là chuyện không thể xảy ra. Con nhỏ mĩa mai : « Tình thơ mộng, tall story, tall story ! Nó không hợp tính tôi. Nhưng nó rất tốt, rất thương tôi. Hai đứa tôi thân nhau kể cũng lạ. Mà cũng chẳng lạ. Đôi khi, người ta thân nhau vì tính tình trái ngược nhau. Phượng chê tôi xưa như trái đất. Tình yêu vốn xưa như trái đất. Và mãi mãi còn xưa như trái đất. Tình yêu là cái quý nhất, đẹp nhất của con người. Nghĩ tới tình yêu, tôi thường nghĩ đẹp. Nói tới tình yêu, tôi thường nói đẹp. Cái đẹp tuyệt đối. Cái đẹp không thể xảy ra. Và Phượng bảo là luận lý mộng tưởng. Quan niệm tình yêu dễ dãi như giờ ra chơi thì tình yêu còn nghĩa lý gì. Thì mọi sự trên đời hết mộng tưởng. Người ta có sẵn thú tiêu khiển, người ta không ước ao. Người ta chỉ sung sướng, người ta không biết buồn. Hạnh phúc, theo tôi, nằm kín trong trái ước ao ngoài tầm tay với của mình. Vừa tầm tay với, trái hạnh phúc chỉ có cái vỏ. Thiếu cái nhân. Tình yêu chẳng khác chi mấy. Nó lơ lửng trên một vùng trời. Nó thật xa tầm tay với của tôi. Nên nó đẹp.

Phượng hé tấm màn xanh nhìn qua ô cửa kính nhỏ, khẽ reo :

— Nha Trang kia rồi !

Tôi nói :

— Gửi lời chào Nha Trang giùm tao.

Phượng đổi chỗ ngồi cho tôi :

— Ra đây, nhìn « nó » mà chào. Không chừng có một lô con trai châu sắn ở phi trường với hoa và biểu ngữ chờ đợi mi đó. Mơ mộng đi.

Tôi cười :

— Tao đang mơ mộng.

Phượng hỏi :

— Nếu có thằng vô ráng quàng hoa lên cổ mi, mi có cảm động không ?

Tôi giả vờ ngó xuống ngắm biển, không trả lời Phượng. Con nhỏ đầu chú buông tha. Nó hích khuỷu tay vào người tôi :

— Cảm động chứ ?

— Cảm động, biển có vẻ đẹp.

— Sao lại biển.

— Chỉ biển, vì biển mời yêu, biển gọi mộng.

(Còn nữa)

chiếu tương

Em học Luật năm I, nhưng may mắn không lâm vào cảnh « 1 chỗ ngồi cho 53 người » bởi em được một chàng xi chồ dùm đều đều. Em thắc mắc rằng mờ mỗi khi vào lớp cứ bị họ chiếu tương và xăm xi ngại lắm cơ mi lại em phải làm thế nào để tỏ lòng biết ơn chàng hổ chị Ngọc? (Cũng xin nói rõ cùng chị Ngọc biết, anh bạn đó em chỉ mới quen từ khi học Luật thôi)

THÚY (Saigon)

Có chi mà thắc mắc. Em được người ta « xi chồ » giúp em là sự may mắn của em, là cái duyên của em. « Họ » chiếu tương và xăm xi là để chia sẻ với sự may mắn của em đó. Lọc từ cái lâu đài âm thanh xăm xi, ta có thể chọn được vài câu nhỏ nhẹ của đố kỵ và... tức tối. Đừng ngại, không ai đủ khả năng vật ngã sự may mắn của một người. Đã có trời bảo vệ. Muốn tỏ lòng biết ơn chàng, mỗi buổi sáng gặp chàng ở trường lớp, em hãy nhìn chàng mỉm một nụ cười. Thế thôi, là đủ cảm hứng để chàng hát khê « Con đường Duy Tân cây dài bóng mát... Uống

ly, chanh đường. Uống môi em Ngọc... » Và rồi, nếu 1 chỗ ngồi cho 1000 người chàng vẫn anh dũng xi cho em một chỗ, dù 1 chỗ ngồi của em — Một chỗ ngồi trong trường Luật như một chỗ ngồi dưới ánh mặt trời — chàng có phải đồ hàng chục lít mồ hôi, rách bươm một tá áo.

thơ thanh nam

Chị Ngọc, trong truyện Lừa tuổi thích ó mai, thấy nói Thanh Nam có bài thơ ký tên Nguyễn Minh Lang và chỉ trích có một đoạn. Chị có thể chép nguyên vẹn cả bài được không?

THU (Saigon)

Bài thơ ấy nhan đề « Trời chớm vào thu » đăng trên tuần báo *Thăm Mỹ* vào khoảng năm 1954. Sau đây là toàn bài :

Trời chớm vào thu ướt ướt mưa
Sông sâu chừng thắm lạnh đôi bờ
Hoa vàng ý cúc phai màu nhớ
Năm giữa thôn hiền gọi cổ đò

Ta ở nơi này nhớ những ai
Đành thôi câu chuyện khách trang đài
Sông kia có gọi niềm u uất
Cũng thế đôi lòng sớm nhạt phai

Ồi tóc xanh này phai với thu
Ngàn năm còn khóc chuyện sông hồ
Bài ca trường dạ ngâm chưa dứt
Đã thấy lên buồn ngát ý thơ
Chiều xuống mưa xanh màu nhớ
thương

Hơi thu vương vất gió lên đường
Cổ nhân xa lắm ngàn sông núi
Cách biệt đôi bờ thoáng phấn hương
Ta gọi em thăm em gái ơi
Chiêm bao toàn những chuyện
phương trời
Hơn lên ly rượu miền gai lửa
Chợt thấy em sầu lệ đầm rơi

Thanh Nam làm rất nhiều thơ, chưa xuất bản tập nào. Bài thơ em yêu cầu Ngọc chép không phải là bài thơ thuộc những bài thơ hay nhất của Thanh Nam đâu.

chấm luận văn

Em và hân ở gần nhau. Nhưng ít khi gặp, phải nói chuyện bằng thư và thỉnh thoảng tặng vài quyển Tudi Ngọc. Bây giờ em phân vân có nên tiếp tục nữa hay không Ngọc hở? Chuyện nào cũng có hồi kết thúc, Ngọc ơi có nên đề thư đi mãi như thế nữa hay không?

TÍ TI

Đúng vậy Tí Tí ạ. Chuyện dài bao nhiêu cũng có hồi kết thúc. Nhưng còn tùy trường hợp đề trước khi kết thúc nó sẽ làm cảm... vớ vẩn... Em cứ đề thư đi, đi mãi như thế. Nếu em muốn có một ông thầy chấm luận văn dễ tính và chính em cũng trở thành cô giáo chấm luận văn. Nhưng nhớ đừng đề bài vớ vẩn buồn và khóc lể loi trên bàn học Tí Ti nhé.

anh ngọc «nguyên chất»

Chị có quen mi ca sĩ Anh Ngọc vậy chị có thể hỏi ông ấy hộ em sao ông ấy không chịu thu đọc quyền

vào một băng nhạc nào cả. Em đã khổ sở hết sức khi phải tạo thành một cuộn băng nguyên chất Anh Ngọc qua chương trình *Tiếng nhạc tâm tình*. Nhưng chị biết, thu radio thì màn rưng rờ được cứ « rề rề, ò ò » nghe bắt bực mình.

BẮC PHƯƠNG (Nha Trang)

Đừng đòi hỏi nhiều ở người nghệ sĩ em ạ. Đôi khi họ không giàu có và đầy đủ điều kiện như em muốn. Dù sao ca sĩ Anh Ngọc đọc những giọng này chắc cảm động lắm. Muốn có một cuộn băng Anh Ngọc « nguyên chất » và hoàn hảo. Em ra một quán thu băng lựa những bài Anh Ngọc hát và nhờ họ thu em sẽ tránh được tiếng rề rề ò ò... có điều hơi tốn tiền thôi.

hay buồn

Tại sao con gái lại hay buồn hở Ngọc. Và kỳ ghê Ngọc ơi! Em hay cười. Giận ai bị chọc cười là huê ngay. Như vậy mà chả hiểu vì sao thỉnh thoảng buồn ghê ghém, buồn kinh khủng Ngọc ạ. Có phải em đã lớn không Ngọc? Làm sao để khỏi buồn hở Ngọc?

NGỌC TRÂM (Saigon)

Ừ. Em đang lớn đấy Trâm ạ. Nhưng Trâm có một đức tính đáng quý lắm. Đừng bao giờ giận ai. Em hãy cứ như thế mãi. Tại sao lại buồn nỗi buồn đi hở Trâm. Em hay cười thì có một chút buồn đôi khi hiệu diệu để trang điểm cho đời sống. Em không trách sao.

Hôm nay trời nhẹ lên cao.

Tôi buồn không hiểu vì sao tôi buồn.

Những cái « không hiểu vì sao » đó là bông hoa cho đời sống. Đến một lúc nào đó Trâm buồn và hiểu vì sao mình buồn. Lúc ấy buồn kể gì Trâm nhỉ.

ca khúc

tháng tám như dòng sông
trôi về trên tay đại
chừng nghe nhớ vô cùng
mở lời còn ngân ngại
tháng tám chim phiêu bồng
bay về đâu? — cánh mỗi!
chút tình còn mộng lung
lời chim nghe khắc khoải
tháng tám cơn mưa hồng
bay qua thành phố nhỏ
ran ran làn phấn hồng
rời cánh về với cỏ

tháng tám cho nụ cười
tàn phát mùa hạ cũ
hình như có một người
đường xa về ử rữ

tháng tám vui không cùng
bầy chim về trường học
cổng trường đã mở tung
nhìn ghé bàn em khóc

tháng tám như dòng sông
về theo cơn mưa hồng
tình xa yên giấc ngủ
một cánh chim phiêu bồng.
TÓN NỮ THU DUNG

buổi sáng lạ

Sáng nay nhìn mặt trời hồng
Vào trông gương cũ thấy lòng nở hoa
Tay đan mười ngón nạt nà
Mắt dựng bối rồi chút ngà ngọc rơi
Sáng nay mây rất tuyệt vời
Hồn thơm giấy mới cho lời lạ ghi
Ngượng ngùng nhìn dấu chân đi
Ồ ta đáng mới xuân thì từ đây
PHẠM CHI

biển hạ

Sóng vỗ về mùa hạ
bờ cát trắng nhiệm màu

con ốc nằm lặng lẽ
nhớ màu mắt em nâu

Ta co bàn tay lại
cát mềm như tóc em
ta thấy mình thơ dại
chìm biển hát êm đềm

Rừng dương xanh bát ngát
tay em đẹp vô ngần
hồn ta rung tiếng nhạc
xin yêu em ngàn năm
CHÂU UYÊN

gửi vân và cơn mưa

sẽ viện có trời mưa anh ở lại
bên kia đường chờ đợi dáng bé qua
hôm nay lỡ nếu không về ngang đó
chắc lòng anh buồn trái mấy cơn mưa
bé có biết anh đứng chờ lâu quá
và nôn nao theo từng giọt mưa rơi
thấy tóc bé trôi dài trên góc phố
gót chân chim đang riu rít reo cười
anh bước chậm đến thật gần bên bé
nhìn đôi môi đang nở nụ hoa hồng
mưa đổ ngập lối đi mình đó bé
và riêng anh hoa nước nở đầy lòng
ngày bé ơi mưa vẫn còn, chưa dứt
tóc lúa non đang thả ngọn bồi hồi

là lúc mảnh tình anh xanh ngát
có bé ngồi nghịch giọt mưa rơi
NGHÈ VIỆT LONG

mười hai tuổi đầu

ngày hai buổi em đi thuyền qua bến
vỗ trên tay và mây trong mắt
nắng buổi mai hồng trên nghìn con
nước xanh hòa tím ánh dương quang
chân miền man bờ xanh lồng hương
ngát
em bông nhiên miệng hát bản tình ca
ôi mắc cổ cũng may đường buổi sáng
và cỏ cây lớp ngả hơi sương.

lớp của em trở thật nhiều cửa sổ
cổ giảng bài như hoa nở đầu môi
tóc học trò xanh cổ mượt trên đời
như thêm thiếp chim ca lời mời gọi.
ĐÀN NAM GIAO

cõi biếc

Chim xưa về đậu nhánh hồng
Vườn hoang mắt lạnh thình không
gọi buồn
Nửa đời gió xéo mưa tuôn
Về trong nỗi nhớ khơi nguồn cỏ hoa
Ra đi nắng rặng sân nhà
Gót hồng phiêu lãng mù sa rất gần
Thắm xanh soái cánh tay trần
Dọc ngang uốn vợ mấy tầng hư
không
Chữ tay trắng với sương đông
Nghìn năm một cõi ngồi trông bóng
chìm.
LÊ XUÂN HUY

khi yêu

hạnh phúc hồng như lòng bàn tay em
có đóa hồng sớm mai vừa mới nở
hạnh phúc hồng như đôi môi em
tình đau nặng nhưng lòng thì hơn hở

tương tư

nhớ nhung buồn như màu tím do em
ngàn đóa sim rừng chiều rợn nở
trương tư dầm như giọt mưa tuôn bên
thềm
mưa rơi mưa rơi cho lòng nước nở.
HOÀNG THỊ CẨM HÀ

hạ xưa

tất cả mềm thơm trong ngón tay
em về che nhẹ một vành mây
hái bông hoa tím cười bên dậu
thế đã làm anh ngây ngất say

sinh nhật nhớ

sinh nhật ta người tặng màu hoa đỏ
và chút heo may gói kín trong tim
ta thấp nển để thấy đôi cửa sổ
lời tỏ bày buồn hơn khói sương.
TRẦN THỊ PHỔ HẠ

thơ mùa mới

Ta yêu em ngày đó
Mây trời bay thênh thang
Che nắng hồng đại lộ
Bước chân vương lá vàng

Ta yêu em ngày đó
Đàn bướm tỏ tình hoa
Và trăm con chim nhỏ
Về đây ngủ hiền hòa

Ta yêu em ngày đó
Yêu những dấu móng toi
Pha mực vừa màu áo
Tim cả hồn rặng rơi

Ta yêu em ngày đó
Mỏi ngợp ngừng tiếng yêu
Cuộc tình như hoa cỏ
Hoa vui, cỏ ngậm ngùi
NGUYỄN PHƯỚC HẢI

MỐI TÌNH • Hồ Ngọc Ngữ

Một người nào vẫy gọi tên chàng trong cơn mưa. Chàng dừng lại, đưa tay vuốt mái tóc ướt sũng nước và ngoảnh đầu quay về phía sau tìm kiếm tiếng gọi. Chỉ có một màn mưa trắng xóa đang đổ ào ào xuống tầm mắt nhìn của chàng. Nhà cửa, cây cối, phố xá trong thị trấn đang run lên mờ nhạt trong màn mưa. Chỉ có những khuôn mặt lạ, những cặp mắt lạ đang nhìn chàng từ phía trong một hẻm phố nơi chàng đã đứng lại tìm kiếm. Không có ai gọi tên chàng. Chàng biết rõ điều đó nhưng vẫn dừng lại và nôn nao chờ đợi. Biết đâu sẽ có một người quen nào đó tìm chàng. Biết đâu sẽ có một hay hai người con gái nào đó tìm chàng. Nhưng không có ai cả. Chàng là một kẻ lạ sống như chiếc bóng trong thị trấn. Đi đến, trở về lạnh lùng tựa một bóng ma. Một đêm chàng lảo đảo đi qua những dãy phố, dưới những ngọn đèn vàng mù đục đã ẩm sương đêm, chàng bắt gặp chiếc bóng mình ngã xuống trên mặt đường mờ ảo hơi sương, chập chờn và quái dị như một ngọn đuốc yếu ớt ánh lửa. Chàng ngạc nhiên tưởng chiếc bóng kia, đang nhảy múa lung linh bên mình, là một bóng ma của một vong hồn lạnh lẽo nào đó theo mình cho có hạn.

« Không còn ai, đâu còn ai trên cõi đời này xa với vợ. » Tiếng hát vọng lại từ một cõi mơ hồ nào đó, như rót từ thình không xuống theo những giòng mưa đưa về, như từ ngọn cỏ, lùm cây, như từ một cụm lá trước cửa nhà sáng đèn, tiếng hát như tỏa ra một thứ ánh sáng trắng, lạnh

theo điệu nhạc của gió trong cụm lá đưa lại. Và tiếng hát vọng lên, vắng vắng, xa xăm, mù mịt từ tâm hồn chàng. Phải rồi sẽ chẳng còn ai nữa để chàng bắt gặp. Sẽ chẳng còn ai nữa để chàng thấy hơi thở chàng nồng ấm ngọn lửa tình yêu. Nàng đã đến, đã đi, đã trở về với thành phố của nàng. Nàng đã xa, đã chết, mù tăm, biệt dạng.

Chàng không biết tình yêu có phải là một chút hương nồng dại còn vương lại sau mỗi cuộc tình, sau mỗi lần gặp nhau, xa nhau. Chỉ cần bắt gặp lại, tưởng nhớ đến, mùi hương sẽ đưa chàng đến một bầu trời bao la bát ngát của tình yêu, của kỷ niệm và một niềm đau đớn khôn nguôi. Niềm đau đớn của một giấc mộng hạnh phúc khi tỉnh giấc bắt gặp lại mình.

Chàng không biết tình yêu có phải là một ngọn lửa màu hồng tím cháy rực rỡ trong trái tim những kẻ đang yêu nhau, cháy rực rỡ trong trái tim chàng. Bầu trời, cỏ cây, con chim, cái lá, những đêm trăng mờ ảo bóng sương... tất cả như bị ngọn lửa màu hồng tím thiêu đốt khi chàng nhìn chúng. Tất cả đã biến thành thế giới của riêng chàng khi chàng bắt gặp. Chàng muốn nhai ngấu nghiền, muốn cào cào, muốn la hét, nhào lộn trong thế giới của riêng chàng; một con đường, một góc quán, những nơi mà chàng đã dẫn nàng đi qua. Chàng thấy yêu mến những gương mặt của mọi người nàng đã gặp, trao đổi vài ba câu chuyện, một nụ cười vu vơ nào đó. Chàng tìm kiếm trên khuôn mặt người một khuôn mặt khác, một mái tóc chày dài, một chiếc răng khểnh dấu phía trong nụ cười rạng rỡ, một khuôn mặt nàng. Nhưng chàng chỉ bắt gặp những khuôn mặt lạ hoắc, những đôi mắt nhìn chàng tò mò, dò xét, những đôi mắt trong những khuôn mặt chàng chưa hề quen biết, chưa hề trò chuyện dù hình như chàng đã bắt gặp một đôi lần nào đó thoáng qua trong những con đường ở thị trấn. Họ đứng đó, phía trong hẻm phố, nhìn chàng như một con thú rình mồi.

A, thị trấn! Phải rồi, chiều nay chàng bắt gặp rõ ràng khuôn mặt của chính nó. Đó, nó ở đó, hiện rõ trong từng đôi mắt lạnh lùng phía trong màn mưa trắng đục. Đó, nó núp trong lùm cây, trong những căn phòng đóng kín cửa, những tiếng cười nói vui đùa từ một gian nhà ẩm cúng ánh điện vọng ra.

Và khuôn mặt nó, lạnh như tiền, lạnh như khuôn mặt của một người già khó tính hay một chàng hippy chơi nhạc cổ điển nên tình cảm mình.

Chàng kéo cao cổ áo đi mưa, vuốt ngược mái tóc lấm lưa, lấm lũi bước đi, vẫn mơ hồ nghe như có tiếng ai gọi tên mình.

- Ai ?
- Không biết. Hình như hai cô gái nào đó.
- Vậy à. Hỏi nào ?
- Mọi đây. Đi thoáng qua nên không trông thấy rõ lắm.
- Để tôi đi tìm. Biết đâu lại có người đến thăm tôi.
- Biết đâu. Nhưng trời đang mưa lớn mà.

— Kể gì. Có người để mình đi tìm là thú rồi. Trời mưa lại càng thú hơn.

— Cứ đi thử xem, biết đâu.

— Ừ, biết đâu. Cậu đợi nhé?

— Đợi. Đi đi. Tình yêu có thể chữa được bệnh cảm không nhỉ?

— Cảm à? Tình yêu có thể chữa được tất cả mọi thứ bệnh. Cậu đợi nhé! Tôi đi đây. Lá là là...

Có phải không Ph? Em sẽ từ thị trấn xa lạ đó trở về và thế nào em cũng ghé đến thăm anh. Anh vừa có một người bạn từ thành phố em ở ghé lên chơi và nói cho anh biết em đã đến cái thị trấn đầy sương mù, gió hú cách đây một trăm cây số. Em đi với một người bạn gái để đến thăm một người bạn gái. Nghe tin, anh đau đớn không ít. Anh muốn bay như một cánh chim lên thị trấn ấy tìm em. Sẽ tìm cho ra em để chỉ nhìn nhau một lần rồi sẽ không bao giờ nữa. Nhưng anh không thể nào đi được. Thị trấn này đã giữ anh lại, mọi người đã giữ anh lại. Buồn biết bao nhiêu khi tâm hồn anh luôn luôn là một cánh buồm căng phồng gió cả nhưng những bước chân anh chỉ là những giây neo buộc chặt thuyền lại quanh quẩn trong một bến bờ quen thuộc.

Tưởng tượng đến thành phố em đến, những nơi em đã đi qua. Tưởng đến căn phòng em nằm, lạch lẻo, trống trải, trông ra một bầu trời đầy áp hơi sương, đầy ắp gió. Em có nghe thấy gì trong tiếng gió hú trên những rừng thông cao ngất. Gió sẽ từ một đỉnh đồi hiu quạnh thổi về, hú dài như những linh hồn đau đớn, đập vào cửa kính, gào thét khôn người. Gió sẽ từ một triền núi thẳm thổi về, dội vào đêm, dội vào thành phố, mang theo những luồng hàn khí của những thây ma chết vô danh trên rừng núi, chết hiu quạnh như cỏ cây, chết đau đớn với niềm nhớ tiếc vô biên về một mối tình nồng đậm nào đó ở phương xa. Phương xa, một nơi nào đã khuất bóng, một nơi nào để trở về, một nơi nào để thiêu đốt niềm tin sáng rỡ hơn mặt trời. Nhưng sẽ chẳng còn gì đâu ngoài tiếng gió dội vào triền núi thẳm, vang về một phương xa mù mịt không bao giờ trông thấy. Sẽ chẳng còn gì đâu ngoài niềm trống trải kinh dị, niềm cô đơn vô cùng, choáng ngợp lấy chúng ta, vây bủa lấy chúng ta khi chúng ta mãi mãi là một kẻ xa lạ, mãi mãi là một kẻ thiếu vắng tình yêu trong tâm hồn m.nh. Ph. à, điều còn lại, duy nhất, cuối cùng giúp chúng ta còn thở, còn sống là tình yêu, một tình yêu tràn ngập, bao la dù chỉ đối với một ngọn cỏ, cành cây hay một mảnh giấy vô tình nào đó bay trên đường. Chúng ta đã bị đánh lừa quá nhiều trong những màn kịch đời đang diễn. Mỗi người đều mang một chiếc mặt nạ để che dấu khuôn mặt thật của mình. Chúng ta cười nói với một vai trò nào đó, ban đầu còn ngượng ngùng nhưng chẳng mấy lúc chúng ta trở thành những diễn viên thật sự. Và chúng ta sợ bắt gặp khuôn mặt thật của mình, tâm hồn mình, tự căn đề, tự bản chất đã chôn chứa tình yêu.

Có phải không Ph? Những đêm nằm lại một mình trong một căn phòng xa lạ nào đó, em lắng nghe tiếng gió nghìn trùng hú dài trên đồi cao, em lắng nghe nhịp tim đang đập vội vã trong lồng ngực mình, lúc đó, bước chân cửa đêm sẽ trải ra cùng niềm trống trải kinh dị đẩy em vào tận cùng một nỗi buồn rộng lớn nào đó, lúc đó em sẽ cảm thấy tình yêu cần thiết biết bao nhiêu! Và lúc đó, trong nỗi hiu quạnh vô cùng của rừng núi, của sương mù, trong nỗi hiu quạnh vô cùng của tâm hồn em, em sẽ tưởng nhớ tới anh và trở về. Anh hy vọng, anh chờ đợi. Dù biết rằng những giây phút chúng ta gần gũi nhất là những giây phút làm anh kinh hãi nhất. Chúng rơi hăng vào hư không và không bao giờ trở lại, như một lần, em đã đến, em đã trở về, anh không làm sao cầm giữ thời gian được, mặc dù anh muốn kéo dài chúng thành vĩnh viễn, thành thiên thu.

Anh hy vọng, anh chờ đợi. Và buổi chiều này anh đi tìm em trong cơn mưa mịt mùng thị trấn dù với một chút linh cảm mơ hồ là em đã đến thăm anh, em đã có mặt trong thị trấn, đã có mặt trong bầu trời anh đang thở. Có phải chúng ta đang đi tìm nhau?

Không biết chàng thanh niên có tìm gặp người yêu của mình không. Không biết nàng có đến thăm chàng không. Điều đó tôi không thấy chàng nói đến. Chỉ tình cờ tôi đọc được những trang giấy viết tay đã nhoe mực trong một tập vở hình như của chàng làm rơi trên vệ cỏ bên bờ hồ ướt dẫm nước mưa vào một buổi chiều nọ. Chàng không ghi ngày tháng trên những trang giấy. Chàng cũng không ghi tên họ mình trong tập vở. Chỉ có một nhân vật duy nhất tôi biết tên, là Ph., mà chàng gọi là nàng ở trong những dòng thăm thiết mà tôi vừa đọc. Chàng là ai, tôi không có ý tìm kiếm. Có thể là một người thanh niên nào đó trong thị trấn mà tôi đã gặp. Chàng còn ở lại thị trấn hay đã đi tôi cũng không hề biết. Điều duy nhất tôi biết về chàng là mối tình của chàng đối với người con gái tên Ph. nào đó là một mối tình lẫn cả đau đớn và hạnh phúc, xót xa và chân thật. Một mối tình tuyệt diệu. Tôi yêu những mối tình tuyệt diệu như chàng. Và đối với tôi, mối tình nào cũng tuyệt diệu cả khi người ta yêu nhau bằng tất cả tâm hồn mình.

Họa may sẽ có một người con gái tên Ph. nào đọc được những dòng trên của chàng, và nếu quả thật nàng nhận ra người mà chàng đã viết là nàng, xin nàng hãy tìm đến tôi để tôi trao lại tập vở đã nhặt được trên bờ hồ, vào một buổi chiều chớm thu mà những trận mưa dai dẳng làm mọi người trong thị trấn cảm thấy có những giây phút buồn bã và trống trải nhất. Tôi cũng có những giây phút đó, và tôi chờ đợi nàng đến. Chờ đợi trong suốt mùa mưa ở thị trấn, và có thể chờ đợi trong suốt quãng đời còn lại của tôi.

Biết đâu nàng sẽ bắt gặp và nàng sẽ bắt gặp và nàng sẽ đến, có phải không Ph?

HỒ NGẠC NGŨ

M.

HOÀNG ANH TUẤN

Trời mưa ướt cả lòng đêm và ướt cả tình anh yêu em

Anh ngồi đây nghe mặt trời lên đây đàn

Anh ngồi đây nghe giọng hát du bay

Anh ngồi đây nhìn em nhỏ đi và lấp lánh

Chưa bao giờ muốn hôn lên vai em như đêm nay

Anh vẫn ngồi đây

Anh còn ngồi đây cho đến lúc em đi

Cho đến lúc tắt đèn

Người tanh linh hồn và nửa tách cà phê

Anh sẽ bảo anh: em đi rồi sao mắt em còn chứa mãi khăn tang?

Áo vàng còn là màu cúi đầu nhìn xuống

Tóc đen còn là vòm trời đêm bé nhỏ của những vì sao hay khóc trong

thơ anh
Anh trả lại cho những tiếng vỗ tay: Giọng ca, nụ cười em đi vay đi mượn

Anh dành lại cho anh con đường mặc áo trời mưa

Và em

Anh bảo anh: rồi đến gì từ nhau trên kệ một nhà ga tỉnh nhỏ

Nhìn nhau như soi gương

Em đi rồi

Anh gọi gió mưa ngày xưa cho ướt hết linh hồn và tình anh yêu em

Em đi vào trời mưa như đi vào bài thơ

Anh biết từ nay anh có em để đếm những tiếng giày lên xuống cầu thang

Để yêu em hơn chiếc áo vàng em mặc và bài thơ anh đang làm

Để anh tìm thấy vết gió đi ngang ở những chỗ em nhìn lơ đãng

Để lúc em cười anh bắt được linh hồn từng cánh cửa trên những tầng
lầu rất cao

Sao anh buồn như có khói trong tim

Sao anh buồn như làm xong bài thơ nói đến em

Em nhìn anh mắt không còn là mắt nữa

Là bàn tay mà mỗi ngón tay là một tiếng thở dài

Anh gọi gió mưa mười phương phủ khắp Sài Gòn để chúng mình chia
ánh đèn

Cho hai mái tóc góp nhau vào học bài trên trang giấy trắng

Trên con đường giắt về đâu như về xóm đạo

Ai đọc kinh cầu nguyện cho đừng bao giờ anh phải yêu người nào ngoài
em

Anh gọi em trở lại

Anh gọi em trở lại

Anh đèn gác xuống trên mái nhà lợp bằng trời mưa

Anh gọi em trở lại

Anh còn muốn hôn lên vai em.

HOÀNG ANH TUẤN

khoảng hồng ngàn cũ

NGUYỄN THÚY ÁI

23-2

Giờ ra chơi ở nán lại để chải tóc vì lúc này em đứng trước gió nên gió nghịch rối cả tóc, chải xong em ra ngoài tìm Dao. Không thấy Dao đâu cả, bỗng em nhìn xuống sân cỏ, Dao đang đứng với Hà nơi gốc phượng mà em với Dao vẫn thường đứng. Con tim em cơ hồ nặng ra, em đứng tựa vào lan can, em biết mình vô lý hết sức. Dao đi với Hà một tí đã sao mà lại giận lên thế, phải dẹp sự giận hờn này lại. Nhưng rồi em lại buồn bã, đến bên mấy đứa bạn đang cười đùa cố gắng vui với tụi nó nhưng em thấy lạc lõng làm sao. Vòng tay đi lại trên dãy lầu cao ngập gió. Lúc Dao đến bên, em cố tỏ ra bình thường để Dao đừng thấy rằng em đang giận hờn, nhưng cô bé nhận ra ngay. Dao nắm tay em, Thi giận mình phải không? Ban này trong lớp mình có nói với Thi là ra chơi mình đi với Hà để nó nói với mình một chuyện cần, mà Thi không nghe nên bây giờ Thi buồn chớ gì?

Lúc vào lớp thầy bạn chấm bài, Dao viết cho em một lá thư nhỏ, lời lẽ cô bé khéo ghê khiến em cảm động và hết giận ngay.

Dao ơi, xin lỗi Dao nhé chỉ vì quá mến thương đó thôi.

30-2

Em lại giận Dao nữa rồi, cố tìm cách lánh Dao trong các buổi học và ít nói cười. Em nghĩ em sẽ không cần Dao — không cần bạn thân? — Điều khiến em tức nhất là em giận thế này mà Dao vẫn cười nói tự nhiên, lại hay đi với Thu và có vẻ hợp nhau lắm. Ôi, thì Dao đâu có thương gì em, dễ dàng quên em đến thế kia mà. Chao ôi, tuy giận Dao ghê lắm nhưng không lúc nào em quên được Dao. Bây giờ nếu Dao chịu em một tí thì sau này em sẽ cố gắng để đừng giận nhau. Nếu mà vắng Dao thì em buồn chết đi mất, đâu có đứa bạn nào nói chuyện hay và hợp với em cho bằng Dao... Dao ơi!

03-3, thứ tư

Thế mà Dao với em vẫn còn giận nhau, cô đơn ghê gớm. Mà không bao giờ em làm hòa trước đâu cho dù em thương Dao ghê lắm. Mình phải tỏ ra không cần, thật ra thì em cần lắm lắm — Thế thì chắc em khổ nhiều. Rồi đây không còn ai để nheo mắt tinh nghịch trong giờ học và trong giờ chơi không biết cùng ai đến ngồi dưới gốc phượng kê đủ thứ chuyện cho nhau nghe, hay thì nhau hái hoa dại trong sân cỏ đem vào cắm trên bàn học để được nhìn ánh mắt vừa nghiêm vừa bao dung của thầy Quốc văn. Hay đứng trên lầu ngắm mây trắng xóa trên đỉnh Trường sơn, hay mưa giăng mờ mịt...

Ôi, thật trống vắng và vô vị.

09-3

Sáng nay em lang thang một mình trong sân trường hái được mấy bông cỏ kết thành một chiếc vương miện xinh ơi là xinh. Giá mà đừng giận nhau em sẽ tặng Dao, nhất định là cô bé thích vô cùng.

28-3

Không biết hai đứa hết giận nhau từ lúc nào, lâu rồi em không viết nhật ký, vì không muốn khóc. Dao cho em một bông hồng vào sáng nay, bông hồng của thương yêu đang cao ngất.

Lúc em về Dao còn ở lại học 2 giờ Anh Văn em về một mình mà vẫn không thấy lẻ loi vì biết rằng từ trên lầu cao có một người em mến thương đang tựa lan can nhìn theo với muôn vàn triu mến.

Tối.

Trăng bị một phiến mây mỏng che khuất nên ánh sáng mờ mờ, em ngồi nghe nhạc bên khóm hoa và nghĩ đến Dao. Có lẽ bây giờ Dao cũng đang nghe nhạc và nhìn trăng như em. Biết đâu Dao cũng đang nghĩ đến em, lúc này là lúc tâm tưởng mình gặp nhau, phải không Dao?

Tại sao chúng mình có nhiều điều giống nhau thế nhỉ? Thương để tuyệt diệu vô cùng.

12-4

Hồi sáng thức dậy em nằm úp mặt vào gối lắng nghe tiếng ve sầu. Bỗng em mỉm cười, tiếng ve nghe vui kinh khủng chả có sầu muộn chi hết tron sao họ lại ưa bi thiết h'a thế nhỉ! (hay tại em đang vui?)

15-4

Chiều nay trời đẹp quá, em ngừng đàn để nhìn lên trời. Trời thật xanh, mây trắng giăng thưa và gió thổi nhẹ. Mấy khóm hoa rung rinh và hương bay lên. Tự nhiên em muốn có Dao bên em ngay lúc này để hai đứa nắm tay nhau đi trên một con đường cao và vắng, ngược với chiều gió, sẽ

yên lặng. Rồi đến bên một bờ cỏ mượt xanh em sẽ kéo Dao ngồi xuống, ánh mắt trải đến chân trời xa, sẽ nói cho nhau nghe những mơ ước cho suốt trọn cuộc đời.

16-4

Chiều qua lúc về đến đường P.Đ.P. thì trời lất phất mưa. Ngay lúc đó Dao có anh lên đón. Còn lại một mình, em lặng lẽ bước dưới mưa, mưa như tờ chẳng ướt bao nhiêu. Vừa đi vừa nghĩ lại, hồi nãy hai đứa cười đùa thật vui, lúc tan học Dao còn bận xếp vở vào cặp, em đi lấy nón cho cả hai đứa và lên hỏi, nón của ai đây ai? Dao vẫn không ngẩng lên. Nón của ai chứ ai. Rồi hai đứa cười vang. Vui ghê.

Sáng hôm nay vừa đi học đến cổng thì Dao chạy ra đón, vẻ mặt vui mừng. Mấy hôm Dao chỉ đứng nơi cửa lớp vẫy tay thôi. Dao bảo nhanh lên, Dao chỉ cho coi một khoảng trời đẹp lắm. Vào lớp Dao đưa cho em một chùm mận mọng chín và một lá thư rồi hai đứa dắt nhau ra ngoài chơi.

Trong giờ học em chịu không nổi nên lén cô giáo mở thư ra đọc. Là những lời lẽ ngọt ngào, chiều qua, lúc Dao đã lên xe về nhà và bỗng chồn nghĩ đến em đang lặng lẽ bước dưới mưa và tự giận sao lại không cùng ở lại đi với bạn. Dao nhìn mưa nặng hạt hơn mà sợ em vẫn chưa đến nhà và nghĩ rằng em có khóc chẳng.

Dao ơi, chiều qua về dưới mưa mình không hề khóc nhưng chính lúc đọc xong những dòng này mình đã khóc đấy Dao ạ.

19-4

Bây giờ giá mà có ai hỏi này cô bé ơi, thiên đường ở đâu hả bé? thì em sẽ không ngần ngại mà dẫn người ấy đi thật nhanh đến một ngôi nhà núp sau một công viên, ngôi nhà màu trắng, cửa màu xanh, lối đi có trồng phượng, có sân cỏ xanh biếc và nhiều hoa dại mà chỉ đó là thiên đường.

NGUYỄN THÚY ÁI

MỘT THI PHẨM MỚI

của nhà xuất bản Đồng Dao vừa phát hành

ĐỜI NHƯ

MỘT KHÚC NHẠC BUỒN

Phạm Cao Hoàng

NGUYỄN THẾ

chơi tem

1) Ai là người bày ra cách chơi tem sưu tầm? Tiền sử.

2) Cách thức sưu tầm tem.

3) Chơi tem có lợi gì?

NGỌC HIỆP (Cần Thơ)

1.— Tem hay bưu hoa bắt đầu có từ năm 1840. Anh Quốc là nước xứ dụng bưu hoa đầu tiên. Ngay sau khi những bưu hoa đầu tiên được phát hành, đã có rất nhiều người sưu tầm vì thấy lạ nên không biết chắc ai là người đầu tiên chơi tem. Người đầu tiên đăng báo mua tem cũ là một phụ nữ, nhưng mục đích của bà ta không phải là để « chơi tem » như người ta thường hiểu, mà là để dán kín tường trong phòng của bà (bà đã có 16.000 tem và muốn mua thêm cho đủ số cần thiết). Rất tiếc người ta

không còn nhớ tên của người phụ nữ « chơi ngông » nói trên nữa. Đa số người sưu tầm bưu hoa đầu tiên là các thiếu niên. Đến năm 1860 thì chơi tem bắt đầu thu hút người lớn, và liền sau đó cách chơi tem được nghiên cứu đàng hoàng, các hội sưu tầm bưu hoa được thành lập và các tập san về bưu hoa được ấn hành.

2.— Chơi tem phải biết cách mua tem, cất giữ tem, mua bán hoặc trao đổi tem.

BÓC TEM : khởi sự sưu tập bưu hoa, có thể mua tem tại nhà Bưu Điện (có người sưu tập tem mới), nhất là trường hợp có dịp ngày phát đầu tiên một loại tem mới (dán trên những phiếu có in sẵn những ghi chú về ngày kỷ niệm). Cũng có thể bóc những con tem đã đóng dấu trên những bao thư nhận được. Bóc tem cũng là cả một nghệ thuật vì phải nhớ rằng con tem có giá trị sưu tập:

— Không được đứt răng.

— Không được phai màu.

— Lưng không được rách mọng (tem mới phải còn nguyên keo ở lưng).

Nếu tem không phai màu, có thể nhúng chìm vào nước sạch, ngâm khoảng 15 phút rồi bóc. Nếu tem có thể phai màu, phải để mảnh giấy có dán tem nổi trên mặt nước (con tem ở phía trên). Khi tờ giấy đã ngấm nước thì lấy lên để bóc tem. Cầu kỳ hơn thì lấy hai tờ giấy thấm, một tờ nhúng nước để lên mặt một hộp sắt rồi đặt mảnh giấy có dán tem lên trên (con tem phía trên) sau đó lấy tờ giấy thấm khô phủ lên trên. Khi tờ giấy có dán tem đã thấm nước, lấy ra để bóc tem. Sau khi bóc tem, phải để nó trên một tờ giấy thấm sạch và

khô, mặt con tem xuống dưới và chờ cho khô đều.

Nếu sưu tầm được những bao thư có dán tem trước năm 1900, hoặc những bao thư gửi cho những danh nhân, những bao thư đóng dấu Bưu Điện một cách bất thường v.v... thì người ta không bao giờ bóc tem ra vì đề nguyên cả bao thư có giá trị hơn.

GỬI TEM : Tem thường được dán vào những cuốn « album » tem. Ở ngoại quốc có bán những cuốn album có in sẵn những ô với hình của mỗi loại tem, chia ra từng quốc gia. Người sưu tập có con tem nào thì dán vào ô có in sẵn hình con tem tương tự. Nếu không có, thì nên mua một cuốn tập lớn bìa cứng, tự chia lấy thành từng quốc gia để dán tem theo từng loại.

Những nhà chơi tem sành sỏi không bao giờ dán tem bằng tay. Vì dù tay sạch đến đâu cũng có thể còn chất nhờn hay ẩm ướt. Họ dùng những dụng cụ tương tự như chiếc nhíp dùng để nhổ tóc, với hai mặt sạch và mịn để kẹp con tem. Tem không dán thẳng vào album. Người ta lấy một mảnh giấy bóng nhỏ một mặt có phết keo, một đầu dán vào lưng con tem, một đầu dán vào album. Như vậy khi muốn thay bằng một con tem tương tự nhưng còn tốt hơn, hoặc lấy ra để bán hay trao đổi, con tem sẽ không bị ảnh hưởng.

TRAO ĐỔI : Không phải người nào cũng có bạn bè ở ngoại quốc hoặc có công việc giao dịch với nước ngoài. Vậy người chơi tem muốn có tem của nhiều nước phải tìm cách trao đổi tem của nước mình (để có nhiều) với các người chơi tem ngoại quốc. Ở trong nước cũng vậy, phải tìm cách

trao đổi mới có đầy đủ các loại tem. Thường người ta biết địa chỉ trao đổi tem qua các tập san về bưu hoa (Tại Việt Nam hiện cũng có Nguyệt San Bưu Hoa cho giới chơi tem) giới trẻ chơi tem tài tử có thể tìm cách trao đổi qua những sách báo của bạn trẻ. Nếu có tiền, có thể gửi mua các tem mình thích.

3.— Trước hết sưu tập tem là một thú vui : thú chơi tem. Người chơi tem mở tập album ra có thể tưởng tượng ra những cuộc viễn du đi các nước và đi ngược về lịch sử. Người chơi tem lập hội, liên lạc, tiếp xúc với nhau và nhờ sự mở rộng vòng quen biết đó, lại tìm ra biết bao nhiêu thú vui khác nữa.

Ngoài những lợi ích có tính cách tinh thần nói trên, chơi tem cũng còn có những lợi ích về vật chất. Những con tem hiếm trị giá rất cao (con tem đặc giá nhất thế giới hiện nay là 1 con tem cổ của xứ Guinée thuộc Anh vào thế kỷ trước, trị giá 60.000 Mỹ kim. Do đó có người để dành tiền bằng cách mua tem quý cũng như có người tìm mua đồ cổ, tranh cổ vậy (bỏ tiền ra mua tem để dành không sợ tiền bị mất giá). Cũng còn có những người nhờ trao đổi tem với ngoại quốc mà mua được những đồ ngoại quốc cần dùng mà không cần tốn ngoại tệ (gửi tem cho bạn ở ngoại quốc rồi thay vì yêu cầu họ gửi loại tem mình cần, có thể nhờ họ gửi cho mình đồ vật gì có trị giá tương đương, dưới hình thức quà tặng...). Ngoài ra chơi tem còn có thể trở thành một nghề. Bưu Hoa Việt Nam đẹp và có giá trị trên thế giới, do đó nghề mua bán tem sưu tập ở VN rất có lời.

NGUYỄN TUẤN ANH

NGỌC HÀ (Đà Nẵng)

Nghe cháu tả sự bất công trong gia đình mà cháu phải chịu chú rất thương cảm. Khi nào buồn, muốn được an ủi nhớ viết thư cho chú. Nhức nửa bên đầu (Migraine) rất khó chữa. Phải nằm nghỉ trong phòng tối, yên lặng. Uống ít nước. Đắp khăn ướt lên trán có thấm lông nã càng tốt. Giác hơi bắp chân và bàn chân. Uống Antipyrine, Pyramidon, Aspirine v.v... Pyrèthane rất tốt. Chích dưới da Gynergène, kiêng thịt rừng, chocolat, mỡ, đồ hộp. Ăn nhiều rau và nhai cho kỹ. Uống thêm Vitamine B2.

SINH QUAN (Ba Xuyên)

1.— Nên gội đầu bằng dung dịch Selsun.

2.— Uống Gammalon Fort hay Glutaminol (3—4 viên) trong 2 tháng liền để tăng cường sự hoạt động của bộ não.

LOAN PHƯƠNG (Saigon)

Tránh táo bón. Kiêng thịt, mỡ, trứng và ăn nhiều rau. Uống trụ sinh như Auréomycine, thuốc bổ gan như Chophytol và rửa mặt bằng Acnomel hay PH22 sẽ bớt mụn.

VY (Qui Nhơn)

Mắt đã bị cận thị thì phải rán giữ gìn đừng thức khuya quá, hay đọc sách dưới ánh đèn tù mù sẽ bị nặng thêm. Cháu nên đi đo mắt ở một bác sĩ chuyên về nhãn khoa để được những lời khuyên chính xác. Nên uống thêm dầu cá như Mayocod. Con gái đeo kính cận trông có vẻ trí thức chứ không xấu lắm đâu cháu ạ.

BÍCH VÂN (Saigon)

1.— Uống thuốc vượng tim như Coramine hay Cardioritmon, thuốc an thần Passiflorine hay Épanal 3, chích thêm Hept-A-Myl cháu sẽ bớt hồi hộp, lo sợ khi thầy gọi đọc bài.

2.— Đau gan thì phải kiêng đồ mỡ, trứng và uống thêm Sulparlem hay Cholagol.

VĂN NGÔ (Đà Nẵng)

1.— Nhỏ mắt bằng Collyre Tifomycine, uống Cotracyn hay TT Mycine và dầu cá viên Morucap mắt sẽ hết ghèn và bớt mỏi.

2.— Uống Dynactone, Biotone và Tonicardine sẽ bớt mệt và có thể làm việc lâu hơn.

MỸ LINH (Chợ Lớn)

Mới đau đầu đã nghĩ đến nghỉ học, ai khuyên cháu như vậy thực bậy quá. Có thể là do đường kính của cháu không đều, cũng có thể do táo bón. Tạm uống Hémagène, Euchol, Calmalone Plus hay Pyrèthane và Gardénal. Không phải là ung thư đâu,

đừng lo. Nếu không bớt, nhớ viết thi lại cho chú.

TRẦN VĂN BẢO (Gia Định)

1.— Miệng đắng, hơi hôi miệng đó là triệu chứng của bệnh tiêu hóa như yếu gan. Nên uống Septicarbone, Cholagol và Ch'orophyllor. Ăn ít thịt, mỡ, trứng và nhiều rau.

2.— Ngực hay đau nhói có thể là đau tim hay phổi. Nên chụp một hình tim, phổi. Tạm uống Sédo Caréna và chích Calcium.

THANH HƯƠNG (Saigon)

1.— Rửa mặt bằng PH22 hay sà phòng Dermacid là đúng lắm. Tuy nhiên mỗi tối nên thoa chút ít kem Beauty Sleep hiệu Elizabeth Ardea.

2.— Mệt nhọc và vi trùng đều là nguyên nhân gây ra chứng huyết trắng. Cháu nên dùng Septyl để làm vệ sinh, uống Cotracyn và Activaral sẽ bớt.

PHẠM THẾ HIỀN (Thị Nghè)

1.— Muốn bớt mồ hôi tay chân cháu có thể uống Pro-Banthine hay Pran'al hoặc Génatropine Gouttes (ngày 2 lần mỗi lần 20 giọt)

2.— Tim hay hồi hộp nên uống Épanal 3 (3 viên/1 ngày), Cardiritmon (một ngày 3 lần, mỗi lần 20 giọt) và chích Hept-A-Myl.

HÀ TẤN HUNG (Châu Đốc)

Ở tuổi thanh niên đầy sinh lực như cháu, có thấy vậy hàng đêm cũng là thường. Nếu thấy mệt mỏi cháu có thể uống Vitaminérais hay Dynactone hoặc Stimutonyl. Nên đọc nhiều sách báo đừng dẫn và chơi thể thao như bóng tròn, bơi lội.

NGUYỄN KIM HỒNG (Vĩnh Long)

1.— Cháu thoa chỗ ngứa bằng

Pommade Fongéryl, uống Périaltin, Griséfuline và chích Psorial chú nghĩ là sẽ bớt ngay.

2.— Gammalon Fort là thuốc tăng cường sự hoạt động của trí óc nên chắc chắn sẽ làm cháu bớt căng trí trong lớp học.

THU (Saigon)

Theo cháu tả và với những kết quả thử máu, đờm, hình phổi thì đúng là cháu bị lao hạch đồng thời với lao phổi do vi trùng Koch gây ra ở tình trạng khá nặng. Nên tới bệnh viện Hồng Bàng hay một Bác sĩ chuyên khoa để được điều trị cho đúng cách.

LINH (Saigon)

1.— Cháu có thể uống Prilon và Sirop Bénadryl Expectorant để long đờm ở cổ. Ngậm thêm kẹo Solutricine càng tốt. Đó là bệnh viêm cuống họng.

2.— Mắt vàng, nước tiểu vàng sậm, hay ngứa, táo bón... đúng là triệu chứng đau gan. Sulfarlem và Cholagol là những thuốc tốt đấy cháu ạ.

3.— Nếu uống trụ sinh mà khỏe móng chân không hết sưng mủ thì chỉ còn cách nhờ y sĩ giải phẫu khoét chỗ thịt thối đó đi mới mong khỏi.

NGỌC ĐIỆP (Gia Định)

Mắt cứ cay, đỏ và nhiều ghèn thì đó là bệnh đau mắt kinh niên chứ sao lại là đau gan được. Nếu ít tiền cháu có thể nhỏ mắt bằng Collyre Sulfate de Zinc (Zina) hay Chloramphénicol. Nếu giàu hơn hãy mua Néocortef. Phải uống Delta Cortril và TT Mycine.

CÙNG GỌI LÀ MỘT CHUYẾN ĐI

bút ký

DUYÊN ANH

Một cái vé xe đi Đà Lạt. Đi bất cứ ngày nào ta muốn. Giai đoạn phải canh chừng thời gian và nổ lệ vào Hàng Không Việt Nam đã cáo chung. Tôi rất thích thú nhìn các cô bán vé máy bay ở các quầy Sài Gòn — Đà Lạt, Sài Gòn — Nha Trang và Đà Lạt — Sài Gòn, Nha Trang — Sài Gòn ngồi ngáp vặt. Hoàng hôn của nền xe đồ bay sắp tới. Và sắp tới cả đêm đen của nó. Khi xe lửa kéo còi, khi xe đồ nổi đuôi nhau chạy, ấy là lúc hòa bình mọc. Hòa bình mọc cho Hàng Không Việt Nam lặn. Ngay bây giờ, tôi đã hài lòng lắm quốc lộ số 1 an ninh trăm phần trăm của quê hương tôi. 7 giờ 15 phút xe nhỏ Minh Trung rời bến. Đám qua cùng Mai Thảo, Nguyễn Xuân Hoàng, Đinh Tiến Luyện « hội thảo văn nghệ » tận tình nên sáng nay ngã đầu trên thành ghế xe ngủ kỹ. Ngủ quên cả cảnh sát giữa đường. Đến nỗi cảnh sát phải đánh thức dậy xét giấy tình trạng quân dịch. Cảnh sát chiếu cổ xe đồ thật kỹ. Xe nhà được miễn, chạy phom phom. Sung sướng thay là những đứa trốn quân dịch nhà giàu. Và giả dụ mấy anh dịch chớ plastic hay claymore trên chiếc 404 mới toanh từ Đà Lạt về Sài Gòn, chắc chắn mấy anh yên ổn đấy ! Xe leo đèo Bảo Lộc. Mây laang thang đường đèo. Mây xuống thấp như thể mưa. Và lạnh. Chợt nhớ mùa này Đà Lạt mưa lạnh. Mịch phong phanh chiếc áo mỏng, chịu sao thấu. Thôi thì, đã gọi là giang hồ vật, đến đâu lo đó. 2 giờ 30 phút, xe đậu bến Đà Lạt. Trời hong nắng. Bắt một đường xe ôm lên phố. Ghé vô Shanghai. Đụng bố Vũ Khắc Khoan tức Khoan đầu bạc.

— Mày đi đâu đấy ?

— Tôi du sơn du thủy.

— Tại sao không rủ thằng Mai Thảo?

— Tôi đi bất ngờ, ông ạ ! Với lại, Đà Lạt thiếu món xích lô, để gì nhà văn lừng kù, « nhà văn rong chơi » của chúng ta chịu lên đây. Đại học « phọc mê bu tích », ông xuất hiện có việc gì ?

— Tao đi họp.

— Chiều nay tôi mời ông ăn cơm.

— Không được. Tao bận họp.

— Ông vẫn tỏ vẻ bất cần đời, nay ông khoái họp với quý vị khoa bảng hơn là ăn cơm với tôi à ? Đày sã Patriarche, nếu ông thích, ta lai rai từ giờ tới giờ nghiêm.

— Tao bị họp.

— Rồi, Thành Cát Tư Hãn. Không khí họp hành ấy ông *Mơ Hương* *Cảng* thế quái nào nổi. Ta đang ngồi ở Thượng Hải, uống chảnh ? Tôi khuyên ông nên uống, uống hết tiền đêm qua bọn nó biếu tôi.

— Mày lên muộn quá.

Ông Vũ Khắc Khoan nói một câu lãng nhách. Hình như tôi không có duyên với ông ta. Trước hết, không có duyên làm học trò của ông Khoan hồi tôi còn đi học. Nếu tôi được làm học trò của ông, hôm nay, theo đuổi cái trò văn nghệ như ông, vẫn gọi ông bằng thầy xưng con thì tuyệt. Cái tuyệt ấy, tôi chỉ gặp ở Tuy Hòa. Tôi sẽ kể sau ở bài bút ký này. Và tôi tin chắc người hay nhắc tôi nhiều nhất với mọi người sẽ là Vũ Khắc Khoan. Ít ra, ông cũng khoe « nó là học trò tôi đây » ! Cái vô duyên thứ hai là hễ mời ông uống rượu, y rằng không kiếm ra ông hoặc ông... bận họp. Sau hết, viết truyện dài cho báo *Văn Đê* của ông phước thiện mới viết được một số, *Văn Đê* đã lặn đùng chết « bất đắc kỳ tử ». *Văn Đê* và *Tuổi Ngọc* có một giai thoại. Cùng chung tòa soạn, chung nhà in. Tuần báo ưu tiên hơn tạp chí. Xây ra chuyện hai số báo phát hành trùng một ngày. Ông Khoan dục thợ gấp đóng báo kịp ngày ra. Tôi cũng dục thợ. Và tôi phóng ra một vé :

Văn Đê không thành *văn đê*.

Ông Khoan cáu lắm. Dẫu là *Thần Tháp Rùa* ông cũng khó đối. Ông bèn nổi giận :

Tuổi Ngọc « đếch » ra *tuổi ngọc*.

Thế mà hay. Hay ở cái chỗ chúng tôi không thành cái gì, « đếch » ra cái gì nhưng vẫn là cái gì. Ông Khoan rất tếu, lạc quan nhất nước và khôi hài đồ. Tôi nhớ một tối ở *Đêm màu hồng*. Ông Khoan lên ngâm bài *Hồ trường* của Nguyễn Bá Trác. Đến câu « Trời đất mang mang... », ông nâng ly rượu, đôi mắt ông vốn đã lồi, khi ông nhìn một người Mỹ ngồi đến diện, mắt ông càng lồi dữ dội, ông ngâm khơi khơi :

Trời đất mang mang ai người tri kỷ

Lại đây cùng TAO nhấp cạn một hồ trường

Hồ trường

Hồ trường

TAO biết rót về đâu?

Dĩ nhiên, ông rót ly rượu cầm tay vào bao tử ông. Người Mỹ tỏ vẻ khó chịu. Ông Khoan chỉ vào mặt anh ta :

— Mày vừa nói cái gì ?

Người Mỹ vỗ tay :

— Ô kê, Ô kê !

Ông Khoan cười. Ông bát quan họ. Ông làm... Tùng Lâm ! Ấy vậy mà hôm ông bắt tay tôi cảm ơn tôi đã viết truyện dài cho báo ông và nói báo phải đình bản, khuôn mặt ông buồn thiu. Ông rời 38 Phạm Ngũ Lão một cách thắm nỡ. Phải từng làm báo và phải cho báo mình chết mới hiểu nỗi buồn của *Thành Cát Tư Hãn* Khoan đầu bạc.

— Tao phải họp mày ạ ! Sáng mai tao về. Mày có nhắn gì không ?

— Không.

— Lên đây mày ở đâu ?

— Chưa biết. Tôi đi cạo râu, gội đầu cái đã. Sau đó sẽ tính nơi ăn chốn ở. Nhưng Đà Lạt mưa và lạnh thế này, có lẽ, tôi sẽ đi tìm nắng ấm ở Nha Trang. Tôi không mang áo lạnh và tôi đang lạnh tâm hồn. Lên đây lạnh thêm thì phải cắt gắp

Chúng tôi chia tay nhau. Cả buổi chiều hôm đó tôi ngồi ở một quán cà phê có cửa kính nhìn con phố Đà Lạt trong mưa. Đà Lạt mà mưa là Đà Lạt chết, Đà Lạt phủ màu tang Đà Lạt chỉ nên mưa ban đêm. Mưa bao nhiêu tùy ý. Mưa tha hồ. Mưa lớn, mưa nhỏ mặc sức. Bởi vì, khi ta ngủ, ta cần nhạc điệu của mưa. Mưa đánh thức ta dậy gầy dựng chiêm bao. Mưa làm ta trở « trở nghiêng gối mộng ». Mưa giúp ta soi rõ lối đi của « những châu xa vắng dặm mòn lẻ loi ». Và mưa đêm « làm nhớ không gian ». Một điệu thuốc trên giường nghe mưa « rơi rơi dtu dju rơi rơi » là một trời mộng tưởng hiện ra. Ta quên đời sống thật leo dốc đá nhọn, ta nhẩy mưa hồn nhiên đời sống giả phiêu bồng tuyết diệu. Đà Lạt chỉ nên mưa ban đêm. Buổi sáng nắng. Tha hồ nắng. Nắng cho khô mưa. Nhưng buổi chiều cảm cả mưa lẫn nắng. Buổi chiều màu khói sương. Chiều êm. Chiều gió nhẹ cho ta tưởng tượng cuộc hẹn hò với người yêu trên đời thông. Ôi, Đà Lạt chiều hôm nay mưa. Mưa xối xả, mưa vũ phu, mưa... mác xít. Mưa phải tiêu tư sản. Mưa tư bản cũng bị chê. Tôi ngồi nhìn mưa chả tìm được cảm hứng nào. Con gái Đà Lạt « cấm cung » ở nhà. Em đừng xuống phố những chiều mưa như chiều mưa hôm nay, dù em xuống phố để « đến thăm anh một chiều mưa ». Đà Lạt thiếu những gò má ửng hồng thiên nhiên của con gái là Đà Lạt vô nghĩa. Chiều nay vô nghĩa. Tôi ngồi chờ tối. Và đêm đó, tôi ngủ nhờ nhà người bạn Người Ảnh của tôi. Sáng sau tỉnh đi Nha Trang. Câu chuyện ở cà phê Tùng kéo dài. Lúc nhớ chuyện đi, chuyển xe chót đã chạy. Nán lại Đà Lạt thêm một ngày. Lạnh thêm một ngày. Ngày mai quyết định về miền cát trắng. Gặp Trần Dạ Từ, Nguyễn Hữu Đông tại phố Tùng (cũng Tùng) tài tử bán phố trong phim *Mùa thu cuối cùng*. Rủ Từ đi Nha Tr ng. Không đi. Chúc bạn đi vui về.

10 giờ 30 trên chuyến xe nhỏ Đà Lạt — Nha Trang. Xe chuyển bánh, trời mưa lớn. Kệ mưa. Già từ Đà Lạt mưa lãnh nhách. Hẹn tái ngộ vào Giáng Sinh năm nay và hy vọng nhận thêm bó hoa hồng của những người sinh viên ở Spellman năm ngoái. Xe lăm lăm chạy. Đến ga Cầu Đất, thấy cái đầu tàu xe lửa rỉ sét nằm tử huyệt. Chợt nhớ Thanh Nam *buồn ga nhỏ*. Thanh Nam ơi, mày cần già vợ đi giang hồ vật một chuyến, mày cần đi xe đồ đồ qua những ga nhỏ, mày sẽ *buồn ga nhỏ* thế lương hơn. Những ga nhỏ bây giờ thắm nỡ vô cùng tận. Không còn vẻ buồn nữa. Vẻ buồn thơ mộng xưa đã bị súng đạn bắn nát. Đạn làm tróc mái ga nhỏ. Đạn xuyên thủng

tường ga nhỏ. Ga nhỏ hoang vu. Những cái bồn nước, chắc chắn không còn một giọt. Nó cũng rỉ sét như cái đầu tàu ở ga Cầu Đất. Bồn nước tiếp nước cho xe lửa đang khát nước. Nó nằm có độc bên đường rầy ở quãng vắng vẻ tương tự con tàu. Con tàu cũng tương tự nó. Con tàu, đường sắt, bồn nước tương tự hòa bình. Cơ hồ chúng ta tương tự hòa bình. Hòa bình, hạnh phúc của quê hương ta.

Có hạnh phúc, gồm tôi chờ cô mãi

Xây dựng cơ sứt mẻ những bàn tay

Trầy bả vai nhỏ máu những chân mày... »

Tôi thương ga nhỏ, thương chiếc đầu tàu ở ga Cầu Đất, thương bồn nước bất gặp dọc đường, thương những cột điện thoại của hỏa xa. Những cái đó đã xa cách nhau. Như lòng người đứt đoạn, chia lìa. Lòng người chỉ được chấp nối, gần gũi khi chinh chiến tàn lụi. Hồn ta chỉ được « vu vơ » khi nghe tiếng còi tàu xuyên Việt kéo dài xoắn xang một ga lớn. Và ta chỉ được hạnh phúc khi ta biết « ... *Thương những chuyến tàu, ngàn đời không đủ sức đi mau* ». Bởi vì, có những chuyến tàu, dù là không đủ sức đi mau (Cần chi đi nhanh, quê hương ta nhỏ bé, cứ tà tà đi chậm, đi nhanh ta không nhìn rõ cảnh đẹp quê hương) để ta thương nó là có hòa bình. Hòa bình cả tâm hồn. Xe qua Cầu Đất, tôi vẫn nghĩ tới cái đầu tàu rỉ sét. Biết bao trái tim người Việt Nam đã rỉ sét trong chiến tranh. Thù hận, tang tóc, căn cổ. Con tàu phải qua ga Cầu Đất. Con người phải yêu thương. Người ta sinh ra đời đầu để chịu đau khổ. Chúng ta đau khổ nhiều rồi. Tôi muốn, nhân danh cái đầu tàu rỉ sét buồn thắm ở ga Cầu Đất, nói với những kẻ ham chơi trò giết chóc, phá hoại một điều duy nhất : Thôi đi chứ, người anh em, trò chơi của các anh vô tích sự quá. Hãy già từ vũ khí cho những chuyến tàu âm ập tình người qua lại, mỗi ngày mỗi đêm, trên đất nước này.

Xe leo đèo Ngoạn Mục. Thấy hai cái ống dẫn nước to tương tự núi cao đổ dài xuống thung lũng mà tội nghiệp những ngọn đèn câu vàng khè ở các xóm ngoại ở Sài Gòn. Tại sao công tác vĩ đại phục vụ người Việt Nam cứ gặp trở ngại ? Tại sao ngàn vạn thước giây điện, trăm ngàn cột điện chờ ánh sáng hạnh phúc đã nhim về cứ gặp trở ngại ? Tại sao vẫn đầy rẫy người Việt Nam mơ ước một cái công tơ riêng cho gia đình mình ? Người anh em ham trò chơi chiến tranh, các anh biết quá mà. Trả lời đi ? Trả lời rằng các anh đã phá hoại hạnh phúc vừa tầm tay với của dân tộc anh. Trả lời rằng hạnh phúc các anh mưu đồ ở mãi hòa bình mà các anh chưa đủ sức phóng cái phi thuyền lên ngọn cây đa, đầu là cây đa không có thẳng Cuội. Các anh nhắm nhí, bố lão. Thôi kệ các anh, Trời Phật sẽ phán xét các anh. Xe qua quận Đơn Dương. Xe đã xuống hết đèo. Tôi lại ngủ đến Tháp Chàm. Bây giờ, mưa lạnh Đà Lạt đã biến mất. Nắng gay gắt. Tôi chỉ thích nắng ngoan, mưa hiền. Tôi rất ghét nắng tàn bạo, mưa vũ phu, thứ mưa nắng... duy vật, không thơ mộng chút nào, thứ mưa nắng không làm dẹt nên những vằn thơ bằng bẻ của Nguyễn Sa : *Nắng Sài Gòn anh đi mà chợt mát. Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông* hay : *Trời hôm nay mưa nhiều hay nắng ít. Mưa tôi chả về bong bóng vỡ đầy tay. Trời nắng ngọt ngào tôi ở lại đây...*

Cho nên, với nắng gay gắt của bầu trời Phan Rang cuối hạ, tôi bèn ngủ gục. Ngủ tới lúc xe đưa tôi tới Nha Trang. Nha Trang đây rồi, tôi sẽ ghé thăm nhà văn Võ Hồng trước tiên.

VŨ MỘNG LONG

SỐ SAU : Hai ngày ở Tuy Hòa với anh em văn nghệ Tuy Hòa.

nghe

khuya nghe gà gáy vườn ngoài
hồn trong thắm ướt một vài lá mơ
nghe lòng rung khẽ dây tơ
nghe em mang nhạc và thơ xuống đời.

và thấy

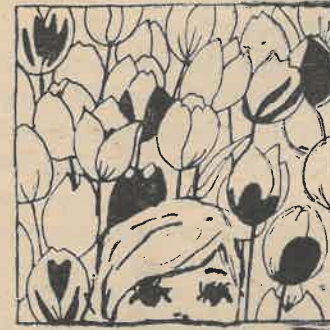
nằm trong lòng huế trông ra
thấy đời bỗng trẻ thấy ta bỗng già
thấy cây cỏ thụ bên nhà
mười thu chỉ trở vài ba bóng rằm
thấy em đội nón vấn khăn
cầm tay hỏi mẹ tìm trăng lối nào
mẹ rằng con cứ vượt rào
hái dăm bông bưởi cài vào tóc mây
em cười má đỏ háy háy
em cười làm cả trăm bày nhận sa
nằm trong lòng huế trông ra
thấy ta như thể chiều tà đang phai.

ngõ thưa

ngõ thưa quanh khói cơm chiều
khép trong tà áo lụa điều thơm bay
bướm về phố cũ, ô hay
hồn tôi chưa đủ phơi bày cuộc vui
bên hiên thược dược ngủ vùi
chút hương sơ cỏ ngậm ngùi sương phai
bàn tay ngón ngắn ngón dài
ngón nào là ngón khoác vai nhau về
tà huy nghiêng nửa nón che
vàng hiu hiu gió rách khe khẽ lòng
ngõ thưa nhớ nhánh sông cong
nhớ thuyền viễn xứ còn hong điệu chào.

phương đông

nửa con bóng xế ngang đầu
vạc kêu đầu núi nhận sầu đồng trắng
bến hồng ai có qua chăng
hằng hà sa chuỗi sao băng băng chìm.

buổi chiều cho một dấu nhớ

TRẦN THỊ PHỔ HẠ

Chiều nay là một chiều thứ bảy thật tuyệt vời. Qua vương cửa sổ em mong thêm vô cùng khoảng không gian ngoài ấy, gió không mạnh lắm nhưng đủ để mời hết nồng bức đi chỗ khác và đem hương thơm dịu của hoa ngọc lan tan khắp vườn, gởi tại một ít ở cửa phòng em. Những phiến lá vàng ngủ yên trên cỏ, ngu ngơ và yên lặng đến không ngờ, cơn mưa tối qua đã làm cho bãi cỏ chiều nay dậy lên một màu xanh mát mời gọi, phượng đỏ cả một khoảng trời, mà trong lòng thì xôn xao thế nào ấy.

Em nghĩ là sẽ thoải mái biết chừng nào nếu được vẫy tay giã từ sách vở trên bàn, xuống nằm trong bóng lá dưới kia, chắc em sẽ ngủ quên luôn trong chiếc võng và trong hương hoa đậm ngát của khu vườn, chẳng để ý đến bước chân mùa hạ đi về theo gió. Nhưng không Huy ạ, em vẫn còn ngồi đây nhìn ái ngại những quyển sách ơi chao là dày, nhìn chông chông thấp thoáng hồng mà hồn chiu xuống đấy Huy. Bởi mấy năm nay cái mùa hạ khô sở, cái mùa thu lo âu (nó có muốn mang tiếng thế đâu) mãi đeo đẳng em, bởi năm nay cái tháng sáu ghê gớm hẳn cứ lừng lững đến theo những tờ lịch rụng rơi của ngày, nên em đã phải tự giam hãm ở đây, Huy biết sao không? Vì năm nay em thi mà Huy thi cũng thi cơ đấy.

Em chả bao giờ an tâm mà vào học ở thư viện trường chữ nghĩa có lẽ sẽ nhảy múa trên võ vì em cứ ngờ ngợ từ ngôi trường bên kia đường Huy cũng có mặt ở một chiếc ghế nào đó, ở một chỗ nào đó trong lớp, trong hành lang đưa đôi mắt với với nhìn sang em qua những lớp tường dày, vì ở bên này em cứ hay đưa mắt nhìn ra ngoài trời, ánh mắt đuổi bắt những chiếc lá xanh trên cây cao đang lắc lư theo gió, rồi sách, rồi vở, rồi

chữ nghĩa sẽ đứng dậy xếp hàng, rồi em đôi khi cũng biến qua cửa kính để hòa vào cái mênh mông của bầu trời như thế.

Trong thư trả lời cho Nhã Uyên ở khung trời Zurich ngút ngàn xa, em có viết chẳng biết mình vui hay buồn chỉ biết cuộc đời sẽ trống vắng vô hạn nếu ngày nào không còn được dong xe vào trường nhìn xem ngàn ấy cây cao su có mọc thêm lá xanh hay ngồi trong giảng đường mà một phút quên đi ông thầy vì có đôi chim sẻ lạc vào đuôi nhau trong ấy. Huy ạ, cây cao su vẫn hoài mọc thêm lá xanh, con đường cạnh trường có dày thêm bóng lá, cũng có đôi chim sẻ hay đuôi nhau riu rít trong giảng đường, nhưng mà em dấu Nhã Uyên một điều là em và Huy mình đang phải học thì sẽ không được gặp nhau mỗi ngày, cuộc đời mới trông vắng là vậy.

Dẫu cố gắng ngàn nào thì cũng sót lại một ít buồn nơi tim nơi mắt, tí tay trên thành cửa sổ nghe nỗi buồn có lúc khua âm ỉ trong hồn, có lúc miên man như xếp thành từng phiến, từng hàng cao lên mãi mãi, ngàn ấy làm cho em bối rối thẫn thờ, đánh rơi nụ cười từ trên này xuống cỏ mà trong mắt hầu như đã ướp một chút khói sương, em nghĩ hoài đến một dòng sông nhỏ từng thoáng có những phiến lá ngủ miệt mài, mà loài cuội trắng thì u hoài thả trôi bằng bình tiếng hát Tô vương từ xưa đã vấn vít vây quanh, em nghe rõ lời thì thầm của hạt mưa trong một ngày đông rét mướt; em lao chao với tiếng nhạc trầm, ơi tiếng nhạc trầm ngàn năm đã như một lời bày tỏ. Em mãi mãi vỗ về nhẩn nhủ trái tim là cố học đi, cố học hết bài vở cho kỳ thi tháng 6, cố học thì mùa thu này có bao giờ trở thành một mùa thu lo âu nữa đâu.

Thế mà có lúc em vằn vơ vô cùng, để hồn lang thang trên từng dấu cũ kỷ niệm, như bàn tay thì riu rít trên phiến đàn, nâng niu ngàn lời yêu thương, xoắn từng sợi tóc thơm mềm trong ngón tay, nghĩ về ngày mai, chắc phải nhiều xa lạ và tình cờ đến không ngờ, một chút xa xôi đã ngồi lên trong mắt.

Dù sao thì những khoảnh khắc không tên ấy cũng qua mau, em lại trở về với một tương lai đang mở ra, với trang sách đã muôn đời mở sẵn và như thế có nghĩa là em sẽ hân hoan vô cùng, tay run run viết chữ «xong» nơi cuối chương vừa học, chương sách đầy những con đường bút chì xanh đỏ, những ô vuông, chỉ thiếu một mái ngói đỏ ẩn hiện trong một rừng cây xanh, lá xanh, thiếu những bông hoa để bây giờ em có thể hái cho Huy cắm vào lọ hoa ở phòng Huy đấy.

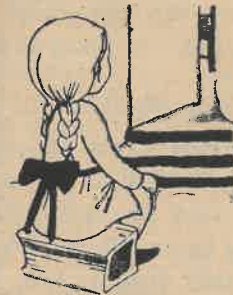
Chiều thứ bảy luôn luôn em nghe thấy vài bản nhạc nào đó thân quen vô chừng, mà chẳng nhớ tên, chỉ biết lời nhạc thì dễ thương, âm thanh dặt dìu, tha thiết đưa em xa chật ngất, bằng bình tận cuối trời nào, như lời Huy đã gửi gắm qua gió mây «theo lời yêu cầu của.. Huy và một mùa Hạ nồng nàn», ơi chao từng nốt nhạc lãng đãng khắp khu vườn, lãng đãng trong hồn và em thì mơ hồ nghe thương yêu chật cứng trong ngăn tim riêng dành cho Huy. Đó Huy, «I need your love, I need your love, God speed your love to me» Thắm thiết quá đi mất. Nồng ấm quá đi mất, lời nhạc tan trong

lượng máu đỏ thắm tình người, loài hoa diễm tuyệt của tình cảm đầu đời đã bừng muôn sắc. Khoảng sân rộng rêu, ràn rụa ánh trắng em nghe lao đao cơ chừng mình đi trên đó, trong âm thầm của trí nhớ mơ hồ, nơi mắt là ngàn sao vỡ vụn, lá me rơi trên tóc trên tay tâm tư rộn ràng nhận lời yêu thương mà hồn thì xôn xao những nỗi vu vơ chập chùng. Huy ạ, em đã thật bỏ quên em từ ngàn năm lá xanh buồn khô lá, em đã thật bỏ quên em cái mặt ngút ngàn trong thung lũng buồn, em đã thật bỏ quên nỗi buồn ngút ngàn đời với một nụ cười, chẳng bao giờ thức dậy mời gọi những giọt nước mắt đuôi bắt nhau trên má, trên môi. Sáng sớm mai em sẽ ra gỡ hết những đường rầy mỏng manh như mây để những toa xe chắt ngát muộn phiền rồi chẳng làm sao mà theo em từng buổi sáng, từng buổi chiều, vào từng góc tối mông lung của lòng, chẳng làm sao khiến niềm vui nơi em vỗ cánh và mai kia nếu có nhớ lại thì chắc hẳn nỗi buồn chỉ còn là dư âm của một tiếng đàn vang lên thật vu vơ, thế thôi.

Con đường kỷ niệm giờ chắc không còn là khóc, giọt nước mắt hứng được trên bàn tay chắc sẽ qua kẽ tay mà bay đi mất, bởi lòng em có bao giờ dúi kéo nỗi buồn, (dù có một khoảnh khắc nào đó, em thấy mình ngang bướng vô cùng khi nghĩ rằng trong ngàn lẻ một trường hợp, nỗi buồn là chiếc áo cũ, mặc lại cho một lần mà nghe thật thơm, thật mềm bởi làn vải cũ chạm vào da thịt). Từ đây, em nheo mắt để nhìn thấy tất cả đều đặn, thẳng tắp như đường ngai mới chải của đầu ngày, trên cao những chiếc lá chợp nhanh đôi mắt. Ôi muôn ngàn đôi mắt, khói sương chắc phải mịn mờ.

TRẦN THỊ PHỐ HẠ

THƠ RỜI hoài diễm từ

Bẻ cành hoa sứ cầm tay
hài trắng dong lên ngõ Bắc
kết vội dăm chùm sao trời
soi nghiêng mấy vầng trên tóc
gõ vào tim nghe tiếng nhạc
khoác bầu rượy nhớ lên vai
đất trời theo sau lão đảo
suối đưa suốt khoảng đường dài

Ta đi thương đời mê ngủ
nhớ em rộn buốt tà dương
đợi một vài tờ trăng rụng
thả ngựa tìm em trong rừng
rưng rưng những người năm cũ
hoa lòng héo cuộc tang thương!

HÀNG ĐÃ MUA BÁN XIN MIỄN ĐỔI HOẶC ĐÒI LẠI

loại thảo mộc nhạy cảm

Có nhiều loại thảo mộc gồm cỏ, rau cải và các loại đồng dạng với loài hoa Trinh Nữ (Mimosa Pudica, cây mắc cỏ) được gọi là « Thảo Mộc Nhạy Cảm », phản ứng lại sự đụng chạm, nhiệt hay các kích thích khác bằng cách cuộn tròn lá lên, quấn lại và có vẻ như một mối, uế oải. Các cử động này được gây ra do sự mất cân bằng nước trong tình trạng bất thường. Cây Trinh Nữ (Mimosa) có một cấu tạo lá hỗn hợp : nhiều lá nhỏ được xếp đặt cân xứng dọc theo chiều nhánh lá của một cuốn lá. Mỗi một lá được nâng đỡ bởi một điểm phồng lên tiếp giáp với nhánh lá, và cuống lá cũng có một điểm dầy tương tự là nơi nó nối liền với thân cây. Các điểm sưng phồng này là các cơ quan « nhạy ứng » : các tế bào mô mỏng được cung cấp bởi nước bằng các vòng thật nhỏ cơ quan dẫn truyền nối liền với hệ thống thái hời trung tâm của cây.

Một sự kích động nhẹ làm hủy diệt sự cân bằng nước tại một hay trong tất cả các điểm sưng phồng tại bẹ lá của các lá ; một sự đụng chạm mạnh hơn

tạo một phản ứng tương tự trong các tế bào của cơ quan cuống lá. Sau rất toàn cây nhạy cảm có thể bị ảnh hưởng. Các lá cuộn lên, khép lại rồi rũ xuống : hình ảnh áp úng, thẹn thùa của một nàng trinh nữ. Ôi Đẹp và dễ thương lạ. Ai dám bảo là cây cỏ vô tri, vô giác ?

MÀU XANH TRÙNG DƯƠNG

ngôi sao gần nhất

Proxima Centauri, vị tinh tú gần nhất — ngoại trừ trường hợp đặc biệt đối với mặt trời của chúng ta — là một vì sao có độ sáng rất yếu ớt; cách xa ta 4,3 năm ánh sáng (25.000.000.000.000 dặm). Ngôi sao gần nhất mà mắt trần có thể thấy được là Alpha Centauri hay Rigil Kentaurus thuộc miền Nam bán cầu, cách xa 4, 33 năm ánh sáng, với quang độ 0,1.

ngôi sao sáng nhất

Sirius A (Alpha Canis Majoris), cũng còn gọi là Cầu tinh, là một ngôi sao sáng nhất trên bầu trời. Nằm trong thiên tòa Canis Major, nó có một quang độ thấy được là 1,58 Ta có thể nhìn thấy nó vào những tháng

mùa đông của miền Bắc bán cầu ; rồi nó đi lần về phía Nam vào nửa đêm của ngày cuối cùng một năm. Sirius A cách chúng ta 8,7 năm ánh sáng ; chiều sáng gấp 26 lần độ sáng mặt trời ; đường kính đo được 1.500.000 dặm và có chất lượng nặng vào khoảng 51.300 000 000.000.000.000.000 tấn !.
KLEY 3321 (Sưu tầm)

chuyện lạ

— Cuốn tự vị lạ lùng nhất là cuốn tự vị của giáo sư Hersert Haas, người Đức. Cuốn tự vị này gồm 2.500 câu chữ bởi thông thường của dân chúng.

— Chó to nhất thế giới là con chó của ông Jack B. Delampbell ở tiểu bang California bên Hoa Kỳ. Con chó này cân nặng sơ sơ 111,5kg thôi !

— Chó nhỏ nhất thế giới là loại chó Chihoahoas ở Mỹ Tây Cơ, loại chó này cao từ lưng đến mặt đất là 16cm và cân nặng 480 gram.

— Thần đồng nước Pháp, cậu Jean Louis. Biết đánh đàn lúc 3 tháng, viết tiếng Latin lúc 3 tuổi, giỏi sử địa lúc 6 tuổi, nhưng... chết lúc 7 tuổi.

GIANG THANH BÌNH

một bông hồng cho mẹ

Cái chết của người mẹ là nỗi đau buồn thứ nhất khi người ta khóc mà không có mẹ bên cạnh.

PEIT SEIN

Khi đứng ở đầu giường người mẹ đang hấp hối, có kẻ vô thần nào mà không kêu lên : Thượng đế ơi !

PIERRE J. PROUDHON

Trong khi đã: đưa con bằng tay, người ta đã dắt bà mẹ bằng trái tim.

TỤC NGŨ ĐAN MẠCH

CHẠP PHÔ ĐẠI TỰ ĐIỆN

KIẾN VÀNG chủ biên
với sự đóng góp của các Bạn Vàng

học đường

ĐỖ NGUYỄN HOÀI MY

BẢN : Một đồng minh đặc lực luôn luôn giúp các chị tìm « bạn tâm tình » với những bạn học khác buổi. Và cũng là một « quyển vở photocopie » lại các công thức rất hiệu nghiệm trong các bài thi cần có nhiều công thức.

GHẾ : Không phải là dụng cụ để chúng mình ngồi như nghĩa thông thường đâu, mà chính là « dân kip tóc » tại mình đấy.

BỆNH XÁ : Là nơi để chúng ta yên nằm khi chẳng may « phải gió » nhưng cũng là nơi ẩn náu cho các chị « lỡ quên không học bài » trong những giây phút « lên đoạn đầu đài ».

THI LỤC CÁ NGUYỆT : Một thời gian làm tàn phai sắc đẹp của dân kip tóc chúng mình. Thường mỗi năm « xảy ra » hai thời kỳ tàn nhẫn này.

NGƯỜI-TA : Xin nhớ hai chữ Người-Ta ở đây phải có gạch nối. Nó khác chữ người ta thường. Thí dụ trong câu : cái này của Người-Ta cho... tiếng này chỉ thích hợp cho những chị nào đã lớn thôi, còn như bé thì không dùng được vì sai văn phạm.

(Còn tiếp)

Kẻ nào tôn kính cha mẹ sẽ thấy niềm vui tươi trong con cái mình.

SÁCH ECCLÉSIASTIQUE

Nụ cười của những người mẹ nhân nhục sẽ làm nứt rạn đá hoa cương.

BALZAC

Người ta chỉ bắt đầu già nua khi mở cõi mẹ.

MONSEIGNEUR DE SÉGUR
PIANO (ghi)

RỒNG

Từ ngàn xưa nhân loại đã có óc tưởng tượng thật thần kỳ quái đản, quan niệm rằng Rồng là một dị thú hào huyền.

Với người Tây phương con Rồng là một quái vật do trí tưởng bịa đặt ra, có cánh như cánh chim, móng vuốt như sư tử. Trong kinh của Thiên Chúa Giáo, con Rồng tượng trưng cho sức mạnh của ma quỷ thời Trung Cổ. Người ta cho Rồng vào những chuyện cổ tích hoang đường và các hiệp sĩ dùng con Rồng để biểu dương chương nghị vật cần phải thắng.

Tín người Âu Châu có gán cho Rồng những đặc tánh tàn ác dữ dội.

Còn người Đông Phương thì sao?

Đối với người Việt chúng ta, con Rồng là thủy tổ mẫu của giống nòi: Long Nữ Động Đình Hồ kết duyên với Kinh Dương Vương mà đẻ ra Lạc Long Quân Sùng Lãm.

Đứng đầu trong Tứ Linh (Long, Ly, Quy, Phượng) con Rồng tượng trưng cho sự huy hoàng. Cho nên các vị vua chúa chiếm lấy con Rồng làm biểu hiệu độc quyền, tượng trưng cho Đế vương.

H. T. C.

kiến
vàng
oi!

VẤN: Kiến Vàng ơi. Kiến Vàng ơi ơi, khi hái của bị kẹp tóc kêu là babilac thì lúc đó hái của phải làm « sia » hử Kiến Vàng?

THÉO MÉO

ĐÁP: Mang tặng nàng một hủ dao-ua.

VẤN: Người ta nói tu là khổ mà sao mấy nhà tu bây giờ sống như tiên vậy?

SERGE TRỌNG

ĐÁP: Đi tu là ta chọn cõi Thiên Đàng, Niết Bàn để sống cho mai sau. Nếu ta chọn ngược lại thì ắt nhiên ta sẽ được ngược lại, phải không bạn?

VẤN: Kiến Vàng ơi, em vừa nhận được quà tặng của một người bạn gái làm em khó nghĩ với câu viết tắt TBK TT. Xin giải đáp hộ kẻ em điên mất.

THU NGÀ (Saigon)

ĐÁP: Không chuyện gì phải khó nghĩ cả. KV đọc giùm cho:

- 1.— Thà Biết Khổ Thi Thôi.
- 2.— Tôi Biết Khó Thương Tôi.
- 3.— Tù Bình Không Tình Thương.
- 4.— Thương Bỏ Không Thề Thiếu.
- 5.— Tạm Biệt Kẻ Thất Tình.

Mong bạn chưa điên để tiếp tục đánh vần tiếp.

VẤN: Kiến Vàng thân. Làm ơn cho tôi hỏi một câu nhé. «Trăng sao có lúc tròn có lúc lại khuyết». Tại sao vậy Kiến Vàng?

BÙI NGUYỄN LOAN CHIỀU

ĐÁP: Bởi nước sông có lúc đầy lúc vơi, và lòng người thì hay thay đổi.

cây tằm đặc giá nhưt :

Năm 1907 tại ga Lyon, nhân viên nhà ga nhận được gói hành lý của một luật sư người Pháp tên Gilbert gửi mà trong đó chỉ có một cây tằm. Đã thế ông còn bắt nhân viên kiểm soát gói hành lý này. Nên xếp ga cự nự lại vì tưởng ông mất trí hoặc muốn đùa. Ông luật sư nọ tức giận đem đơn đi kiện Bộ trưởng công chánh Pháp và yêu cầu bồi thường. Lúc đó đồng quan Pháp chỉ giá 20 xu và vụ kiện đã kéo dài suốt 20 năm Đến năm 1929 vị luật sư thắng kiện và chánh phủ Pháp chịu trách nhiệm về hành động của nhân viên này. Số tiền bồi thường lên tới 40 000 Mỹ kim. Quả là một cây tằm đắt giá nhất có một không hai.

TRINH CÔNG TRUYỀN (Sưu tầm)

bức thư ngắn nhất

Victor Hugo, văn hào Pháp, một hôm viết một bức thư cho nhà xuất bản đang in cuốn « Les Misérables » của ông. Khi nhà xuất bản mở ra, lá thư chỉ vón vện có một dấu hỏi to tướng.

Hai ngày sau, Victor Hugo nhận được lá thư trả lời của nhà xuất bản chỉ có một dấu chấm than giữa tờ giấy.

bảo tàng viện đặc biệt

Ở Brévon, một làng nhỏ của Thụy Sĩ có một bảo tàng viện rất đặc biệt. Tại đó, người ta lưu trữ những bản thảo của những tác giả không nổi tiếng. Đa số những tác phẩm này đều vụng về, đầy lỗi chính tả và vô duyên nhạt nhẽo.

Chẳng biết những người chủ trương bảo tàng viện đó đã nhằm mục đích gì khi làm như thế?

chú khí già nhất thế giới

Ossa, tên một chú khí, hôm 28-6-1972 đã được « ăn mừng » sinh nhật thứ 41 tại vườn Bách Thú của Philadelphia và được « đón » một chiếc bánh sinh nhật đặc biệt với những cây đèn cây đỏ. « Ông » khí già nhất thế giới còn được một ca sĩ của thành phố hát bài « Chúc mừng sinh nhật » tặng nữa chứ. Làm khí mà cũng sướng quá nhỉ?

MẮT CẬN (chép)

hà tiện

Một anh chàng hà tiện đi Nha trang nghỉ mát đến thuê phòng ở khách sạn. Người quản lý bảo:

— Ông cho 900 đồng một ngày.

— Trời? Sao mắc quá vậy?

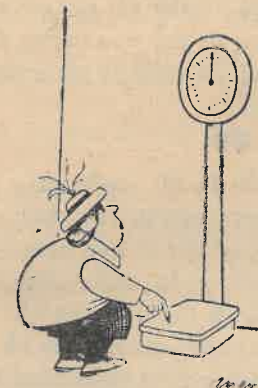
— Thưa ông! căn phòng ông thuê sạch sẽ và lý tưởng lắm, nội cái phong cảnh đồi núi bên ngoài cũng đáng giá nửa số tiền thuê của ông rồi còn gì!

Anh chàng hà tiện tươi ngay nét mặt đề nghị:

— Thế thì ông cho tôi thuê phòng này với giá 450 đồng một ngày tôi hứa với ông là suốt ngày đóng cửa sổ không nhìn ra bên ngoài!

— !!! ??? !!! ???

T.C.T.

tranh cốp không lời

SU U TÂM

HẠNG NHỆ

tìm tuổi đại dương

Đã có nhiều người tính tuổi địa cầu bằng cách tính tuổi đại dương. Người ta cho rằng ban đầu nước biển không mặn. Sở dĩ nước biển mặn là vì nước mưa rơi xuống mặt đất và các tảng đá trên mặt đất làm tan đi những mảnh muối và khoáng sản và lồi xuống biển. Mưa cứ tiếp tục rơi mãi và hiện tượng trên tiếp diễn làm cho nước biển càng ngày càng mặn. Biết được số muối tan vào biển mỗi năm và tổng số muối trong lòng biển, chỉ cần làm con toán chia là biết tuổi của đại dương.

Tuy nhiên cách trên cũng chỉ quá đại cương và có thể sai lầm. Nhưng người ta cũng có thể ước lượng được là đại dương có từ ít tỷ năm nay.

tìm tuổi đá

Tìm tuổi đá thì chắc chắn hơn nhờ khoa học nguyên tử. « Mỗi năm sự phóng xạ lại bớt đi một chút — và người ta biết chắc chắn rằng chất Uranium 238 từ lúc đầu đến khi mất đi một phân nửa các nguyên tử của nó là đã trải qua 4.500 triệu năm. Chất

Thorium mất 14 tỷ năm. Khi mất thêm một phần nguyên tử nữa đề chỉ còn 1/4 là phải qua thêm gấp 2 lần thời gian đó v... v... Và cuối cùng khi nguyên tử trên phóng xạ hết thì thành chất chì 206 và 208.

Bằng cách đó các nhà chuyên viên khám phá ra những tảng đá xưa nhất ở Rhodésie, già 2700 triệu năm. » (Theo Tiền Phong)

Thuở mới tạo lập trái đất hừng chịu rất nhiều vắn thạch. Mỗi năm có chừng 100 triệu vắn thạch, tổng số trọng lượng khoảng 5 triệu tấn rơi mặt đất. Có vắn thạch rất nhỏ nhưng cũng có thứ rất lớn nặng đến hàng trăm ngàn tấn. Cách nay 8000 năm, có một vắn thạch lớn cỡ đó đập vào mặt đất tạo nên một cái hồ lớn ở miền Arizona. Năm 1908, cũng có một vắn thạch lớn cỡ đó rơi xuống Tây Bá Lợi Á.

Các vắn thạch có hai loại: loại đá (giống như đá ở mặt đất) và loại sắt (bằng hợp kim sắt, kền)

Claire C. Pattenison ở California định tuổi cho các vắn thạch đó là 4.500 triệu năm.

Vì các hành tinh đều được thành lập trong một thời kỳ, nên người ta có thể cho rằng 4.500 triệu năm chính là tuổi của trái đất. Còn đá ở trái đất có tuổi là 2,700 triệu năm, được cấu tạo vào lúc trái đất đã đi nửa cuộc đời của nó, tính cho đến nay.

KIẾN CẬN

THỰC QUỲ

cơn mưa buổi chiều nào

Cơn mưa chiều đổ xuống, vừa kịp lúc Quân đưa Ty vào quán cà phê nằm khuất trong góc xóm yên tĩnh. Quân kéo chiếc ghế mây nhỏ sát góc tường cho Ty ngồi. Quân ngồi xuống lục túi áo manteau lôi bao thuốc và hộp quẹt tím, Ty nhanh nhẩu:

— Đưa Ty thắp cho anh.

Que diêm gạch sáng ngọn lửa trong đôi tay nhỏ của Ty, Quân thắp diêm thuốc hút một hơi dài nhả ra những vòng khói trắng bạc. Quân hỏi:

— Ty uống gì? Cà phê sữa cho ấm bụng nhé

— Thôi, uống cà phê vào mắt ngủ. Anh cho Ty một ly cam vắt nóng, bỏ vào một ít đường phen anh ạ. Còn anh?

— Một phin cà phê.

Quán vắng, từ góc quán Ty nhìn ra khoảng sân phía trước. Mưa đổ xuống những cánh lá nhún nhảy trong gió. Khoảng sân Ty yêu thích bởi những chậu hoa tím. Những hôm trời nắng Quân đưa Ty đến đây. Ty thấy rõ cả những mảng nắng nhảy múa trong sân và Ty thấy cả những tảng mây xanh lơ trôi chậm.

Quân bỏ những thỏi đường vào ly cam tươi. Ty khuấy đường tan bằng chiếc thìa nhỏ, tiếng kêu lanh canh vui tai. Ty quay qua Quân nũng nịu:

— Anh nghiện cà phê dữ vậy, bao giờ đi với anh không thấy anh uống gì ngoài cà phê.

— Còn Ty, không thấy uống gì ngoài cam vắt.

Cả hai cùng cười. Ty đưa tay vén những sợi tóc ra đằng sau, khuôn mặt trắng và đôi mắt sáng linh động,

— Người ta bảo các ông văn nghệ sĩ ghiền cà phê hạng nặng, có khi ghiền cả thuốc phiện nữa.

— Ê! cô nhỏ, đừng vơ đũa cả nắm, anh chỉ ghiền cà phê thôi. Mỗi buổi sáng không súc miệng bằng cà phê y như ngày đó anh chả viết lách được gì cả.

— Ty thấy nó đáng quá hà.

— Ty lắm cảm, đáng mới là cà phê không thì đã là đường rồi.

Quán thêm vài ba người khách đàn ông, họ dũ áo, mắc mũ vào cửa trước ngồi trầm ngâm và lơ đãng hút thuốc. Tiếng nhạc thoát ra êm dịu, không hện cả quán và Ty nắng nghe.

... Gió đưa cánh chim trời. Đó đây cách xa vời. Chiều vui mưa nặng cánh. Có hay lúc anh về. Bước chân thoáng reo âm thầm trên đường một mình ngoài mưa, mưa như mưa trong lòng anh...

Quân khẽ gạt tàn thuốc và nhìn vào mắt Ty :

— Mai ở lại.

— Không được đâu anh, me cho đi năm ngày, may hơn cả tuần rồi, vào sợ me la quá anh ạ.

— La anh chịu.

— Xí ! anh chỉ gọi võ mồm, vào đứng trước mặt me anh mới thấy, trông me uy nghi như một tượng thần.

Ty đưa tay viết xuống mặt bàn bằng ngón tay thấm nước từ chiếc ly.

— Mai Ty đi rồi, anh buồn không ?

— Buồn.

— Nhiều hay ít.

— Ít ít thôi.

— Không chịu đâu — Ty phụng phịu.

Quân cười xòa :

— Vậy thì nhiều, lớn đầu có chồng được rồi mà cứ không nhẽo đáng đánh đòn đó cô bé

Ty nở nụ cười. Chiếc răng khềnh hở ra, nom Ty cười thật trẻ thơ, đôi mắt Ty sáng rực :

— À anh Quân, một tuần nữa là kỷ niệm đệ nhất chu niên ngày anh và Ty gặp nhau đó.

— Anh nhớ rồi, nhắc mãi.

— Không nhắc sợ anh quên.

Mắt Ty nhắm hờ, giọng êm đềm :

— Nhé ! này nhé, anh đến tìm cô bạn anh ở nội trú. Gặp Ty ở cầu thang anh nhờ Ty nhắn dùm không ngờ cô bạn anh là bạn thân của Ty, anh còn cười với Ty nữa chứ.

— Ty quên nhắc chuyện lon cô-ca.

— Đâu có, Ty định kể đây. Lon cô-ca là chiều cô bạn anh (bạn của Ty nữa) và Ty đưa anh ra phi trường, anh mua cô-ca cho cả bọn uống. Anh đòi lon cô-ca của anh cho Ty. Khi về nội trú Ty thấy mình hơi (hơi hơi thôi nhé) xúc động và có ý nghĩ giữ cái lon cô-ca ấy.

— Chiều đó Ty đá lông nheo anh hoài, anh bị Ty hớp hồn. Cũng nhờ lon cô-ca hạnh ngộ anh với Ty mới có ngày nay. Khi nào anh vào Ty mang cho anh xem lại.

— Dạ. Giọng Ty ngoan như mèo con.

Mưa nhẹ hạt, màn mưa giăng mỏng, Ty hình dung đôi cánh bằng tơ trời. Ước gì Ty có đôi cánh để có thể bay về ở bên Quân bất cứ lúc nào Ty cười và dấu ý nghĩ đó trong đầu. Quân trả tiền nước, Ty đứng dậy khoác chiếc áo manteau da trời vào. Ra khỏi tiệm, Quân bật chiếc dù xám đen lên. Khuất con ngõ nhỏ, Quân và Ty ra đường lớn, mặt đường ướt loáng nước, hai hàng cây rũ lá che cả màn trời. Ty thích những con đường vắng vẻ như thế này, những chiều mưa như chiều nay lại càng vắng hơn. Loáng thoáng vài chiếc xe vụt nhanh trong màn mưa và trả con đường với im lặng. Ty nhìn sang bờ thành móc rêu, những đóa bèo dưới hồ đã nở bông. Nghĩ đến thành phố ồn ào Ty sẽ trở về, sẽ sống cho hết những ngày mong đợi, Ty thấy buồn hẳn đi. Quân thoáng thấy mắt Ty chớp nhẹ, Quân đùa :

— Trời làm mưa rồi, cảm Ty làm mưa thêm.

— Không, nước mưa rót vào mắt Ty đó chứ

— Anh không muốn Ty buồn, anh sẽ cố xin một cái phép để vào thăm Ty, mà me có cầm sẵn cây búa đợi anh trước ngõ đó không ?

— Chắc không đâu anh, me thương Ty, me phải thương anh. Giọng Ty thoáng bối rối.

— Ty muốn anh vào thăm không ?

— Anh còn phải hỏi.

— Vậy nghe anh dặn nhé.

Ty ngậm hờ cọng tóc khế nghiêng đầu.

— Gì hở anh ?

— Vào trong đó không được đi chơi nhiều đũa cả người ra xấu lắm. Ngủ sớm, mười giờ phải lên giường. Nhớ uống thuốc cho dứt tuyệt bệnh tim của Ty đi.

— Anh khỏi dặn, không có anh Ty đi chơi với ai ? Uống thuốc hả, từ khi quen anh Ty không muốn chết, Ty muốn sống Ty phải uống thuốc chứ. Còn anh, anh nhớ đừng thức khuya, viết ít ít thôi, bớt hút thuốc. Không nghe Ty có ngày anh sẽ ho lao và mỗi ngày để dành ít phút để nhớ Ty nhé.

Quân cảm động, muốn cầm tay Ty, nói với Ty : Ty khỏi lo, anh nhớ Ty nhất, anh sẽ để dành cả một đời để nhớ Ty nhưng Quân không nói yên lặng nhìn sang Ty và bắt gặp đôi mắt Ty quay sang. Quân chợt thấy lòng mình ấm lại trong đôi mắt Ty, trong khuôn mặt và dáng dấp trẻ thơ. Mai Ty về thành phố Ty ở, mình Quân ở lại. Ty đến, mang niềm vui đến, Ty đi mang niềm vui của Quân theo. Quân thấy buồn, con chim bé nhỏ mai rồi xa rồi. Quân thêm nghe mãi tiếng cười hồn nhiên của Ty, thêm nhìn say vào đôi mắt sáng của Ty, thêm thấy Ty cười, nụ cười có chiếc răng khềnh và đôi má đờng tiền « giàu duyên nặng nợ ». Những hạt mưa bám vào tóc Ty, Quân nghiêng dù sang, và chiều nay nhìn Ty trong mưa Quân thấy Ty đẹp tuyệt vời. Mưa vãi xuống. Quân muốn đưa Ty đi mãi theo cơn mưa chiều, d rớt màn mưa, dưới bầu trời thênh thang và tình yêu đầy nồng trong Quân. Bên Quân, Ty đưa tay hứng những hạt nước mưa từ các tầng lá nhỏ xoáy khẽ hát thầm thì : Gió đưa cánh chim trời. Đó đây cách xa vời. Chiều vui mưa nặng cánh...

thành phố • nguyên xuân hoàng

(Tiếp theo trang 11)

trong sương mù và tiếng nói chuyện tíu tít của họ đã không làm tôi ngủ được. Ngồi trong cửa kính lấy tay xoa xoa một khoảng nhỏ vừa tầm mắt, tôi có thể thấy khói từ miệng những cô gái bốc lên như khói từ miệng những ấm nước sôi.

Ra đến chợ tôi đưa Kim vào một hiệu cơm quen. Nàng gọi thức ăn và không quên món canh chua thường lệ. Tôi đòi thật nhiều ớt dầm trong mắm có chanh đến nỗi Kim phải kêu lên: Vĩnh! ghê quá! Định đốt bao tử thật đấy hả? Cơm bốc khói, canh nóng và ớt cay trong một tiệm ăn có cửa kính làm tôi ấm người và sáng khoái. Kim ăn rất ít và ăn nhỏ nhẹ như chim. Nàng buộc tóc hai bên tai bằng những vòng cao su, trải khăn ăn trên mép bàn đặt hai tay lên đó và hơi do dự như muốn nói với tôi một điều gì. Tôi vừa ăn vừa đọc báo. Kim bỏ đĩa xoong, hai bàn tay đan vào nhau ngáp ngừng. Tôi nói báo loan tin quân đội đã tái lập an ninh trên đoạn cầu Langa rồi. Kim cầm chiếc khăn ăn đưa lên miệng chấm chấm ở khóe môi: Mai Kim phải về dưới đó. Chắc mẹ đang mong lắm. Tôi đặt tờ báo xuống bàn nhìn Kim. Trong đôi mắt trong giọng nói của nàng tôi đọc thấy nỗi phiền muộn dễ thương. Tôi đề nghị, chúng mình xuống bờ hồ ngồi chơi đi, bé.

Khi chúng tôi xuống hết phố chợ thì chiều đã ngã. Bóng tối đi trên những ngọn cây quanh hồ. Hai đứa ngồi trên chỗ bờ cao. Kim kêu lạnh, hai tay nàng thu trong áo len và chúng tôi ngồi sát bên nhau. Tôi nhặt sỏi ném từng viên xuống mặt nước và sau mỗi lần ném tôi dừng tay lắng nghe tiếng động dội lại tưởng chừng như tiếng cá trườn mình từ dưới đáy sâu lên mặt nước đớp mồi. Mặt hồ xám đen và lặng lẽ. Qua ánh đèn pha của những chiếc xe đò dọc từ ngọn đồi bên kia bờ, tôi chợt thấy sương lạnh bốc lên từ mặt hồ từng đợt rồi tỏa ra tan biến giống như khói lựu đạn cay. Kim nói cho tôi nghe về thành phố nàng sống. (Nàng cứ nhắc đi nhắc lại mãi về điều đó làm như trên thế giới này chỉ có thành phố nàng ở mới là điều đáng kể). Một thành phố nhỏ nằm ven biển với những con đường hẹp, nhà cửa chen nhau chỉ chít và bãi biển như một cánh tay ôm ngang hông thành phố. Ngôi trường nàng học gần với bãi cát trắng và những cây dừa tỏa bóng mỗi buổi trưa. Nhà nàng ở gần ga xe lửa, ban đêm gió biển thổi qua vườn hoa da hương của một ngôi biệt thự người Pháp mang theo tiếng dương cầm thánh thót bay đến tận phòng học nàng. Cha Kim là một công chức già làm thư ký hành chánh tỉnh đường. Ông bị cận thị nặng, mang kính trắng dày rất nhiều vòng. Mẹ nàng đi chợ làm bếp và rất yêu các con. Người anh trai đi lính và đã chết trong một trận đánh lớn mới đây. Cửa sổ phòng nàng mở ra một cây mận rất sai quả. Buổi tối gió làm mận chín rụng cùng với tiếng chó hếch mũi làm nàng hoảng sợ tưởng như có người lạ nào lần quần quanh nhà. Nàng kể tên tuổi và tánh tình từng người bạn, sự gắt gỏng dễ thương của những cô giáo dạy nàng, cả những màu áo nàng ghét và tất cả những gì mà tí nhớ không cho phép tôi kể lại với bất kỳ một người nào khác ngoài tôi. Những người ấy, những cảnh ấy, tôi chưa một lần trò chuyện

nhưng cứ mãi nghe Kim kể về và nhắc nhở tôi cũng bỗng thấy như th mình đã sống với, đã trò chuyện, đã thân mật tự bao giờ.

Tôi ngồi im nghe Kim nói, bóp bóp bàn tay mềm và lạnh của nàng. Bảy giờ già có ai hỏi tôi câu chuyện giữa Kim và tôi đến đâu rồi có lẽ tôi sẽ không biết phải trả lời sao. Tôi không nhớ cả cái nguyên do nào đưa đây tôi qua Kim và tôi cũng không hiểu nổi chúng tôi đang nghĩ gì về nhau. Cái trí nhớ của tôi thật lặc lặc. Đôi khi nhớ rất rõ những chuyện, những người mình không quan tâm và rất dễ quên những điều mình muốn nhớ. Có lẽ một sự tình cờ nào đó khiến chúng tôi quen nhau. Kim có những ngón tay dài và thon, cườm tay nhỏ, con mắt một mí của nàng lúc cười vẽ một đường dài như sợi chỉ giả g ngang, một chiếc răng khểnh ở mép môi trái như một lời khiêu khích. Kim nhìn ra mặt hồ nói Vĩnh kể cái gì cho Kim nghe đi. Không, tôi chẳng có gì để kể cho bé nghe đâu. Nàng bấu vào vai tôi một cái thật đau. Cảnh hồ ban đêm thật quyến rũ. Vĩnh này... Kim bỗng ngừng nửa chừng. Tôi biết những tiếng sủng nỏ thật dòn ở hương tây bắc vọng về làm đứt đoạn câu nói của nàng. Kim hỏi Vĩnh có nghe thấy gì không?

— Không. Có gì đâu.

— Tiếng sủng! Đừng có làm bộ nghe cậu! Nàng kéo dài chữ cậu ra, giọng cười cợt.

Tôi lắng nghe trong tiếng gió xào xạc khua động những cành thông, tiếng sủng nỏ dòn dã. Tôi bỗng nghĩ đến thành phố Kim sắp về. Ở đó những đứa con gái hiền lành cũng đã bắt đầu tập tễnh ăn chơi. Những quán gỗ bán thức ăn và nhiều thức khác nữa — mọc lên nhanh như nấm trên một bãi biển vốn được khen là đẹp... Một thành phố như thế và Kim sống trong đó. Tôi nói chắc đang đánh nhau ở mạn Suối Vàng. Kim cười, ở đồng bằng sủng nỏ nhiều hơn trên núi cao. Nhưng trên núi cao lại có Suối vàng. Kỳ thật!

Tôi thích lối nói chuyện của Kim. Mỗi khi nàng bắt được những chữ mà nàng ưa thích, nàng thường xé nát chúng ra và ngẫu nhiên chúng. Tôi cười theo biểu lộ sự đồng tình.

— Kỳ thật.

Kim nói mai em đi chuyển xe sớm.

— Tôi đưa Kim ra bến xe? Được không?

— Thôi. Kim đi một mình cũng được. Lỡ đi biết kỳ chết.

— Không. Đi không biết đâu.

Tôi cúi sát mặt Kim và trong hơi thở của nàng tôi như nghe được lời phản kháng. Làm sao tôi có thể phân biệt được màu tóc và màu mắt của nàng. Ôi đêm lạnh lẽo và cô đơn. Nổi cô đơn toát ra khi có sự kề cận giữa hai người, cho dù đó là sự kề cận thú vị. Hơi nóng từ đôi môi kỳ diệu của Kim thu hút tôi như nam châm. Trời chợt ảm. Một đoàn xe nhà binh nối nhau chạy qua chiếc cầu đưa vào thành phố. Ánh đèn vàng sáng quắc quét một khoảng dài. Những vệt sáng lấp lánh cuốn hút tiếng động cơ, và tôi chợt thấy rõ Kim mặc chiếc áo choàng đỏ, khăn quàng cổ màu hồng, hồng đỏ như đôi má nàng.

Lá thư gửi về trời

ĐẶNG ĐIỂM TIỂU MAI

CHA HIỂU TẠI SAO LÁ THƯ ĐẦU VÀ THƯ NHÌ ANH đã ban phát cho em quá nhiều hạnh phúc như thế? Em đã uống cạn hết cả rồi và lòng em đang còn mong mỏi. Tại sao anh lại rút hết cả đi chứ còn để lại cho em gì cả? Tim em khô khan, lòng em khao khát và hơi thở em chỉ chờ đợi bóng anh. Ngày tháng đã trở nên mòn mỏi. Em vẫn còn dệt nhiều mộng ước để đủ sức tiếp tục ngóng trông, mà nay những mộng ước đã dần dần rời phỉn gạt, để cho em một ảo tưởng rằng anh vẫn còn nhớ đến em. Anh thương, có gì đáng xấu hổ hơn không hả anh?

Em không muốn nói đến điều hối hận nữa. Vì « yêu là không bao giờ phải nói rất tiếc ». Thế nhưng em đã không thể tự trách mình em. Hạnh phúc đã nằm được trên những ngón tay trên trái tim mà còn để vượt xa. Nhưng anh yêu thương, tay em yếu đuối nên không giữ được cánh bướm muốn bay, tim em bé nhỏ nên không thốt lên được trong khoảng cách xa vời. Cuộc tình bắt đầu bằng mùa thu, tuyệt đẹp vào mùa xuân và tàn theo không gian thơm nồng hương mới của thời tiết mùa xuân.

« Ta quen nhau mùa thu, ta thương nhau mùa đông, ta yêu nhau mùa xuân để rồi tàn theo mùa xuân ». Đúng quá phải không? Em chỉ còn lại đây những khúc

hát buồn, những buổi chiều hoài tưởng về lần đầu tiên gặp nhau kỳ diệu. Thật bất ngờ và êm ái anh đã đặt những bước chân hồng lên hồn em an nhiên, bình lặng. Trước kia em vẫn cứ ngoan cố nghĩ rằng tất cả chỉ là sự làm đẹp của một chuyến đi. Thế mà bây giờ em đã phải chịu thua rồi anh ạ. Vì không biết tại sao em cứ thích đem chuyện mình quen nhau ra kể cho nhỏ bạn nghe với một nỗi thiết tha khôn tả. Chắc lúc kể em phải say sưa ghê lắm vì nhỏ bạn cứ bị nghe hoài nghe mãi một câu chuyện mà không tỏ vẻ bức bối gì cả. Anh thương, thế nên bây giờ mùa thu mang một ý nghĩa mới yêu với em ghê lắm anh ạ. Cũng như mùa xuân vậy, vì thật bất ngờ em nhận được thư anh ngày mồng hai tết do anh Q. mang về. Sau sáu tháng cách xa, em vẫn bảo câu chuyện của mình mang đầy tính chất bất ngờ và lý thú nhất. Anh nhỉ.

Anh có biết rằng em siêng đi nhà thờ từ đó không? Em đi để tạ ơn Đức Mẹ đấy anh ạ. Mẹ đã nghe lời em cầu xin nên ban cho em nguồn vui đầu tiên trong năm thật tràn đầy. Và bây giờ em không còn cầu xin gì hơn là để cho em và anh giữ mãi mức độ tình cảm nên thơ và nửa vời như thế. Vậy rồi chẳng hiểu tại sao lần nhận được lá thư thứ nhì của anh lại là lần cuối. Em như người hụt hẫng bước chân trong đêm tối. Bước đến mà đi thì không dám, đứng chờ sáng lên thì đêm dài vô tận. Lại một lần nữa anh đổ cơn mưa bất ngờ vào tận hồn em. Đến nỗi em không kịp nghĩ ra rằng em đã mất anh. Chỉ dám nghĩ rằng anh bận việc quá đó thôi. Có phải thế không anh?

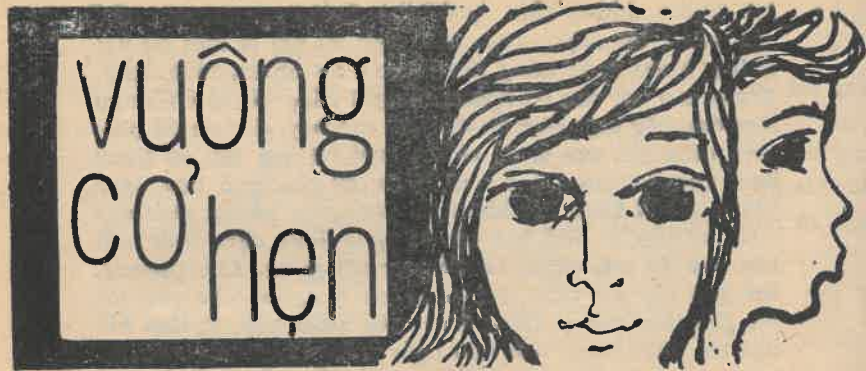
Giờ đây em có nghĩ gì về anh thì cũng chỉ giữ được trong lòng thôi. Anh có cho phép em được nói lên gì với anh nữa đâu? Sự im vắng của anh, với em, là câu trả lời đáng sợ nhất.

Thôi đã nhiều lần em bảo quên anh đi. Vậy mà đôi lúc giờ lại lá thư của anh lòng em lại nao nức một tình cảm menh mang xanh mượt như lá cỏ trên con đường Đà Lạt thơ mộng. Rồi hồn em lại tiếp tục phiêu lưu, quên đi những buồn phiền tuyệt vọng, để sống lại ngày tháng và những cảm giác êm mơ ngày nào em được biết anh...

Anh thương, nhiều kỷ niệm quá nên đôi khi em ước được ngắt đi để lãng quên tất cả, và anh nữa, anh hãy biến đi để em đừng tưởng nhớ, xót thương.

Vậy trong lần ngắt đi này em đã thấy anh biến đi thấy anh biến đi thật rồi đó. Và hình như anh lại còn mang theo của em tất cả kỷ niệm. Vậy lá thư này em biết gửi cho ai? Thì đành gửi về một cõi hư không, lá thư này sẽ gửi về trời anh nhé.

Nhưng thôi, em chả viết nữa đâu. Giờ phút đã bị khuấy động mà em chỉ muốn yên lặng để tưởng về anh.

truyện dài ĐINH TIẾN LUYỆN

sáu

Mạc học chung với Hiền từ những năm đầu ở trung học. Bỏ trung học mỗi đứa đi một lối. Năm năm sau Hiền gặp lại bạn ở quán Sương Mai gần trường. Hiền bảo :

- Cậu coi bộ làm ăn dữ.
- Làm ăn khỉ gì đâu, đang dài người.

Mạc cười hi hi :

- Cậu vẫn không chịu nhớn thêm một phần nào.
- Nhớn làm chi cho tốn cơm tốn gạo.

Họ uống với nhau hết một ly cà phê vào buổi sáng và đầu chuyện vặt về những năm học cũ, trường cũ và đám bạn bè chia tay nhau mỗi đứa mỗi lối mỗi chôn. Có đứa đi học xa, có đứa đi làm, những đứa sắp ra trường hay đã ra trường, cũng có đứa đã « bỏ quên chiếc nón sắt bên bờ lau sậy » nào. Hiền nói :

— Đạo nào nghe bọn nó đồn cậu làm ăn nhớn lắm cơ mà.

— Có gì đâu, theo mấy ông nhà thầu chia năm xẻ bảy để co dây cửa hàng trong thương xá nọ, cỡ mình thì cũng chỉ được chia những công việc vặt, còn cậu ?

— Vẫn ăn lương... ông Bru Điện hàng tháng.

Mạc nói tờ mới được giới thiệu với ông không biết cỡ nhà thầu bự hay kiến trúc sư ấm trương chi đó, nghe đầu ông ta khoái bọn sinh viên kiến trúc lắm. Chiều mai gặp ông ta xem sao.

Tình cờ, và trái đất thì cũng chỉ hẹp vậy. Hiền gặp lại Chuyên ở công trường với bố. Bãi chiều nắng không thương xót, nắng tàn nhẫn. Nắng đốt trên gáy Hiền suốt con đường từ thành phố ra ngoại ô. Bụi mù mịt suốt con đường đất từ xa lộ chạy vào công trường. Hiền ngồi sau xe Mạc, chiếc xe Lambretta già nua ư đau ốm linh đình của Mạc không ngờ vượt được quãng đường xa một cách xuất sắc.

— Thằng bạn đã mấy mùa thương đau của ta không ngờ hôm nay sức khoẻ khá quá.

Mạc tìm được một bóng cây dựa xe yên ổn.

Trước mặt hai người khu đất mới vừa ủi nằm phơi mình nóng bỏng giữa trời nắng, một khung cảnh nhìn thấy đã muốn thổ một nhọc. Và thực sự thì khúc đường đã làm hai người mệt phờ ra. Hiền đến một chiếc phi gàn đấy, khuấy vỡ đám bụi đọng trên mặt nước và vục tay với nước ướm lên hai bàn tay và nghĩ rằng đây là phi nước làm hồ chứ không phải phi nước rửa tay cho đám nhân công.

Những chiếc xe vận tải đã đậu ở đằng cuối khu đất kia và đang thả các cây sắt xuống. Tiếng sắt đổ vào nhau khô khan với những tiếng bánh xe cút kít chạy vòng qua các chân móng đang được căng dây. Dây nền nhà bên này, chừng dăm cái, đã được đổ xong và chờ xi măng khô. Mạc thấy những con ốc nổi lên to bằng những ngón chân cái ở các góc mà Mạc cho rằng những chiếc cột sẽ được dựng lên ở đó. Chiếc xe xay đá vẫn quay đều. Chiếc xe cần trục đưa chiếc cần sắt cao lên như một con hươu cao cổ đang đứng đợi phân việc. Mạc tìm ông Nguyễn nhưng đi hết vòng mà cũng không thấy. Mạc tiến đến bên đám người đứng chỉ trở ngang dọc, đang lấy que vẽ vạch trên cát. Và Mạc thất vọng, sách vở bút thước của trường Mạc học ném đi hết cả. Làm gì có công việc cho hắn, với dây nhà đồ mười cái nền móng như một này. Đã định trở lại chỗ chiếc xe, nhưng nghĩ sao Mạc và Hiền lại đi quanh phía đầu nơi những chiếc xe vận tải đã thả những cây sắt xuống còn đậu lại để nghỉ ngơi. Hai đứa đứng xem những người thợ rải đá và chan hồ ra đồ nền. Nhìn lối đồ nền này với những cây sắt vuông cạnh mới được thả xuống năm kia, Mạc đoán đây là một dãy nhà tiền chế sườn sắt sắp được dựng lên.

Mạc nhìn Hiền lắc đầu thất vọng :

— Làm gì cần tới ta ở chốn này.

Hiền bảo :

Thì cứ gặp ông ta xem sao chứ, hình như ông ấy có hẹn kỹ cậu ở đây rồi cơ mà.

Và thực sự thì Hiền đã hẹn Chuyên, trong một lần hẹn tình cờ hai người gặp lại nhau ở đây. Lúc ấy một chiếc xe Citroen màu xám chạy vào công trường và đậu lại bên gốc cây nơi Mạc đã dựng xe ở đó. Người đàn ông bước xuống. Ông Vũ Bá Nguyễn đó. Và một người con gái nhỏ bước xuống sau, có lẽ là con gái của ông ta. Dẫn trẻ con tới công trường ồn ào

làm gì, Hiền nghĩ vậy, bởi không nhận ra Chuyên ngay vì còn ở xa và Chuyên thay kính trắng bằng kính nâu, cô ta mặc áo sơ mi và quần tây theo lối con trai, mái tóc cột lại ở sau lưng. Khi Hiền nhận ra chàng đứng người một phút, và dao động lạ lùng. Chuyên thì không hề biết điều đó, không hề biết về những người con trai đang nói chuyện với bố mình vì nàng còn đang mãi lui cui chuyện gì ở trong xe, đến khi nàng quay ra thấy Hiền, Hiền biết nàng ngỡ ngàng không ít. Chuyên đến bên bố, đỡ lấy chiếc cặp giấy tờ chỉ đó trên tay bố rồi quay sang nhìn Hiền. Không thấy rõ đôi mắt nàng sau màu kính nâu, Hiền bối rối không hiểu là nàng có vừa khẽ cười với mình, trong đôi mắt ấy, không biết là nàng có muốn nhận là đã quen với mình, trước mặt bố. Hiền lấy tự nhiên đứng bên bạn đang nói chuyện với bố nàng. Mặc, Mặc nói gì và bố nàng nói gì, Hiền ra vẻ tham dự câu chuyện thật đấy nhưng hồn phách chàng lạc đi đâu đâu, lạc theo mũi giày của Chuyên đang thích thú đá vào đám cây mắc cỡ quanh đấy để xem những tàu lá mắc cỡ xếp vào với nhau. Ai mắc cỡ đây, tôi hay nàng hay là đám cây cỏ tội nghiệp kia? Hiền nghĩ tới cách nào để nói được với Chuyên một câu, trong khi đi bên Mặc và bố nàng để được chỉ xem những công việc đang làm.

— Khởi công đã cả tháng nay rồi mà cũng chưa tới đâu cả.

— Thừa ông hình như khu đất này trước định xây cư xá gì đó phải không ạ?

— Đúng vậy, tôi thấy địa điểm này xây dựng nhà kho thì cũng chỉ tạm thời vậy thôi. Mai đây phía bờ sông bên kia là cái tân cảng lớn, đã có dự án.

— Nhà kho ạ, đồ nền thế này quá kỹ.

— Thực ra với công việc này những hãng lớn họ xài xe cán, cán nền nhà như cán đường nhựa mau hơn và đẹp hơn.

Mặc chỉ những chân con ốc lớn nổi lên ở các góc nền:

— Dư sức để chịu những khung sắt kia, tôi nghĩ những kho định xây phải cao lắm.

Hiền hỏi hộp đi gần Chuyên để bắt chuyện với nàng:

— Chuyên còn nhớ tôi không?

Chuyên cũng làm bộ tịch không kém:

— Hình như tôi có gặp ông một vài lần ở Văn Khoa?

Hiền hơn hớ:

— Đêm Hội Tết và một lần ở Câu lạc bộ. Hôm qua tôi cũng thấy Chuyên và cô Dung đứng ở cửa thư viện.

— Lúc nào nhỉ?

— Buổi chiều gần giờ tan học.

— À, tại tôi đợi cô bạn mượn mấy cuốn sách. Bộ anh có ghi học ở Văn Khoa nữa hả?

— Đâu có, tôi đang tiếc là sao không học Văn khoa.

Chuyên cười khẽ:

— Chắc lại có...tình ý gì với cô nào ở trường tôi rồi chứ gì.

Hiền hơi giật mình nhưng cũng lấy lại được phong độ ngay. Hiền bắt chước nụ cười nhỏ của Chuyên:

— Hình như vậy.

— Hình như à, tôi thấy anh hay tới Văn Khoa lắm mà.

— Ủa, bộ Chuyên có thấy?

Chuyên tủm tỉm cười:

— Cả Dung cũng thấy nữa,

Hiền nhún vai:

— Nguy rồi, vậy có lẽ tôi si cô ấy thiệt rồi.

Chuyên quay sang nhìn Hiền và nụ cười nhỏ tắt mất ở trên môi hai người để nhường lại một chút gì như bối rối cuống quýt. Lúc bấy giờ Hiền và Chuyên đang đứng riêng ở một nơi, ở một góc của công trường này xa với bố nàng và Mặc đang bận rộn chuyện trò ở đằng kia, ở một nơi bất ngờ của trái đất nhỏ hẹp này giữa bao nhiêu thứ tiếng động, chẳng hẹn mà gặp lại, mà tỏ lời, mà bối rối cuống quýt:

Hiền bình thường hóa được câu chuyện:

— Chiều nay Chuyên không có giờ sao?

— Có hai giờ Hán đó chứ, nhưng ngủ dậy trễ giờ rồi Chuyên theo bố cúp luôn.

— Chuyên có hay theo bố tới chỗ làm việc như thế này không?

— Mỗi một lần, lần này là lần đầu. Tại bố bảo đi chơi xa lộ cho mát.

— Mát không?

— Nóng thấy mồ, hồi mới xuống xe Chuyên đã đòi bố về rồi đó chứ. Bộ cái ông đang đi với bố là bạn anh đấy à?

— Bạn từ hồi nhỏ lận.

— Ông ấy làm gì vậy anh?

— Đang học Kiến trúc, gặp nhau lại hỏi sáng qua mới biết. Hình như ông ta có chuyện gì với bố Chuyên ở đây phải không?

— Chuyên chả biết, ở văn phòng bố các ông sinh viên kiến trúc hình như đông lắm.

Hiền cười cười:

— Tiếc quá là sao tôi lại không học Kiến trúc.

Chuyên bĩu môi :

— Làm gì vậy?

— Chẳng làm gì cả, để...để tới lui văn phòng của bố Chuyên cũng được.

— Làm gì vậy ?

Hiền ngó Chuyên cười ý tứ. Đề cua con gái bố, để làm con rể bố. Nhưng còn lâu Hiền mới dám đùa một câu như thế. Hiền bảo :

— Học hành như tôi rồi cũng thất nghiệp sớm.

— Các ông học Luật coi bộ tà tà nhất, ít sinh viên thuần túy, ông nào cũng làm mấy công việc một lượt.

— Bất đắc dĩ.

— Anh chắc đi cours đều lắm ?

— Đều lắm, bây giờ đang ghi cours ở đây nè. Ở trường đang có ba giờ quan trọng thì phải đi theo ông bạn hóng mát xa lộ.

Chuyên mím môi :

— Không lợi dụng đùa tôi kỹ như vậy đâu nha.

Mạc và bố Chuyên đã trở lại chỗ Chuyên và Hiền đứng nói chuyện. Bố Chuyên lấy lại chiếc cặp giấy từ trên tay Chuyên rồi bảo con gái lấy nước mời mấy cậu uống. Chuyên mở cửa xe xách ra cái thùng đá nhỏ nhưng cũng khá nặng nhọc đối với nàng. Chuyên reo khẽ :

— Đúng quá bố ạ, con xếp vào vừa đúng bốn chai.

Chuyên chia cho mỗi người một chai nước. Trời nắng như thế này mà được uống một chai Coca lạnh mới lấy từ trong thùng đá ra thì phải là nhất. Bố Chuyên vẫn bận chuyện với Mạc, bây giờ với tờ họa đồ lớn đầy những đường kẻ ngang dọc màu tím tím trải trên đầu xe. Kệ họ, bây giờ Hiền và Chuyên đứng ở sau xe. Hiền nói :

— Chưa bao giờ tôi được uống một chai Coca ngon như bây giờ.

Chuyên nghiêng đầu.

— Ngon bằng bữa hôm Hội Tết không ?

— Ngon hơn nhiều, vì để gì ở đây tìm được quán nước mà uống.

— Tôi lại nghĩ Coca được mở băng rãnh thì bắt buộc phải ngon hơn.

Ừ há. Hiền và Chuyên cười thành tiếng, cười rất ngọt, cười rất đẹp.

— Ông bạn anh hồi nãy nhìn anh lạ lắm.

— Có thể, vì hẳn tưởng tôi đang nói chuyện với một người vừa mới quen. Còn Chuyên, Chuyên có sợ bố không ?

— Sợ gì ?

— Như bố nhìn con gái bố một cách lạ lùng.

— Không đâu, bố có quan niệm rộng rãi, phóng khoáng lắm mà.

— Tôi cũng nhận thấy thế, ông có vẻ rất tự nhiên, cởi mở.

(Còn tiếp)

Nguyên tác : VACANCES ROMAINES của IAN HUNTER
và WILLIAM WYLER • Bản viết văn : HOÀNG HẢI THỦY

Hoàng Giang và Vĩnh Xuân cướp lại được nàng công chúa nhưng tiếng tu-hít ré lên bốn phía. Cả chục cảnh sát viên rầm rầm chạy lên cầu thang nhẩy vào vũ trường và theo đúng truyền thống cao đẹp của phú lít quốc tế, mùa dùi cui đập loạn lên đầu những người chung quanh họ, bất kể những người đó có đáng, có nên bị đánh hay không.

Những người trẻ tuổi đang say nhạc dẫu có chịu đàn áp dễ dàng, nhất là những thanh niên ở một quốc gia dân chủ, họ chống cự lại nhiệt liệt. Họ vác ghế phang trả và xúm nhau lại dùng chiến thuật « lấy thịt đè người » năm bảy cậu ôm cứng một ông cầm dùi cui, vật xuống hoặc đẩy xuống sông. Người ta theo nhau rớt xuống sông tòm tòm.

Và công chúa An, vị thượng khách lá ngọc cành vàng, là người thiếu nữ chống cự với nhân viên công lực háng hơn ai hết. Nàng vớ lấy cái sắc tay dùng nó làm thứ vũ khí đập loạn lên đầu những kẻ định kéo nàng trở lại với cuộc sống vương giả, chân nàng đá như nữ võ sĩ Thái cực đạo đai đen.

— Đưa nàng chạy đi, để tôi chặn hậu.

Hoàng Giang la lên như vậy với Vĩnh Xuân. Chàng biết lối thoát duy nhất của họ là đào tẩu. Vì đám cảnh sát chìm nổi không chú ý nhiều đến số thanh nam, thanh nữ thường dân, mục tiêu của họ là nàng thiếu nữ áo trắng. Từ bốn phía họ trùng trùng kéo tới vây kín nàng. Nếu không chạy thoát, sớm hoặc muộn nàng cũng bị họ tóm được.

Vĩnh Xuân nắm tay An kéo nàng chạy. Nhưng lối ra khỏi du thuyền đã bị chừng 20 viên cảnh sát chồm nổi đủ thứ làm thành một hàng rào. Họ không sao có thể thoát ra được bằng lối cửa chính. Họ lộn trở lại và Hoàng Giang bị một cảnh sát viên nhẩy theo ôm chặt cứng.

An ngoái lại và thấy Hoàng Giang lâm nguy. Nàng không thể chạy một mình. Nhưng làm sao bây giờ? Nhìn thấy cây đàn ghi-ta của một nhạc sĩ bỏ rơi đó, nàng vớ lấy đàn và bằng cánh đập thùng đàn lên đầu kẻ đang ôm chặt Hoàng Giang. Cây đàn vỡ với những dây đàn đứt kêu lên một tiếng lạ tai. Viên cảnh sát tối tăm mặt mũi ngã xuống.

— Lối này mới được. Theo tôi.

Hoàng Giang dắt An chạy vào nhà bếp của du thuyền nhà hàng. Ở đây chiến tranh chưa lan đến nhưng các vị đầu bếp đã tụ tập cả ở hành lang dự khán cuộc nhiệt náo. Hai người thoát ra được lối sau của du thuyền. Họ leo sang được một cầu treo lung lay. Cây cầu này thông sang một chiếc thuyền khác.

— Thoát rồi.. Hoàng Giang vừa thở vừa nói. Qua được thuyền này, chúng mình sẽ đường hoàng lên bờ.

Cầu treo chỉ đi vừa một người. Chỉ cần loạng choạng là người đi có thể ngã tòm xuống sông. Chiếc thuyền bên kia không người, đèn không có, tối om. Nhưng Hoàng Giang đã mừng rỡ quá sớm.

Chàng không nhìn thấy có bóng người đứng trong bóng tối. Người này đứng ngay trên đầu cầu treo phía chiếc thuyền bên kia. Và người bí mật này cũng là một nhân viên cảnh sát.

Hoàng Giang nhẩy tới vừa đúng tầm tay của viên cảnh sát chờ sẵn đó. Y phóng chưởng ra vồ lấy ngực áo chàng. Hoàng Giang chống trả với phản ứng tự nhiên, nhưng chàng quên rằng hai chân chàng chỉ có một chân còn đặt được trên ván cầu, sau lưng chàng lại có nàng công chúa..

— Ối...

Chàng phóng viên chỉ kịp kêu lên một tiếng rồi ngã tòm xuống sông. Nàng công chúa đứng lảo đảo trên cầu, nàng nhìn xuống dòng sông đen kịt thẳng thốt kêu lên :

— Hoàng Giang..

Viên cảnh sát vung tay ra định nắm lấy cổ tay An. Nàng giận điên lên, chiếc sắc trong tay nàng vung lên thành một đường bán kính đập bốp lên đầu kẻ định bắt nàng..

Và nàng cũng ngã tòm xuống sông..

Họ tìm được nhau ngay dưới chân cầu :

— Đừng sợ... Bám vào vai tôi.

An uống một hợp nước sông nhưng rất may nàng biết bơi. Tuy không bơi giỏi nhưng cũng không đến nỗi chìm lìm. Họ cười với nhau :

— Anh đừng sợ. An lại là người trấn tĩnh Hoàng Giang. An bơi được mà..

— Chúng mình bơi qua bờ sông bên kia. An bơi nổi không ?

— Có thể được.

— Cứ từ từ mà bơi... Lúc nào mệt tôi đỡ An.

Họ bình yên sang được tới bờ sông đối diện. Hoàng Giang leo lên được thành xi măng trước và đưa tay kéo An lên. Nàng ướt lướt thướt như một con mèo té sông, chiếc sắc tay đã văng khỏi tay nàng từ bao giờ. Y phục dính chặt vào da thịt nàng và gió lạnh của sông đêm làm nàng run lập cập, hai hàm răng nàng đập vào nhau kêu thành tiếng.

Hoàng Giang ôm lấy bờ vai thon của nàng :

— ... Có sao không? Không bị ướt nước nhiều chứ ?

Chàng vừa ưu ái vừa âu yếm hỏi và nàng vừa run vừa nói :

— Có ướt nhưng không sao...

— Chừng một lít không ?

— Gần gần một lít thôi...

— Tốt. Còn nói đùa được là chưa sao hết..

Tuy cả hai cùng ướt như chuột và chàng cũng lạnh run không kém gì nàng song nỗi vui thoát được nhóm người đuổi bắt, hy vọng còn được sống vài giờ đồng hồ nữa bên nhau làm cho họ sung sướng quên cả rét lạnh. Và họ tự nhiên tự khao thưởng bằng một chiếc hôn.

Chiếc hôn đầu tiên và có lẽ cũng là chiếc hôn cuối cùng của họ. Chiếc hôn đáng lẽ phải làm cho họ say sưa ngây ngất lại có tác dụng ngược hẳn. Họ vừa thú nhận yêu nhau nhưng cùng một lúc họ thấy cuộc tình của họ vô vọng : nàng công chúa sẽ lên ngai vàng làm nữ hoàng cả một nước không có quyền được yêu như bất cứ nàng thiếu nữ tầm thường nào.

Hoàng Giang là người nhận biết sâu đậm nhất sự tuyệt vọng của cuộc tình ấy. Chàng phải lấy hết lý trí và can đảm để đẩy nàng công chúa xa mình :

— Tim xe tắc xi đi gấp — chàng gượng nói — Ở đây mình sẽ bị họ bắt liền.

Nhưng nàng công chúa như không muốn rời bờ sông, nơi nàng vừa được người yêu thứ nhất trao cho nụ hôn thứ nhất trong đời nàng.

Nàng nói như giận, như hờn :

— Chúng mình đi đâu ?

— Đi đâu cũng được nhưng ở lại đây là không được..

Chàng nắm tay nàng, kéo nàng lên con đường vắng ven sông :

— Đưa An về nhà tôi. Tìm quần áo ấm cho An thay. Rồi thì..

Chàng phải bỏ dở câu nói. Và nàng cũng không dám hỏi rồi thì họ sẽ làm gì sau đó. Hai người cùng biết sau đó họ không còn có thể làm được gì khác ngoài chia tay.

Chia tay vĩnh viễn và mất nhau mãi mãi.

chương mười lăm

Căn phòng nhỏ của chàng phóng viên ám cúng lạ kỳ với nàng công chúa. Nàng thấy cảnh vật như rất quen thuộc và hiền hòa với nàng, như từng sống sung sướng trong đó nhiều năm tháng dài: cái giường độc thân nơi nàng nằm ngủ đêm qua, ngọn đèn ngủ bóng vàng như những người bạn thiết chào đón nàng trở lại. Cả bầu không khí đượm mùi khói thuốc lá trong phòng cũng làm cho nàng dễ chịu, thoải mái. Khung cảnh này gợi cho nàng cái cảm giác tự do, nàng nghĩ đến chuyện nàng sẽ được ngủ trên chiếc giường này một đêm nữa. Một đêm nữa mà thôi, nhưng là một đêm nữa.

Nàng đi thẳng vào phòng tắm và một lát sau nàng trở ra, sảng sảng, lưng thụng trong bộ pijama rộng của Hoàng Giang. Đến lượt chàng đi thay quần áo. Khi trở ra nàng đã ngồi thu mình trong chiếc ghế bành bên giường.

Chàng lấy chiếc khăn phủ lên vai nàng.

— Bộ quần áo của An còn có thể bạn được không?

— Chắc còn được. Nhưng cũng phải đến sáng mai mới khò.

— An có thể bạn bộ pijama này của tôi, bên ngoài khoác chiếc paraverse này. Nếu An muốn, tôi có thể xuống mượn bà chủ nhà một bộ cho An.

Chàng không nói đến những tiếng: « để An bạn đi về » xong nàng vẫn nghe thấy chúng vang lên bên tai.

— Được rồi. Khởi phiền anh đi mượn...

Họ im lặng. Và họ tránh nhìn vào mắt nhau. Chàng đổi chuyện:

— An uống chút rượu cho bớt lạnh..

— Cám ơn anh.

Nàng đỡ ly rượu màu đỏ và uống nhâm nhi như đó là một thứ nước quý báu nhất trần đời.

Và họ lại yên lặng. Như những cặp tình nhân sắp vĩnh biệt, họ muốn nói với nhau nhiều, thật nhiều, nhưng nghẹn lời không biết nên nói gì.

— An có đói không?

Nàng lắc đầu:

— Không.. lắm.

— Nhà chẳng có gì sẵn để mời An hết. Cả hộp bánh bích quy cũng không có. Tối quanh năm ăn hiệu.

— Anh sống như thế vui hay buồn?

Câu hỏi làm chàng sững sờ. Sự thật chưa bao giờ chàng nghĩ đến chuyện sống như chàng đã và đang sống là vui hay buồn, sướng hay khổ. Chàng bấ: giác thở dài:

— Cuộc đời không mấy khi giống như ý mình muốn. An thấy thế không?

(Còn nữa)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

● DUY LAN (Chợ Lớn): Cứ gửi bài về đi còn đợi gì nữa?

● NGUYỄN PHƯƠNG TRANG (Quảng Ngãi): Tuổi nào cũng có thể hết lớn và chán làm việc nếu ta cảm thấy già nua và lười biếng. Đừng chép thơ chung với thư.

● MAI VŨ PHƯƠNG (Quảng Ngãi): Hồi bằng tuổi cháu, chú cũng có sự giận dỗi như cháu ấy. Đó là sự giận dỗi... vừa lớn. Bài thơ của cháu vẫn điệu ớn lắm rồi nhưng nên tìm ý mới, chữ mới, hình ảnh mới.

● NGUYỄN THỊ VY VŨ (Long An): Cám ơn cháu thật nhiều về những lời bênh vực của cháu. Ta nên mặc kệ cuộc đời, cháu ạ! Ai muốn hiểu ta thế nào tùy họ. Chú rất thích đời sống nhiều xê dịch song lại cũng rất thích đời sống chôn chân một chỗ. Thành ra mộng đời trai khó lẽ đành chào nó.

● TRẦN THỊ CHU SA (Long Khánh): Tỉnh thoảng phải viết thư cho anh, nhắc anh, lấy búa gõ vào ngăn kéo kỷ niệm của anh thì anh mới nhớ nổi. Em không biết là anh đã già rồi ư? Nhớ sao nổi cô bé « lười huyền » của trang T.N. trên một nhật báo xa xưa.

● QUỲNH (Saigon): Cám ơn nhiều lắm nghe. Mộng viết văn của em chẳng có gì đáng gọi là cao xa cả.

Vì viết văn chẳng có chi đáng gọi là phi thường ghê gớm. Anh bỏ học từ sau ngày di cư vào Nam (tháng 9-54) bởi không có ai chu cấp và anh không đủ can đảm sáng làm công tở đi học. Anh viết văn đầu năm 1960. Thấm thoát đã 12 năm cầm bút, được khen nhiều, bị chê cũng lắm và bị « chửi » thì ời thôi, kể ra thật khủng khiếp. Mỗi sự thành công trên đời đều mang theo nhiều phiền muộn. Cho nên, bây giờ, anh thích sống bình thường mà chẳng được. Hãy bình thường để được hạnh phúc, đừng ôm mộng viết văn, em nhé! Viết văn không phi thường nhưng đầy sóng gió ngộ nhận.

● TÔ PHƯƠNG DUY (P.N): Em ghé tòa soạn vào buổi sáng nhận số báo 50 Số 13 đã hết lâu rồi.

● NGUYỄN VĂN THƯỚC (KBC 3149): Số báo em hỏi rất tiếc không còn số nào ở tòa soạn. Em gửi bưu phiếu 400 đồng về để tên ông Phạm Đình Thống, hai tuần sau em sẽ nhận được sách gửi bảo đảm.

● PHẠM THỊ HẠNH (Đà Nẵng): XHTN đã hết từ lâu rồi em ạ. 30 đồng tem em gửi vẫn còn giữ lại để khi nào cần gì em biên thư sẽ thanh toán luôn nhé. Em thông cảm tòa soạn quá ít người. Cám ơn lời chúc của em dành cho anh và TN.

● NGUYỄN KHẮC NHƯỢNG (SG): Vì một lý do đặc biệt bài Nhượng không đi được. Mong Nhượng gửi cho cái khác.

● LÊ MIÊN TƯỜNG (Bla): Đã nhận được thư có ảnh và cái truyện của anh. Anh yên chí về việc loạt bài *Làm văn nghệ* đó. Từ số này, anh thấy, bắt đầu là bài nói chuyện với N.X.H. Sẽ cố tiếp tục như thế với các tác giả khác, nếu gặp phản ứng thuận lợi. Chúc lành. Sẽ thỏa mãn lời yêu cầu của anh. (PĐT)

● THÚY LOAN NGUYỄN (Đà Nẵng): Nếu chú không làm thì đã một lần trả lời thư của cháu rồi. Tiếc cho trại hè Nha Trang của cháu bị Bộ Giáo Dục hủy bỏ. Đi nhiều sẽ yêu quê hương nhiều hơn. Nếu cháu thích, tặng cháu một số báo khi có bài của cháu thì đâu phải là đặc ân. Đúng ra là bổn phận của tòa báo. Chỉ tại TN ít người nên đành quên bổn phận đó. Lần trước chú làm nơi ở của cháu nên cho cháu ở Nha Trang. Vừa đọc thêm thư mới, xin lỗi cháu nhé.

● MƯA HÀ NỘI (Ái Thu): Cám ơn bức thư « ái mộ » T.N. và thăm hỏi của em (Đ.T.L.)

● NGUYỄN THỊ BÍCH HOA (?): Chớ vội buồn. Cứ tiếp tục gửi về. Ta sẽ không gọi là viết ngắn nữa, em ạ!

● NGUYỄN THỊ HỮU VY (Long An): Gửi thư kèm tem đủ gửi bảo đảm cho số báo thiếu ấy, để tên P.Đ.T., cháu sẽ nhận được sau ít ngày.

● NGUYỄN ĐỨC TÚY ĐAN (Ban-Mê-Thuật).— Truyện dài bị gác là ngoài ý muốn của T.N. đang rẽ dần sang (đi tới thì đúng hơn) một vùng thật rộng của nghĩa yêu thương. Chờ nhé!

● PRINCE OIE BLANC (Chí Hòa): Chớ vội quả quyết chú là người yêu nước. Càng không nên nghĩ đến cái chết của chú. Mà chỉ nên... đọc và cổ động nhiều người đọc T.N. Rảnh ghé T.N. chơi. Có lẽ nên dùng bút hiệu Việt Nam đi. Khi có khả năng, chú sẽ xuất bản nhật báo mà độc giả sẽ chỉ là thanh niên. Hiện giờ thì đang mơ mộng như cháu ấy.

● LÊ MIÊN (Sài Gòn): Muốn trở thành văn sĩ à? Đề làm gì? Nếu muốn đề « sinh sống » như anh thì xin cho anh can một lời, vì vất vả và nhiều chuyện buồn phiền lắm. Còn nếu muốn đề cho vui thì cứ việc viết, cần gì phải muốn. Đồng ý chứ?

● T. D. THẠCH THỦY (Sài Gòn): Thật vui được đọc lại những bức thư của độc giả nhỏ bé ngày xưa của mình. Thường người ta lớn người ta thích quên những gì liên hệ với thuở nhỏ. Có công chức của chú còn nhớ trang báo ngày xưa, chú nghĩ có hầy còn bé lắm đó.

● N. T. THANH THANH (Gia Định): Không ngoại lệ đâu nhưng lần sau viết bài riêng ra. Thư ký tòa soạn bóc thư, chọn thư xếp một chồng, bài xếp một chồng. Bài lại xếp riêng từng mục. Chú chỉ đọc thư. Bài tòa soạn đọc và chọn rồi mới cho chú đọc lại. Nếu bài của cháu khá sẽ được đăng.

● KIM KIM (An Giang): Thế là bài đã nhận được rồi. Thư nhận được thì phải nhận được bài chứ, cô bé. Cứ bình tĩnh, coi chuyện được đăng hay chưa được đăng chớ là cái gì cả thì văn chương sẽ hay.

● CUNG THƯƠNG (Phú Giáo): Viết văn không khó và cũng không dễ.

Em nghĩ đúng. Muốn viết trôi chảy, điều cần thiết là em có thích viết hay không. Nếu thích thì sẽ viết được. Còn muốn viết sao cho độc giả đọc mình thấy rung động thì cần kiên nhẫn học hỏi kinh nghiệm ở các nhà văn nổi tiếng.

● ANH PHẠM THANH BÌNH (Vũng Tàu): Quá bận nên không về được đành phải chúc anh chị trăm năm hạnh phúc bằng lời vậy (Lê Vĩnh Ngọc)

● TIÊU HÀ (Ban Mê Thuột): Thư bạn gửi cho người đã ngưng cộng tác với T.N. nhưng vì bài « Nói chuyện với đất » của bạn gửi đăng T.N. mà lại thấy đăng ở báo khác thì cứ xin quy lỗi cho T.N. đi. Từ nay, bài bạn gửi cho T.N. sẽ hoặc không đăng hoặc chỉ đăng ở T.N. vì bọn T.N. chỉ làm T.N. không làm báo nào khác nên bạn khỏi sợ bài của bạn gửi một báo mà lại được đăng ở một báo, dù sự được đăng vẫn làm bạn phiền lòng. Giải thích lý do ư? Xin bạn hỏi báo đã lấy bài của bạn đem đăng thì tiện hơn. Mong bạn thông cảm giùm hoàn cảnh « khó khăn » — hay khó nói — của T.N.

● AN CHÁU LAN (Huế): Đừng ngạc nhiên và đừng thắc mắc bởi vì chẳng có gì đáng thắc mắc. Cứ bình thản viết, nghĩ và gửi bài về là nhất. Một bài Anh văn trong cuốn Cinquième của Fialip Carpentier đã viết về vụ ấy và kết luận: For such is life

● MỘNG DU (Sài Gòn): Câu thứ nhất: Có lẽ thế. Câu thứ hai: nhiều chữ thì hết sao nổi. Câu thứ ba: Anh không đọc. Cám ơn em đã « thắc mắc » hơi kỹ. Anh hiểu tại sao em thắc mắc.

● TƯỜNG NGỌC (Huế): Cháu có thể gọi bác bằng anh, bằng bạn... không

hề gì cả. Cái hề gì, như cháu đã nói là « ý nghĩ tốt dành cho bác » cơ. Máy bài thơ của cháu, tòa soạn đang đọc.

● HỒNG HẠNH (Cao nguyên): Hai tuần trước, chú có ghé Đ.L. Cháu đọc bài « Cũng gọi là một chuyến đi » sẽ thấy chú thù...mua Đ.L. Chú không rõ mấy về Lê Phương Khanh. Đề hỏi chú L. xem sao nhé!

● THANH (Saigon): Tại sao lại « chơi nhò con ». Phải nói chú nhò con 100 phần 100 mới đúng. Voi « cuộc đời » đôi khi mình nên « kiêu kiêu » chút xíu, chứ bộ. Nếu cháu thích, hôm nào rảnh cứ ghé thăm tòa soạn. Sự rằng cháu sẽ thất vọng vì tòa soạn T.N. chỉ là cái kho chứa báo cũ.

● HUYỀN HOA TỬ (Long An).— Chủ trương của thi văn đoàn các bạn rất tốt. « Vùng dậy đề dẫn dắt các đàn em mình » thì nhất rồi. Chỉ tiếc là T.N. không giới thiệu thành phần Ban Điều Hành Thi Văn Đoàn Thăng Bôm Long An được. Mong các bạn gửi bài xem sao. Cuối cùng, xin một điều: Đừng coi chúng tôi là đàn anh văn nghệ. Không có đàn anh, đàn em gì trong văn nghệ cả.

● HOÀI THƯƠNG (KBC 3805).— Lĩnh mà « giáo đầu » có vẻ khách sáo đấy nhé! Cứ tiếp tục gửi bài đi.

● CẨM CẮC (Cà Mau).— Cuối cùng, cháu phải hiểu là cậu Chương và cô Phượng sẽ gặp nhau ở mùa hoa phượng tuyệt vời. Mùa hoa ấy nở trên một vùng trời ngoài tầm tay với của họ. Làm sao mà than thở dữ vậy? Báo Cà Mau trả về nhiều là tại báo của chú dở ẹc chứ đâu tại cháu quảng cáo yếu.

● PHÚC (Ban Mê Thuột).— Lại thắc mắc về « đời tư » của các nhân vật tiểu thuyết rồi. Hãy tưởng tượng họ sống thật đẹp. Tìm hiểu thêm sẽ hết muốn đọc, cháu ạ ! Luyện 72 là chủ bút tài hoa ĐTL. Đang áp lực hẳn ta vẽ khác lạ đó. Hẳn sợ quá, bèn « bốc » Lê Vĩnh Ngọc tiếp tay.

● NGÔ TRI TÚC (Phan Thiết).— Cảm ơn những cảm tình ông dành cho T. N. và cá nhân tôi. Vàng, hai đề nghị của ông sẽ được thực hiện dần dần. Chúng tôi đi rất chậm. Mong ông hiểu giùm.

● TRƯƠNG THỊ NGỌC MAI (Gia Long).— Chú mới nhận được giấy hoãn dịch thêm 3 tháng. Có lẽ chú được động viên tại chỗ. Dù sao cũng khoái câu chúc « gặp thật nhiều ưu ái trong binh ngũ » của cháu. Bài chọn đăng là do tòa soạn. Và bao lâu đăng thì do chủ bút Kiến Vàng. Hỡi chú nhân vật nữ ấy có phải là người yêu của tác giả ấy không, chú làm sao biết được. Mà biết làm gì ?

● NGUYỄN HIỀN (Huế) : Đọc bài phỏng vấn Nguyễn Xuân Hoàng đăng ở số này đi.

● KHÁNH NGUYỄN (Thủ Thừa) : Từ từ, đi đâu mà vội. Nhà thơ Th. TT mà Duy Lam đề cập tới trong *Gia đình tôi* là Thanh Tâm Tuyền đó.

● PHAN THỤY THUYỀN QUYÊN (Đà Lạt) : Câu trả lời rõ ràng và đầy đủ nhất cho em nằm trong đoạn đầu của chương một ở truyện dài *Thư tình trên cát*. Theo rồi em sẽ thấy. Được chứ, khó gì cuốn *Phượng vĩ* nhỏ nhoi. Riêng cuốn thứ hai anh không đủ thẩm quyền vì không phải sách anh viết

● MÂY BUỒN (Cam Ranh) : Yên chí

đi, có đọc giả « vay lãi » mua T.N. như em thì sức mấy T.N. chết. Đề anh lưu ý bài của em.

● TRẦN THỊ HỒNG VÂN (Chợ Lớn) : Có cháu đại diện cho đọc giả ở Chợ Lớn là đủ rồi còn gì nữa. T.N. Không tăng giá đâu. Đừng lo sớm. Hai người đó là vợ chồng. Ông chồng trước làm việc với chú ở một nhật báo.

● NGUYỄN VŨ HOÀNG ANH (Sài Gòn).— Cứ ăn ngon ngủ yên đi. Và nếu rảnh, cứ viết rồi gửi cho T.N. truyện khác. Số này T.N. phỏng vấn Nguyễn Xuân Hoàng, cháu sẽ hiểu làm văn nghệ cần những gì.

● MỘT ĐỘC GIẢ CỦA TUỔI NGỌC (Sài Gòn).— Đồng ý hoàn toàn với anh. Có phải « Les grands esprits se rencontrent » không mà thư của anh tôi vừa kịp đọc thì câu *tuần báo của tuổi vừa lớn* đã trở về vị thế ngày xưa của nó *tuần báo của yêu thương*. Cảm ơn bức thư nồng nàn và dài dằng dặc những yêu thương, triu mến của anh. Nếu có thể, xin anh cho biết « quý danh và tề xá » để tôi được tới thăm anh và hầu chuyện. Mong lắm thay.

tuổi ngọc

In tại nhà in
NGUYỄN BÌNH VƯỢNG
38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn
giá bán

Một số 60đ.
Ba tháng 720đ.
Một năm 2380đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI
270, Đê Thám — Sài Gòn